

Programmarekening 2013

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Algemeen	5
1.2	Rekening resultaat	6
2	Highlights	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Wat hebben we in 2013 gedaan?	7
3	Verantwoording programma's	11
3.1	Algemeen bestuur	12
3.2	Openbare orde en veiligheid	15
3.3	Verkeer, vervoer & waterstaat	18
3.4	Economische zaken	21
3.5	Onderwijs	23
3.6	Cultuur, sport & recreatie	26
3.7	Sociale voorzieningen & maatschappelijke dienstverlening	29
3.8	Volksgezondheid & milieu	33
3.9	Ruimtelijke ordening & volkshuisvesting	37
3.10	Financiering & dekkingsmiddelen	41
4	Paragrafen	45
4.1	Lokale heffingen	46
4.2	Weerstandsvermogen	49
4.3	Onderhoud kapitaalgoederen	53
4.4	Financiering	57
4.5	Bedrijfsvoering	61
4.6	Verbonden partijen	65
4.7	Grondbeleid	70
4.8	Woningbedrijf	74
5	Financiële positie en overzichten	82
5.1	Inleiding	82
5.2	Rekeningresultaat	82
5.3	Resultatenanalyse	83
5.4	Subsidieplafond	84
5.5	Reserves en voorzieningen	85
5.6	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	87
5.7	Overzicht incidentele baten en lasten	87
6	Balans	90
6.1	Balans per 31 december 2013	91
6.2	Toelichting op de balans	93

6.3	Grondslagen van de waardering en resultaatbepaling	104
7	Single information single audit (SISA)	110
8	Burgerjaarverslag	114
9	Verklaring van de accountant	118

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In deze programmarekening 2013 leggen we verantwoording af over de uitvoering van de programmabegroting voor het jaar 2013. Deze verantwoording omvat de uitvoering van het in de programmabegroting 2013 vastgestelde beleid en over het (financieel) beheer. We hebben daarbij getracht de indeling van deze programmarekening 2013 logischer te maken. In elk programma kijken we naar:

- de beoogde doelstellingen en de verantwoording over de realisatie
- de lasten en baten per programma
- de financiële verantwoording
- de investeringen de daaruit voortvloeiende lasten

Uiteraard hebben we de programmarekening 2013 opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, het BBV. De indeling van de rekening is als volgt:

➤ **jaarverslag**

- inleiding
- programmaverantwoording, waarin we aangegeven of de in de programmabegroting 2013 gestelde doelen zijn gerealiseerd, wat het heeft gekost en de financiële verantwoording

➤ **paragrafen**

in de paragrafen gaan we nader in op de beleidslijnen van beheersmatige aspecten en van de lokale heffingen. De gebruikelijke, voorgeschreven paragrafen komen aan de orde.

Daarnaast nemen we de paragraaf over het woningbedrijf op. We gaan in op het behaalde resultaat, het onderhoud en de balans per 31 december 2013. Ook geven we de ontwikkeling van het eigen en vreemd vermogen weer, de opbrengst van de verkoop van huurwoningen en tenslotte de bedrijfslasten en –opbrengsten.

➤ **jaarrekening**

- gerealiseerde baten en lasten per programma, waaronder:
 - het resultaat voor bestemming (voor de mutaties in de reserves)
 - toevoegingen en onttrekkingen aan en van de reserves
 - het resultaat van bestemming (met de mutaties in de reserves)
 - de analyse van het rekeningresultaat
 - de incidentele baten en lasten

- balans met toelichting, waaronder:
 - de grondslagen voor de waardering
 - de toelichting per post
- het overzicht single information, single audit (Sisa)
- de verklaring van de accountant

1.2 Rekening resultaat

De jaarrekening 2013 sluit met een resultaat van € 2.975.801. Dit resultaat is als volgt opgebouwd:

• resultaat woningbedrijf	€ 2.070.883
• resultaat bouwgrondexploitaties	€ 304.453
• resultaat algemene dienst na bestemming	€ 600.465
	<u>€ 2.975.801</u>

Dit resultaat is voornamelijk het gevolg van:

- verkoop woningen woningbedrijf
- afsluiting exploitatie Burghtlanden I
- hogere ontvangst algemene uitkering
- minder subsidies afgegeven
- diverse andere incidentele posten

De resultatenanalyse staat beschreven in Paragraaf 5.3.

2 Highlights

2.1 Inleiding

Deze programmarekening 2013 geeft de verantwoording over het gevoerde beleid en het beheer over het jaar 2013. De jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 2.975.801. In 2013 hebben we onze reserves ingezet voor de dekking van de lasten uit diverse projecten. We hebben in 2013 dan ook veel gerealiseerd. In de volgende paragraaf geven we een overzicht van de meest in het oog springende resultaten.

2.2 Wat hebben we in 2013 gedaan?

Bestemmingsplan Landelijk gebied

Eén bestemmingsplan voor ons landelijk gebied is in goed overleg met de belanghebbenden vastgesteld.

Brandweerkazerne

Over de organisatie van de brandweer zijn diverse besluiten genomen. Ook is onderzoek gedaan naar de meest optimale vestigingslocatie voor de samenvoeging van de blusgroepen Avenhorn en Berkhout. Het pand Buitenroede 2 in Avenhorn bood volop kansen om na nieuw- en verbouw een optimale brandweezorg te garanderen. Ook kan een deel van het pand een rol spelen in het brede spectrum van zorg en welzijn in de kernen Avenhorn en De Goorn.

Koggenbad & Koggenhal

Het Koggenbad voldeed deels niet meer aan de thans geldende eisen. Er is een start gemaakt met de (kleed)ruimten, de toiletten, opbergruimte en de aanpassingen in de technische voorzieningen. De belangrijkste verandering is de aanleg van een chloorbleeksysteem. Daardoor is er geen chloortransport door een woonwijk nodig. Het geeft een verbetering van de lucht- en waterkwaliteit en leidt tot 50% chloorreductie.

Ook de sporthal voldeed deels niet meer aan de eisen van de huidige tijdsgeest, vooral bij grotere evenementen. Daarnaast wordt de horecagelegenheid vernieuwd om te gebruiken als een multifunctionele ruimte voor de gehele gemeenschap.

Beide gebouwen werden voorzien van zonnepanelen, waardoor een maximale CO₂-reductie werd gerealiseerd.

Buitenmeere

Het zwembad "Buitenmeere" in Obdam werd eveneens opgewaardeerd. Het kreeg onder andere de beschikking over een zogenoemde "familieglijbaan".

Startersleningen

Voor het fonds startersleningen werd in 2013 € 1.000.000 beschikbaar gesteld. Daardoor werden er aan de starters op de woningmarkt meer mogelijkheden geboden om passende woonruimte te kunnen realiseren.

Kleedaccommodatie OMNI Victoria-O

Na intensief overleg werd een subsidie verleend aan de OMNI Victoria-O in Obdam voor de realisatie van de uitbreiding van de kleedaccommodaties. Er zijn vier kleedruimtes gebouwd.

Sociaal Domein

In 2013 zijn de West-Friese gemeenten verder gegaan met de voorbereiding van de decentralisaties van het Sociaal Domein. Er komt een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie voor de projectplannen in het kader van de AWBZ, de jeugdzorg, de participatiewet en het passend onderwijs, die medio 2014 zijn beslag moet krijgen. Voor de kosten van de voorbereiding werd € 115.000 beschikbaar gesteld.

Sturen met programmabegroting

Om de informatieve waarde van de (financiële) jaarstukken te verbeteren moeten de www-vragen beter geformuleerd worden. Dan kan er ook beter sturing op hoofdlijnen worden gegeven en is een betere kaderstelling mogelijk. Daarnaast hebben vertegenwoordigers uit de raad en ambtelijke organisatie de planning- en controlcyclus "geleand".

Shared Service Center DeSom

De intentie is uitgesproken om aan te sluiten bij het Shared Service Center van DeSom. Op lange termijn leidt dit tot een verminderde kwetsbaarheid door bundeling van capaciteit en kennis en minder meerkosten. Om de toetreding verder voor te bereiden werd € 35.000 beschikbaar gesteld.

Buitenplaats De Burgh

Als gevolg van tussentijdse provinciale beleidswijzigingen, waardoor we meerdere malen moesten aanpassen en argumenteren, werd de uitvoering van de Buitenplaats ernstig vertraagd. Na uiteindelijk het groene licht te hebben gekregen, is het een krediet voor de ontwikkeling beschikbaar gekomen van € 7,3 miljoen voor het hele plan. Het plan wordt in fases ontwikkeld en loopt naar verwachting zo'n tien jaar. De eerste fase bestaat uit ca. 45 woningen. De exploitatiebegroting, waarin rekening is gehouden met alle financiële risico's, geeft een positief resultaat.

Distriport

In het voorjaar heeft de rekenkamercommissie een onderzoek ingesteld. Vraag daarbij was:

- of aan alle geldende wettelijke en bestuurlijke eisen is voldaan bij de totstandkoming van het bestemmingsplan "Distriport"

- of de raad tijdig en volledig is voorzien van alle informatie om bij de vaststelling van het bestemmingsplan de juiste afwegingen te kunnen maken voor haar kaderstellende en controlerende rol

De rekenkamercommissie gaf aan dat alle belangrijke besluiten met betrekking tot Distriport in de raad zijn besproken. De procedure voor het bestemmingsplan heeft voldaan aan de eisen, waarvan die uit de WRO de belangrijkste waren. Ook heeft de raad tijdig over de juiste en volledige informatie beschikt om haar controlerende en besluitvormende taak uit te kunnen voeren. Er kwam wel een aanbeveling dat informatieverstopping aan de raad frequenter en nadrukkelijker kan plaatsvinden.

Gemeentelijk rioleringsplan

In maart 2013 werd een krediet beschikbaar gesteld voor de samenstelling van het gemeentelijk rioleringsplan 2014 – 2018. Deze is medio in oktober 2013 vastgesteld.

Herinrichting Ursem – Oost

Na een lange voorbereiding werd in september 2013 een krediet beschikbaar gesteld voor de herinrichting van Ursem – Oost. De herinrichting wordt gelijk gebruikt om de riolering in de Ammerdorfferstraat en Pastoor van Haasterstraat te vervangen. De werkzaamheden zijn eind 2013 begonnen.

Begraafplaats De Goorn

Vanaf het jaar 2000 is overleg gevoerd over de realisering van een nieuwe begraafplaats in De Goorn. Gebleken is dat een nieuwe begraafplaats echter niet rendabel te exploiteren is. Een alternatief werd gevonden in het opknappen en uitbreiden van de bestaande begraafplaats. Daarvoor werd in 2013 een krediet beschikbaar gesteld.

Woningbedrijf

In 2013 is er ruim € 2 miljoen krediet beschikbaar gesteld voor nieuwe woningen voor het woningbedrijf. Er zijn twaalf bebo's (beneden- en bovenwoningen) aangekocht in het plan Buitenplaats De Burgh in De Goorn en twee woningen in het plan Lijsbeth Tijs in Berkhout. Dit mede ter compensatie van de verkochte woningen in 2013 als gevolg van het verruimde verkoopbeleid.

3 Verantwoording programma's

In deze programmaverantwoording kijken we naar de uitvoering van de programma's in de programmabegroting 2013. In de programmarekening geven we antwoord op de vragen:

- hebben we gedaan wat we wilden doen
- hebben we daarbij de gewenste (maatschappelijke) effecten bereikt
- hoe is de inzet van de middelen verlopen

Bij de inzet van de middelen kijken we in hoofdzaak naar de financiële inzet. We vermelden wat we in de primaire begroting hebben opgenomen, de budgetten na de wijziging van de begroting en wat de werkelijke lasten en baten zijn geweest. In de programma's gaan we, in het kader van de rechtmatigheid, nader in op de verschillen tussen de begrote en de werkelijke lasten en baten. Indien nodig geven we een korte toelichting op de verschillen en leggen daarvoor verantwoording af.

In de programmabegroting 2013 zijn diverse investeringen opgenomen voor de periode 2013 tot en met 2016. In de rekening geven we aan welke investeringen we voor het jaar 2013 hebben begroot en of deze ook in dit jaar daadwerkelijk zijn opgepakt. We geven aan wanneer dit is gebeurd en in hoeverre er op het beschikbaar gestelde krediet lasten zijn opgenomen. Ook geven we inzicht in de daaruit voortvloeiende structurele lasten.

3.1 Algemeen bestuur

Inleiding

Onder dit programma verstaan we het bestuur en het besturen van de gemeente, zoals de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders, bestuursondersteuning, voorlichting, representatie, burgerzaken en intergemeentelijke samenwerking. Ook de ondersteuning aan de gemeenteraad door de griffie en de rekenkamer(functie) rekenen we tot het algemeen bestuur

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

SSC DeSom

Op 16 september 2013 hebben wij de intentie uitgesproken aan te sluiten bij het SSC DeSom. Daartoe heeft uw raad met de stuurgroep van het SSC DeSom een intentieovereenkomst afgesloten. Inmiddels draaien vertegenwoordigers van Koggenland mee in diverse platforms van het SSC DeSom: ICT werkgroepen, het Programmateam, de Adviescommissie en het Algemeen Bestuur van SSC DeSom. We werken de toetreding tot het SSC DeSom nu verder uit. Dit doen we via 3 sporen: financiën, personeel en techniek.

Ten aanzien van die beoogde toetreding hebben wij u in september vorig jaar geïnformeerd (raadsvoorstel intentieverklaring) over de te verwachten kosten voor onze aansluiting:

- toetredingsbijdrage: € 35.000 (betreft een raming, moet nog vastgesteld)
- bijdrage in de Startkosten: € 100.000 (idem)
- bijdrage in de Migratiekosten: € 70.000 (idem)

Totaal komt het neer op een bijdrage van € 205.000. Bij het voorstel tot toetreding tot DeSom zal uw raad worden gevraagd om hiervoor middelen beschikbaar te stellen.

In het najaar van 2014 ontvangt u een definitief voorstel tot toetreding van Koggenland, beoogd wordt een toetreding per 2015.

Communicatie

Naast alle lopende projecten, het afscheid van de oude burgemeester en installatie van de nieuwe burgemeester, is er in 2013 een lezersonderzoek geweest naar Koggennieuws. De aanbevelingen worden geleidelijk meegenomen. Verder hebben we een nieuw intern communicatiemiddel IK ontwikkeld en geïmplementeerd in de organisatie.

BGT

Met de Basisregistratie Grootchalige Topografie is een start gemaakt in 2013. Er zijn twee proefgebieden onderzocht op juistheid van gegevens en het verrijken van de gegevens met de benodigde BGT onderdelen. Hieruit komt naar voren dat het werk vooral in de manuren gaat zitten om de BGT op te bouwen. Voor 2014 zal er een plan van aanpak komen hoe we als gemeente Koggenland dit traject gaan oppakken en uitvoeren. Hierbij beoordelen we ook welke

werkzaamheden we zelf moeten doen en welke we eventueel met buurgemeenten gezamenlijk kunnen doen.

Resultaatgericht werken : planning en controle proces

Om de informatieve waarde van de (financiële) jaarstukken te verbeteren, hebben vertegenwoordigers uit de raad en ambtelijke organisatie de planning- en controlcyclus "geleand". Ook hebben we besloten om de www-vragen beter formuleren. Dan kan de raad beter op hoofdlijnen sturen en is een betere kaderstelling mogelijk.

De programmabegroting, de managementrapportage en de programmarekening krijgen een nieuwe opzet. De raad stuurt daarbij op hoofdlijnen en het college bepaalt op welke wijze het gestelde doel gerealiseerd wordt en voert dit uit. Het college legt daarover verantwoording af en de raad controleert en stuurt (bij).

Begin maart 2014 is er een raadsbrede vergadering van de commissie middelen geweest. In de vergadering is een uitgebreide toelichting verstrekt op de nieuwe planning & controlcyclus en de invoering van de www-vragen. De commissie stemde in met de uitgangspunten en dus ook het instellen van een zomernotitie in plaats van de voorjaars- en najaarsrapportage. De zomernotitie bestaat uit een managementrapportage en de kadernota. De raad heeft hiermee ingestemd. Wel opperde de raad om wijzigingen van enige omvang in de budgetten zoveel mogelijk vooraf met de raad te delen.

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma "algemeen bestuur" is onderverdeeld in zes beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Nr. Omschrijving	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2013 na wijz	Rekening 2013
Lasten:				
001 Bestuursorganen	€ 756.401	€ 796.382	€ 913.632	€ 851.245
002 Bestuursondersteuning college van B&W	€ 1.245.082	€ 1.228.644	€ 1.240.394	€ 1.168.607
003 Burgerzaken	€ 545.370	€ 458.347	€ 458.347	€ 460.867
004 Baten secretarieleges burgerzaken	€ 126.067	€ 130.000	€ 130.000	€ 111.958
005 Bestuurlijke samenwerking	€ 145.329	€ 177.554	€ 177.554	€ 146.340
006 Bestuursondersteuning raad & rekenkamer	€ 499.564	€ 454.081	€ 479.081	€ 458.307
	€ 3.317.813	€ 3.245.008	€ 3.399.008	€ 3.197.324
Baten:				
001 Bestuursorganen	€ 12-	€ -	€ -	€ 113
002 Bestuursondersteuning college van B&W	€ 38.423	€ 38.500	€ 38.500	€ 118.273
003 Burgerzaken	€ -	€ -	€ -	€ 5.882
004 Baten secretarieleges burgerzaken	€ 345.586	€ 369.000	€ 369.000	€ 311.404
005 Bestuurlijke samenwerking	€ -	€ 1.000	€ 1.000	€ 27.754
006 Bestuursondersteuning raad & rekenkamer	€ 3	€ -	€ -	€ -
	€ 384.000	€ 408.500	€ 408.500	€ 463.426
Saldo programma	€ 2.933.813	€ 2.836.508	€ 2.990.508	€ 2.733.898

Financiële verantwoording

Totaal zijn er in dit programma € 256.610 minder lasten dan begroot. De meest opvallende verschillen zijn:

- lagere loonkosten door de reorganisatie, zie paragraaf 4.5
- hogere terugontvangst loonkosten, zie paragraaf 4.5
- lagere uitgaven rekenkamer, door onderzoek Distriport zijn andere onderzoeken opgeschort
- lagere ontvangst secretarieleges rijbewijzen, zie paragraaf 4.1

Investerings en investeringslasten

In onderstaand overzicht zijn de investeringen opgenomen volgens het meerjaren investeringsoverzicht uit de programmabegroting 2013. Dit is aangevuld met de daadwerkelijke investeringen die dit jaar hebben plaatsgevonden. Het overzicht ziet er als volgt uit:

omschrijving	meerjaren- begroting	raads- besluit	verleend krediet	realisatie 2013	bijzonderheden
Materieel buitendienst	€ 92.000	11-3-2013 &	€ 97.500	€ 127.317	Loopt door in 2014.
Machines buitendienst		28-10-2013	€ 65.365		
Automatiseringsplan 2013	€ 225.000	11-2-2013	€ 199.000	€ 92.345	Loopt door in 2014
Sturen met programmabegroting	€ -	27-6-2013	€ 22.500	€ 7.709	Loopt door in 2014
Deelname Shared Service Center	€ -	16-9-2013	€ 35.000	€ 3.437	Loopt door in 2014
	€ 317.000		€ 419.365	€ 219.662	

3.2 Openbare orde en veiligheid

Inleiding

In het programma wordt het beleid voor de openbare orde en veiligheid voorbereid en gerealiseerd. Ook de brand- en rampenbestrijding en hulp- en dienstverlening aan mensen, dieren, goederen en milieu maken deel uit van het programma.

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

Brandweer

In de begroting 2013 gingen we nog nader in op de visie voor de toekomst van de brandweer Koggenland, zoals vastgesteld in de raadsvergadering van mei 2011. De raad heeft toen besloten de variant "D" te realiseren, zoals de afname van het aantal vrijwilligers en de planning voor de bouw van een nieuwe kazerne.

De wet Regionalisering brandweer gaat er van uit dat deze per 1 januari 2014 plaats vindt. In de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord vindt deze plaats per 1 januari 2015. Het jaar 2014 wordt daarbij gezien als een overgangsjaar dat nodig is om de nodige voorbereidingen te treffen. Dit betekent eveneens dat met ingang van 1 januari 2014 de brandweertaak geen gemeentelijke taak meer is. De door de gemeente betaalde BTW kan niet meer ten laste van het BTW Compensatiefonds worden gebracht en verhoogt de gemeentelijke lasten van de brandweer.

In verband daarmee zijn vóór 31 december 2013 de gebouwen en materialen aan de Veiligheidsregio overgedragen. Daarmee voorkwamen we dat de al gecompenseerde BTW, al dan niet deels, aan de belastingdienst moest worden terugbetaald. De boekwaarden van het materieel en de gebouwen staan per 31 december 2013 niet meer op de balans van de gemeente. De boekwaarden zijn door de Veiligheidsregio aan de gemeente vergoed.

De afgelopen maanden is hard gewerkt om de begroting voor het jaar 2015 van de veiligheidsregio van de grond te krijgen. Gelet op de omvang en de takendiscussie van de Veiligheidsregio is dit een gecompliceerde klus waarvoor men de tijd neemt om deze goed af te ronden. We hebben op dit moment (maart 2014) dan ook nog geen (volledig) inzicht in de financiële gevolgen voor de gemeente. We verwachten dit inzicht aan het einde van het tweede kwartaal 2014 te krijgen.

NL alert

NL-Alert is een aanvullend alarmmiddel van de overheid voor op de mobiele telefoon. Met NL-Alert kan de overheid mensen in de directe omgeving van een noodsituatie met een tekstbericht informeren. In het bericht staat specifiek wat er aan de hand is en wat mensen op dat moment het beste kunt doen. De campagne NL-Alert valt onder verantwoordelijkheid van het ministerie van Veiligheid en Justitie.

Vanuit Koggenland sluiten we dan ook aan bij de landelijke acties. In 2013 zijn twee controleberichten uitgezonden. Aan de hand hiervan konden onze inwoners nagaan of hun mobiel juist is ingesteld om NL-Alert te ontvangen. NL-Alert is in 2013 niet in onze gemeente ingezet.

Drank en horeca wet

Op 1 januari 2013 is de nieuwe Drank- en Horecawet in werking getreden. Daarin is o.a. de toezichhoudende functie van de gemeente opgenomen. Het jaar 2013 gold als een overgangsjaar, waarin alle beleidstukken op basis van de nieuwe wet moesten worden vastgesteld.

In 2013 zijn het artikel 35-beleid, handhavingsbeleid en paracommerciebeleid voorbereid en in december 2013 vastgesteld. In 2014 werken we toe naar een gemeentelijk handhavingsbeleid.

Veiligheidshuis Noord-Holland Noord

Afgelopen jaar is besluitvorming over het overdragen van de taak van het Veiligheidshuis NHN aan het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio NHN afgerond. Per 1 januari 2014 is dit van kracht. Daartoe is ook de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio NHN aangepast. De bijdrage aan het Veiligheidshuis NHN was € 0,50 per inwoner en bedraagt nu, na het onderbrengen binnen de Veiligheidsregio NHN, € 0,40 per inwoner.

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma "openbare orde en veiligheid" is onderverdeeld in twee beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Nr.	Omschrijving	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2013 na wijz	Rekening 2013
Lasten:					
120	Brandweer en rampenbestrijding	€ 1.545.166	€ 1.609.492	€ 1.671.770	€ 1.552.804
140	Openbare orde en veiligheid	€ 349.953	€ 389.216	€ 389.216	€ 339.941
		€ 1.895.119	€ 1.998.708	€ 2.060.986	€ 1.892.745
Baten:					
120	Brandweer en rampenbestrijding	€ 102.148	€ 85.600	€ 85.600	€ 135.117
140	Openbare orde en veiligheid	€ 630	€ 2.250	€ 2.250	€ 4.046
		€ 102.778	€ 87.850	€ 87.850	€ 139.163
	Saldo programma	€ 1.792.341	€ 1.910.858	€ 1.973.136	€ 1.753.582

Financiële verantwoording

Op het programma "openbare orde en veiligheid" is er in totaal € 219.554 minder uitgegeven dan begroot. De opvallende posten zijn:

- lagere kapitaallasten aangezien de kapitaallasten van de nieuwe kazerne voor het eerst op het jaar 2014 drukken, zie paragraaf 4.4
- hogere loonkosten brandweer als gevolg van uitrukkingen en trainingen
- hogere energielasten brandweer door aankoop nieuwe kazerne in Avenhorn

- hogere doorbelasting van de loonkosten aan derden van brandweerpersoneel, dit houdt verband met de hogere loonkosten.

Investerings en investeringslasten

In onderstaand overzicht zijn de investeringen opgenomen volgens het meerjaren investeringsoverzicht uit de programmabegroting 2013. Dit is aangevuld met de daadwerkelijke investeringen die dit jaar hebben plaatsgevonden. Het overzicht ziet er als volgt uit:

omschrijving	meerjaren- begroting	raads- besluit	verleend krediet	realisatie 2013	bijzonderheden
Aanschaffingen brandweer	€ 152.000	11-2-2013	€ 144.000	€ 99.158	Loopt door tm 1e kwartaal 2014
Kazerne Avenhorn	€ -	11-2-2013	€ 1.435.000	€ 1.493.348	Loopt door tm 1e kwartaal 2014
Inrichting kazerne Avenhorn	€ -	28-10-2013	€ 66.000	€ 43.437	Loopt door tm 1e kwartaal 2014
Handhaving Drank- en Horecawet	€ 25.000				
	<u>€ 177.000</u>		<u>€ 1.645.000</u>	<u>€ 1.635.943</u>	

In 2014 zijn er nog enkele kosten gemaakt voor de kazerne in Avenhorn. Het totale krediet is uiteindelijk overschreden met € 54.417 en sluiten we af. De overschrijding van het bouwkrediet voor de kazerne in Avenhorn is het gevolg van:

- de snelheid van handelen ingegeven door de wijziging in de compensatie van de btw
- voor het deel van het gebouw dat bij de gemeente bleef kon geen btw gecompenseerd worden
- het uitvoeren van extra werkzaamheden
- inzetten aggregaten voor een snelle(re) droging van het gebouw
- extra kosten van splitsing en overdracht van het gebouw

3.3 Verkeer, vervoer & waterstaat

Inleiding

Met het programma verkeer, vervoer en waterstaat zorgt de gemeente er voor dat personen en voertuigen zich op de openbare weg en over (vaar)water kunnen verplaatsen. Het programma verkeer, vervoer en waterstaat biedt hiervoor basisvoorwaarden, zoals wegen, verlichting en verkeersmaatregelen.

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)

Sinds de fusie in 2007 hanteren wij op het verkeer- en vervoerbeleid de beleidskaders van de voormalige gemeenten Wester-Koggenland en Obdam. Deze plannen waren destijds vooral gericht op het categoriseren van de wegen in het kader van Duurzaam Veilig. Hoofddoel van het nieuwe GVVP is het bieden van een integraal beleidsplan, waarin naast het categoriseren van wegen van het autoverkeer, ook beleid is opgenomen voor (brom)fietsverkeer, openbaar vervoer, parkeren, kwetsbare verkeersdeelnemers en mensgerichte maatregelen. Bij het opstellen van het GVVP is gebruik gemaakt van een klankbordgroep, waarin vertegenwoordigers van verschillende partijen hebben deelgenomen (o.a. scholen, bedrijven- en winkeliersvereniging, LTO, fietsersbond, politie, Hoogheemraadschap en Wmo-adviesraad).

Het GVVP is in september 2013 vastgesteld en zal in 2014 tot uitvoering komen.

Onderhoud wegen

Het project "Herinrichting Ursem – Oost" is in uitvoering. Verder zijn het parkeerterrein van Kwiek en de wandelpaden in het Weerepark opgeknapt. Het project Dokter Lohmanstraat - Handelskade is uitgesteld tot er zekerheid is over provinciale subsidie.

Westfrisiaweg

De voorbereiding van de opwaardering is in volle gang. De provincie stelde het bestemmingsplan vast, startte grondvererving en onteigeningsprocedures op en is in de afrondende fase van de aanbesteding. De activiteiten van Koggenland in 2013 zijn drieledig:

- het faciliteren van overleg met bewoners Zesstedenweg en Scharwoude met het Projectbureau Westfrisiaweg
- het onderzoek naar mogelijkheden voor een tunnel bij Wogmeer (met inmiddels een subsidietoezegging van de provincie als resultaat)
- verleggen kabels en leidingen.

De voorbereiding en uitvoering van het verleggen van kabels en leidingen gebeurt door de gemeente. Wij zijn immers eigenaar van de belangrijkste leiding: het riool. Uiteraard zijn alle kosten (ca. € 370.000) voor rekening van de provincie.

Overdracht wegen

De bemiddeling door de provincie Noord-Holland leidde tot nadere afspraken waarbij de staat van onderhoud van verschillende wegvakken van de regiogemeenten wordt vastgelegd. Op basis daarvan wordt onderzocht of en onder welke voorwaarden, de overdracht van wegen (binnen de bebouwde kom) voor alle partijen acceptabel is. De verwachting is dat de provincie in 2014 hier over advies uitbrengt.

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma "verkeer, vervoer en waterstaat" is onderverdeeld in drie beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

<u>Nr.</u>	<u>Omschrijving</u>	<u>Rekening</u> <u>2012</u>	<u>Begroting</u> <u>2013</u>	<u>Begroting</u> <u>2013 na wijz</u>	<u>Rekening</u> <u>2013</u>
Lasten:					
210	Wegen, straten en pleinen	€ 2.661.543	€ 1.933.802	€ 2.541.802	€ 3.719.726
211	Verkeersmaatregelen te land	€ 117.226	€ 123.010	€ 123.010	€ 123.120
240	Waterkering, afwatering & landaanwinning	€ 168.991	€ 176.724	€ 176.724	€ 160.617
		<u>€ 2.947.759</u>	<u>€ 2.233.536</u>	<u>€ 2.841.536</u>	<u>€ 4.003.463</u>
Baten:					
210	Wegen, straten en pleinen	€ 43.506	€ 30.000	€ 105.000	€ 346.011
211	Verkeersmaatregelen te land	€ 5.372	€ -	€ -	€ 5.000
240	Waterkering, afwatering & landaanwinning	€ -	€ -	€ -	€ -
		<u>€ 48.878</u>	<u>€ 30.000</u>	<u>€ 105.000</u>	<u>€ 351.011</u>
	Saldo programma	<u>€ 2.898.881</u>	<u>€ 2.203.536</u>	<u>€ 2.736.536</u>	<u>€ 3.652.452</u>

Financiële verantwoording

Er is in dit programma per saldo € 915.916 meer uitgegeven dan begroot. Dit komt door:

- nog niet volledig gerealiseerde investeringen. Deze lopen door in het jaar 2014
- Een deel van de bijdrage aan de Westfrisia weg is in 2013 betaald aan de provincie, dit was begroot in het jaar 2011. Dit bedrag wordt gedekt door een uitname uit de reserve grondbedrijf en dorpsuitleg.
- op de inrichting openbare ruimte voor realisatie bouwplannen van derden is heel weinig uitgegeven (gemeente geeft opdracht). Ook de doorbelasting aan de aanvrager is navenant laag gebleven
- op het onderhoud van de wegen is ca. € 340.000 minder uitgegeven dan begroot. Het niet uitgegeven bedrag wordt gereserveerd en toegevoegd aan de reserves asfaltwegen en elementverharding. Deze last is opgenomen onder "mutaties reserves"
- op het bagger- en schouwwerk is ca. € 25.000 minder uitgegeven. Baggeren wordt alleen gedaan als het nodig is. Dit budget wordt gedekt uit de reserves.

- er zijn provinciale bijdragen ontvangen van de provincie voor de realisatie van het fiets-/voetpad Oudendijk - Grosthuisen en van de verkeersplateaus op de Laan van Meerweijde. Deze bijdragen zijn ook in de reserves gestort.

Investerings en investeringslasten

In onderstaand overzicht zijn de investeringen opgenomen volgens het meerjaren investeringsoverzicht uit de programmabegroting 2013. Dit is aangevuld met de daadwerkelijke investeringen die dit jaar hebben plaatsgevonden. Het overzicht ziet er als volgt uit:

omschrijving	meerjaren- begroting	raads- besluit	verleend krediet	realisatie 2013	bijzonderheden
Fiets- en voetgangersvoorzieningen	€ 100.000				Geen krediet aangevraagd.
Handelskade	€ 160.000				Investing is uitgesteld.
Dokter Lohmanstraat	€ 525.000				Investing is uitgesteld.
Kosterijstraat	€ 60.000				In krediet Ursem - Oost
Gabrielstraat	€ 180.000				In krediet Ursem - Oost
Haverkampstraat	€ 95.000				In krediet Ursem - Oost
Pastoor van Haasterstraat	€ 155.000				In krediet Ursem - Oost
Het Rietje	€ 45.000				In krediet Ursem - Oost
Herinrichting Ursem-Oost		16-9-2013	€ 518.000	€ 125.401	In uitvoering. Loopt t/m 4e kw 2014
Verkeersmaatr.buiten bebouwde kom	€ 65.000				Geen krediet aangevraagd.
Verkeersmaatr. binnen bebouwde kom	€ 150.000				Geen krediet aangevraagd.
Onderhoud beschoeiingen	€ 42.375				Geen krediet aangevraagd.
	<u>€ 1.577.375</u>		<u>€ 518.000</u>	<u>€ 125.401</u>	

3.4 Economische zaken

Inleiding

In het programma Economische zaken geeft de gemeente aan welke (financiële) voorzieningen nodig zijn voor de handel en het (agrarisch) bedrijfsleven van en in de gemeente.

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

Nutsbedrijven

In 2013 hebben we de internetapplicatie MOOR (Meldpunt Openbare Opbrekingen Registratie) aangeschaft. De jaarlijkse beheerskosten vinden hun dekking in de leges. In 2013 hebben we gekeken of de leges voldoende zijn om de minimale beheerskosten te dekken. Naar aanleiding van dit onderzoek is de behandeling van meldingen voor de aanleg van kabels en leidingen verhoogd op basis van in de regio gehanteerde tarieven. Deze verhoging is opgenomen in de Legesverordening 2014.

Verkoop aandelen NUON

In 2009 verkocht de Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop Noord-Holland (GKNH) de aandelen van het NUON aan Vattenfall. De gemeente heeft aandelen in de houdstermaatschappij en deelt dus in de opbrengst van de verkoop. In 2013 heeft de voorlaatste betaling van deze verkoop plaatsgevonden. We hebben € 1.358.365 ontvangen. Dit bedrag is toegevoegd aan de reserve nieuwe investeringen.

Glasvezelnet

Het glasvezelnet Vredemaker-Oost is aangelegd. Verder onderzoeken we de verdere mogelijkheden voor de aanleg glasvezelnet. Op dit moment vindt een eerste oriëntatie plaats op de haalbaarheid van een gemeentebreed glasvezelnet.

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma "economische zaken" is onderverdeeld in drie beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Nr.	Omschrijving	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2013 na wijz	Rekening 2013
Lasten:					
310	Handel en ambacht	€ 55.218	€ 52.120	€ 52.120	€ 47.411
311	Baten marktgelden	€ -	€ -	€ -	€ -
330	Nutsbedrijven	€ 15.271	€ 24.336	€ 24.336	€ 24.336
		€ 70.489	€ 76.456	€ 76.456	€ 71.747
Baten:					
310	Handel en ambacht	€ -	€ -	€ -	€ -
311	Baten marktgelden	€ 4.160	€ 4.650	€ 4.650	€ 5.340
330	Nutsbedrijven	€ 268.349	€ 1.586.600	€ 1.569.559	€ 1.500.011
		€ 272.509	€ 1.591.250	€ 1.574.209	€ 1.505.351
	Saldo programma	€ 202.020-	€ 1.514.794-	€ 1.497.753-	€ 1.433.604-

Financiële verantwoording

Op het programma is er € 64.149 minder ontvangen dan begroot. Opvallende posten zijn:

- De opbrengst uit de verkoop van de aandelen iets hoger dan begroot. Dit wordt gestort in de reserve nieuwe investeringen
- In de begroting is uitgegaan van de ontvangst van dividend over de verkochte aandelen NUON. Dit dividend, begroot op € 79.100, is niet uitgekeerd.

Investeringen en investeringslasten

In 2013 zijn er geen investeringen onder dit programma geweest.

3.5 Onderwijs

Inleiding

Binnen het programma "onderwijs" geven we aan welke inspanningen de gemeente verricht op het gebied van onderwijs en educatie. Onze rol daarbij is primair. De gemeente richt zich op de (basis)voorwaarden voor het geven van onderwijs, zoals huisvesting, onderwijsbegeleiding, leerlingenvervoer, onderwijsachterstanden, leerplicht en de organisatie en/of facilitering van diverse onderwijs gerelateerde activiteiten. Dit geldt zowel voor het openbaar als het bijzonder onderwijs.

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

Brede School in Ursem

2013 stond in het teken van de bouw van de brede school Ursem. Door een faillissement van de aannemer in april was een tweede aanbesteding noodzakelijk om de bouw te kunnen hervatten. Met een half jaar vertraging zal het gebouw in mei 2014 worden opgeleverd en in gebruik worden genomen. Het project zal naar verwachting binnen het krediet worden afgesloten.

Huisvesting onderwijs Avenhorn/De Goorn

In maart 2013 is het haalbaarheidsonderzoek naar de huisvesting van het basisonderwijs in Avenhorn/De Goorn besproken in de commissie Burger en Bestuur. Hier vloeiende een vervolgoopdracht uit: het in kaart brengen van een aantal relevante ontwikkelingen en een nadere uitwerking van de optie renovatie van de leveling en Overhaal.

In november 2013 is in een informerende memo aan de raads- en commissieleden de stand van zaken en het vervolgtraject weergegeven. Halverwege 2014 zal het vervolgrapport worden afgerond en kan verdere besluitvorming plaatsvinden.

Overige schoolgebouwen

In oktober 2012 is het huisvestingsprogramma 2013 vastgesteld door de raad. Dit betekent dat er voor de basisscholen en de peuterspeelzalen op grond van het meerjarenonderhoudsplan en na beoordeling van nut en noodzaak middelen (€ 96.570) beschikbaar zijn gesteld voor onderhoud.

Voor de overige voorzieningen zijn op grond van de huisvestingsverordening ook middelen (€ 45.700) beschikbaar gesteld. Schoolbesturen komen hiervoor in aanmerking na afronding van de werkzaamheden. Omdat nog niet alle werkzaamheden zijn uitgevoerd of afgerond is een deel van de voorzieningen en de daarbij behorende middelen overgebracht naar 2014.

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma "onderwijs" is onderverdeeld in vijf beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Nr.	Omschrijving	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2013 na wijz	Rekening 2013
Lasten:					
420	Openb. basisonderwijs, excl. huisvesting	€ 1.378	€ 1.509	€ 1.509	€ 1.509
421	Openb. basisonderwijs, onderwijshuisvesting	€ 428.025	€ 500.251	€ 453.181	€ 426.279
423	Bijz. basisonderwijs, onderwijshuisvesting	€ 508.762	€ 599.166	€ 521.239	€ 538.244
430	Openb. speciaal onderwijs, excl. huisvesting	€ 5.760	€ 6.273	€ 6.273	€ 3.773
480	Gem. baten en lasten van het onderwijs	€ 767.626	€ 897.942	€ 856.942	€ 901.182
		€ 1.711.551	€ 2.005.141	€ 1.839.144	€ 1.870.987
Baten:					
420	Openb. basisonderwijs, excl. huisvesting	€ -	€ -	€ -	€ -
421	Openb. basisonderwijs, onderwijshuisvesting	€ 8.785	€ -	€ -	€ -
423	Bijz. basisonderwijs, onderwijshuisvesting	€ 436	€ -	€ -	€ 436-
430	Openb. speciaal onderwijs, excl. huisvesting	€ -	€ -	€ -	€ -
480	Gem. baten en lasten van het onderwijs	€ 19.682	€ 7.500	€ 7.500	€ 8.302
		€ 28.903	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.866
	Saldo programma	€ 1.682.648	€ 1.997.641	€ 1.831.644	€ 1.863.121

Financiële verantwoording

Er is in dit programma per saldo € 31.477 meer uitgegeven dan begroot, opvallende posten zijn:

- Investeringsposten die begroot zijn, maar nog niet volledig uitgegeven in 2013, zie overzicht investeringen en investeringslasten.
- Investering in de Ark schoolplein en dak. Het krediet is volledig begroot in 2010, er zijn in 2013 nog uitgaven gedaan.
- Hogere lasten leerlingenvervoer door overstap op andere vervoerder in verband met faillissement oude vervoerder.

Investeringsposten en investeringslasten

In onderstaand overzicht zijn de investeringen opgenomen volgens het meerjaren investeringsoverzicht uit de programmabegroting 2013. Dit is aangevuld met de daadwerkelijke investeringen die dit jaar hebben plaatsgevonden. Het overzicht ziet er als volgt uit:

omschrijving	meerjaren- begroting	raads- besluit	verleend krediet	realisatie 2013	bijzonderheden
Huisv.programma 2013 Openb. onderwijs	€ 135.200	3-12-2012	€ 25.000	€ -	Loopt door in 2014
Huisv.programma 2013 Bijz. onderwijs	€ 65.240	3-12-2012	€ 20.700	€ 1.300	Loopt door in 2014
1e inrichting Jozefschool		3-12-2012	€ 3.600	€ -	Loopt door in 2014
	<u>€ 200.440</u>		<u>€ 49.300</u>	<u>€ 1.300</u>	

3.6 Cultuur, sport & recreatie

Inleiding

Met het programma recreatie, cultuur en sport geeft de gemeente aan op welke wijze vorm en inhoud wordt gegeven aan haar taken op deze terreinen. Ook het jeugdbeleid maakt nu nog deel uit van dit programma. Het jeugdbeleid heeft als doel de kansen en mogelijkheden van alle kinderen, jongeren en hun opvoeders te vergroten en heeft vele raakvlakken met de sectoren onderwijs, gezondheid, sport, cultuur en openbare orde en veiligheid. De gemeente is verantwoordelijk voor de regie over het lokale jeugdbeleid.

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

Recreatieve activiteiten

West-Friese waterweken

In 2013 is al veel meer initiatief bij de ondernemers komen te liggen en is het evenement wederom geslaagd. De ondernemers hebben een conceptplan ingediend om in de vorm van een stichting dit evenement te blijven organiseren.

Kustzone Scharwoude

Wij volgen deze planvorming. Het voorstel in het Deltaprogramma IJsselmeergebied is om het waterpeil in het IJsselmeer wel, maar in Markermeer/IJmeer niet fors te verhogen. Wel zal het peil iets met de zomer en winter meebewegen, worden er luwtmaatregelen genomen en heeft de gemeente Hoorn plannen voor een stadsstrand ingediend. De plannen voor dijkverzwaring Hoorn-Edam zijn nog in ontwikkeling, waarschijnlijk richting de variant waarbij gewerkt wordt met een oeverdijk. Wij pleiten – samen met de in het Recreatieschap verenigde gemeenten - voor een fietsverbinding op deze dijk.

Accommodatiebeleid

Voor het nieuwe accommodatiebeleid is eind 2013 een informatieve, kaderstellende bijeenkomst geweest. Het beleid zelf staat nog in de steigers. De planning is dat het accommodatiebeleid voor de zomer 2014 in de raad komt.

Bibliotheek

In 2013 is het visietraject afgerond en heeft de raad ingestemd met het nieuwe beleidsplan van de bibliotheek voor de komende periode t/m 2016. Onderdeel daarvan is een evaluatie begin 2015 om te kijken of op basis van de nieuwe bibliotheekwet (beoogde invoering 1 januari 2015) bijstelling noodzakelijk is. Daarnaast is aan de bibliotheek een taakstelling meegegeven (€ 100.000 minder subsidie in 2016 t.o.v. 2012, excl. investeringsbijdrage) om verder te bezuinigen. Ook zal bij deze evaluatie de effecten hiervan worden meegenomen.

Convenant laaggeletterdheid

In het najaar van 2012 heeft de gemeente Koggenland, in samenwerking met de zes overige West-Friese gemeenten een convenant ondertekend om een bondgenootschap aan te gaan tegen laaggeletterdheid. In 2013 zijn door de deelnemers diverse trainingen gevolgd en hebben twee taalcafés plaatsgevonden. Doel van deze bijeenkomst is om alle projecten, initiatieven en professionals bij elkaar te brengen voor iedereen die zich vakkundig bezighoudt met laaggeletterdheid.

Buurtsportcoach

In 2013 hebben beide schoolbesturen subsidie ontvangen die zij binnen de gemeentelijke voorwaarden hebben besteed aan het bewegingsonderwijs. Doelstelling is om het bewegingsonderwijs op het basisonderwijs een (kwaliteit)impuls te geven. Ook voor het jaar 2014 is subsidie aangevraagd en zal de buurtsportcoachregeling worden voortgezet.

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma "cultuur, sport en recreatie" is onderverdeeld in acht beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Nr.	Omschrijving	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2013 na wijz	Rekening 2013
Lasten:					
510	Openbaar bibliotheekwerk	€ 563.819	€ 576.682	€ 567.836	€ 567.889
511	Vormings- en ontwikkelingswerk	€ 232.539	€ 172.302	€ 194.802	€ 194.995
530	Sport	€ 1.310.767	€ 1.302.967	€ 1.458.335	€ 1.318.925
531	Groene velden en terreinen	€ 575.031	€ 482.701	€ 702.605	€ 765.299
540	Kunst	€ 36.914	€ 66.008	€ 66.008	€ 64.351
541	Oudheidkunde / musea	€ 77.336	€ 52.224	€ 76.524	€ 58.583
560	Openbaar groen en openluchtrecreatie	€ 1.700.278	€ 1.594.578	€ 1.592.578	€ 1.793.870
580	Overige recreatieve voorzieningen	€ 107.549	€ 115.193	€ 115.193	€ 114.892
		€ 4.604.232	€ 4.362.655	€ 4.773.881	€ 4.878.804
Baten:					
510	Openbaar bibliotheekwerk	€ 9.980	€ 9.950	€ 9.950	€ 9.810
511	Vormings- en ontwikkelingswerk	€ 10.248	€ 17.500	€ 17.500	€ 13.881
530	Sport	€ 706.924	€ 709.500	€ 736.300	€ 723.736
531	Groene velden en terreinen	€ 93.715	€ 96.100	€ 96.100	€ 137.208
540	Kunst	€ 193	€ 200	€ 200	€ 116
541	Oudheidkunde / musea	€ -	€ -	€ -	€ -
560	Openbaar groen en openluchtrecreatie	€ 45.875	€ 57.000	€ 57.000	€ 87.733
580	Overige recreatieve voorzieningen	€ 803	€ -	€ -	€ 1.002
		€ 867.739	€ 890.250	€ 917.050	€ 973.486
	Saldo programma	€ 3.736.493	€ 3.472.405	€ 3.856.831	€ 3.905.318

Financiële verantwoording

Er is in dit programma per saldo € 48.487 meer uitgegeven dan begroot. De opvallende posten zijn:

- Minder subsidies betaald aan sportverenigingen, doordat er minder aanvragen zijn ontvangen
- Investeringsposten volledig in 2013 begroot, nog niet volledig uitgegeven in 2013
- Lagere kapitaallasten zwembad dan begroot (zie paragraaf 4.4)
- Koggenhal: lagere kapitaallasten dan begroot, hogere energielast en overschot op onderhoudsbudget
- Bij de "groene velden & terreinen" is een uitgave van € 31.700 gedaan op het in 2012 verleende krediet voor de civiele werkzaamheden SC Dynamo. Verder zijn voor de complexen die vallen onder de regeling "gelegenheid geven tot sportbeoefening" diverse kosten betaald. Deze zijn echter ook bij de verenigingen weer in rekening gebracht.
- Uren grondbedrijf welke besteed zijn aan recreatievoorzieningen, waren hier niet begroot
- Onder "openbaar groen ca." zijn de uitgaven (€ 216.138) opgenomen van de inrichting van het centrumgebied in Ursem Dekking vindt plaats uit de reserve Nieuwe Investeringsposten

Investeringsposten en investeringslasten

In onderstaand overzicht zijn de investeringen opgenomen volgens het meerjaren investeringsoverzicht uit de programmabegroting 2013. Dit is aangevuld met de daadwerkelijke investeringen die dit jaar hebben plaatsgevonden. Het overzicht ziet er als volgt uit:

omschrijving	meerjaren- begroting	raads- besluit	verleend krediet	realisatie 2013	bijzonderheden
Aanpassen Koggenhal en Koggenbad	p.m.	11-2-2013	€ 748.700	€ 533.849	Mee in vervolgfase t/m 2015
Aanpassing sportaccommodaties	p.m.				
Glijbaan zwembad "Buitenmeere"	€ 50.000	11-3-2013	€ 50.000	€ 49.243	Uitgevoerd en geplaatst.
Uitvoeringsprogramma structuurvisie	€ 200.000				
Accommodatiebeleid	€ 20.000				
Chloorbleeksysteem Koggenbad		11-2-2013	€ 111.800	€ 92.861	Mee in vervolgfase t/m 2015
Duurzaamheidsmaatr. Koggenhal/-bad		11-2-2013	€ 192.000	€ 156.618	Mee in vervolgfase t/m 2015
Kleedaccommodatie Victoria-O		11-3-2013	€ 218.250	€ 218.634	Bijdrage verleend en afgerond
Aanvullend krediet sportcomplex Obdam		6-5-2013	€ 33.361	€ 13.593	Gerealiseerd.
Aankoop grond Staatsbosbeheer		3-6-2013	€ 10.000	€ -	Eigendomsoverdracht in 2014
Bijdrage restauratie Berkhouterkerk		27-6-2013	€ 24.300	€ 27.945	Bijdrage verleend en afgerond
Subsidie dakrenovatie Sporthal "De Stap"		2-12-2013	€ 38.000	€ -	Subsidie betaald in 2014
	<u>€ 270.000</u>		<u>€ 1.426.411</u>	<u>€ 1.092.744</u>	

3.7 Sociale voorzieningen & maatschappelijke dienstverlening

Inleiding

Met "sociale voorzieningen" bedoelen we het door de gemeente uitgevoerde stelsel van overheidsmaatregelen, die een al dan niet geldelijke voorziening beogen bij invaliditeit, werkloosheid of om andere redenen. Maatschappelijke dienstverlening staat voor het verlenen van diensten voor en ten behoeve van de gemeenschap.

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

Transities sociaal domein en Loket Zorg & Welzijn/ CJG Koggenland

Binnen het sociaal domein staan de volgende vier transities op stapel:

1. Jeugdzorg
2. AWBZ taken onderbrengen binnen de nieuwe Wmo
3. Participatiewet (Werk en Inkomen)
4. Passend onderwijs

De eerste drie gaan over de overheveling van taken en verantwoordelijkheden van het Rijk naar gemeenten. Dit gaat gepaard met stevige financiële kortingen. Per 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de volledige niet-medische ondersteuning. Dit vereist een omslag in denken en handelen van overheid, professionals en inwoners.

De vierde betreft het overdragen van integrale verantwoordelijkheid van onderwijs en onderwijs/zorg naar de schoolbesturen, en start ook iets eerder, per 1 augustus 2014.

Om deze transities uitvoering te kunnen geven werkt Koggenland in regionaal en bovenregionaal verband samen. Het Loket Zorg & Welzijn/CJG vormt de basis voor de aankomende veranderingen. Zo zal de toegang tot de jeugdzorg lokaal worden georganiseerd. In 2013 zijn de nodige voorbereidingen getroffen. In 2014 zetten we dit voort en zullen we ook zoveel als mogelijk ervaring opdoen met de nieuwe werkwijzen.

Wet werken naar vermogen wordt Participatiewet

Bij het samenstellen van de begroting 2013 was er nog sprake van het Wetsvoorstel Wet werken naar vermogen (WWNV). Na de verkiezingen van 1 september 2012 en de daarop volgende kabinetsformatie is gebleken dat er nieuw wetsontwerp werd gemaakt, namelijk de Participatiewet die in plaats kwam van wetsvoorstel. De Participatiewet gaat in per 1 januari 2015 en heeft vele overeenkomsten met WWNV. Zoveel mogelijk klanten laten participeren op de arbeidsmarkt is het grootste doel van deze nieuwe wet.

De druk op de sociale voorzieningen van de gemeenten is door de economische crisis behoorlijk toegenomen. Dit alles leidt ook tot een grotere werkdruk en heeft ook voor de gemeente Koggenland financiële gevolgen gehad. Over het jaar 2013 wordt er in het jaar 2014 dan ook weer

een Incidentele aanvullende uitkering aangevraagd bij het Ministerie waarvoor we de hogere kosten (op het eigen risico van 10 % van het budget) declareren.

Werkorganisatie West-Friesland

Zoals bekend vormde de aangekondigde wijzigingen (de nieuwe Participatiewet) aanleiding om in regionaal verband intensief te gaan samenwerken. In 2013 is de samenwerking voortgezet en is er een bedrijfsplan voor de Werkorganisatie opgeleverd.

Met een regionale werkorganisatie willen we uitdagingen, zoals een krimpend budget, een toenemend beroep op een uitkering en behoefte aan een regionale werkgeversaanpak, beter het hoofd bieden. Wij willen mensen naar vermogen laten participeren op de arbeidsmarkt. En hechten eraan dat de werkorganisatie de uitvoering van Wwb en Wsw en de Wajong samenbrengt en zorgt voor een efficiëntere en effectievere uitvoering. Het doel is om de nieuwe Participatiewet per 1 januari 2015 in de nieuwe Werkorganisatie West-Friesland uit te gaan voeren.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

In Koggenland hebben we te maken met toenemende vergrijzing. Bij ongewijzigd beleid zou er een hogere druk op de Wmo-voorzieningen ontstaan. Het beleid is gewijzigd, namelijk de Kanteling is ingevoerd en we vragen een eigen bijdrage. De effecten van de Kanteling (het zogenoemde keukentafelgesprek) zijn niet alleen maatschappelijk gezien erg succesvol, maar ook financieel. De integrale benadering van ons Loket Zorg & Welzijn bij een hulpvraag blijkt zeer effectief en wordt zeer gewaardeerd door de Wmo-cliënten.

Schuldhelpverlening

Op 1 juli 2012 is de Wet gemeentelijk schuldhelpverlening (Wgs) in werking getreden. Zoals gepland is per 1 januari 2013 een nieuw regionaal afgestemd beleidsplan door u vastgesteld. Verder is in 2013 regionaal gestart met een nieuwe aanbestedingsprocedure voor de schuldhelpverlening met als doel per 1 april 2014 een nieuw contract te hebben.

Jongerenvoorziening (mobiel)

In 2013 is geen jongerenvoorziening in Obdam gerealiseerd. Er was wel een locatie op het oog, maar door de weerstand vanuit de omgeving werd deze niet gerealiseerd. Om toch in de behoefte van de jongeren te voorzien wordt momenteel vanuit het jongerenwerk gekeken naar een alternatief.

Peuterspeelzalen

In het onderzoek 'toekomstverkenning peuterspeelzaalwerk' is voorgesteld om het huidige beleid voort te zetten en, in afwachting van toekomstige wetgeving vanuit het rijk, de huidige stichting te behouden. Zolang het peuterspeelzaalwerk niet onder andere of nieuwe wet- en regelgeving valt, is het wenselijk dat de gemeente de zeggenschap over het peuterspeelzaalwerk behoudt.

Inmiddels kan worden geconcludeerd dat in 2013 de belangstelling voor het peuterspeelzaalwerk weer is toegenomen. Komend jaar wordt in overleg met de stichting gekeken of en hoe zij de

bezuinigingsopdracht met ingang van 2015 (bezuiniging van € 20.000) kunnen gaan invullen (en in 2016 nog een bezuiniging van € 30.000).

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma "sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening" is onderverdeeld in tien beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Nr.	Omschrijving	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2013 na wijz	Rekening 2013
Lasten:					
610	Bijstandsverlening & inkomensvoorziening	€ 2.150.501	€ 2.318.627	€ 2.614.377	€ 2.208.880
611	Werkgelegenheid	€ 987.201	€ 905.000	€ 1.000.000	€ 1.156.864
613	Uitkeringen echte minima	€ 20.852	€ 25.000	€ 25.000	€ 23.374
614	Gemeentelijk minimabeleid	€ 429.262	€ 441.224	€ 491.224	€ 499.143
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	€ 493.870	€ 508.383	€ 481.383	€ 453.947
622	Wmo	€ 2.263.153	€ 2.177.219	€ 2.273.219	€ 2.110.950
623	Participatiebudget	€ 689.411	€ 689.773	€ 748.773	€ 759.799
630	Sociaal - cultureel werk	€ 1.237.401	€ 335.974	€ 335.974	€ 517.849
650	Kinderdagopvang	€ 310.945	€ 419.780	€ 350.085	€ 341.501
652	Voorzieningen gehandicapten	€ 1.112.093	€ 1.199.806	€ 1.075.806	€ 983.132
		€ 9.694.689	€ 9.020.786	€ 9.395.841	€ 9.055.439
Baten:					
610	Bijstandsverlening & inkomensvoorziening	€ 1.950.495	€ 1.866.250	€ 2.150.750	€ 1.819.924
611	Werkgelegenheid	€ 985.549	€ 905.000	€ 998.000	€ 1.155.613
613	Uitkeringen echte minima	€ -	€ -	€ -	€ -
614	Gemeentelijk minimabeleid	€ 64.023	€ 55.000	€ 55.000	€ 79.639
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	€ 3.984	€ -	€ -	€ 1.738
622	Wmo	€ 313.224	€ 289.000	€ 404.000	€ 412.305
623	Participatiebudget	€ 262.736	€ 200.000	€ 200.000	€ 215.170
630	Sociaal - cultureel werk	€ 98.583	€ 500	€ 500	€ 153.529
650	Kinderdagopvang	€ 20.915	€ 46.370	€ 46.370	€ 39.268
652	Voorzieningen gehandicapten	€ -	€ -	€ -	€ -
		€ 3.699.509	€ 3.362.120	€ 3.854.620	€ 3.877.186
	Saldo programma	€ 5.995.180	€ 5.658.666	€ 5.541.221	€ 5.178.253

Financiële verantwoording

Er is in dit programma per saldo € 362.968 minder uitgegeven dan begroot, opvallende posten zijn:

- Aanvraag Incidentele Aanvullende Uitkering meegenomen in opbrengsten 2013
- Geen leningen Bijstand Besluit Zelfstandigen aangevraagd in 2013
- Meer kwijtschelding van belastingen verleend in 2013 als gevolg van de recessie
- Decentralisatie Sociaal Domein: investering in 2013 volledig begroot, maar een klein deel werkelijk uitgegeven in 2013.

- Minder WMO bijdragen betaald door invoering van eigen bijdrage met ingang van 1-1-2013, dit is een effect van de kanteling
- Wet voorziening gehandicapten, hier is minder uitgegeven dan begroot. Het saldo is gestort in de reserve WMO
- Er is in 2013 een krediet verleend ter voorziening in de kosten van het sociaal Domein ad € 115.000 en ca. € 25.000 betaald. Daarnaast zijn er betalingen gedaan uit kredieten die in eerdere jaren zijn verstrekt, zoals verbouw Oude School Hensbroek, opwaardering Kerkebuurt Oudendijk en aanpak jongeren Obdam.

Investerings en investeringslasten

In onderstaand overzicht zijn de investeringen opgenomen volgens het meerjaren investeringsoverzicht uit de programmabegroting 2013. Dit is aangevuld met de daadwerkelijke investeringen die dit jaar hebben plaatsgevonden. Het overzicht ziet er als volgt uit:

omschrijving	meerjaren- begroting	raads- besluit	verleend krediet	realisatie 2013	bijzonderheden
Jongerenvoorziening (mobiel)	€ 25.000				
Voorzieningen huisvesting 2013	€ 3.270	3-12-2012	€ 7.270	€ 5.713	ten laste van voorziening
Decentralisatie Sociaal Domein		3-6-2013	€ 115.000	€ 24.987	loopt door in 2014
	<u>€ 28.270</u>		<u>€ 122.270</u>	<u>€ 30.700</u>	

3.8 Volksgezondheid & milieu

Inleiding

In het programma "volksgezondheid en milieu" geeft de gemeente aan hoe zij mogelijkheden wil creëren en voorzieningen wil (aan)bieden die de gezondheid kunnen bevorderen en het leefmilieu kunnen verbeteren.

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

Asbestverwijdering

Ook in 2013 is een vervolg gegeven aan de subsidieregeling asbestverwijdering. Daarbij verlengden we de bijdrageregeling tot 1 juli 2013. In 2013 werd voor € 32.815 aan subsidie verleend en werd ruim 6.500 m² asbest verwijderd.

Duurzaamheid

Het beleid in duurzaamheid is en blijft "ambitieuw". De uitvoering vindt plaats via het Uitvoeringsprogramma "Duurzaam klimaatbeleid Koggenland". De lokale aanpak is onvoldoende om de uitstoot van CO₂ te verminderen. We streven dan ook naar samenwerking met de inzet van nieuwe, innoverende technieken.

Eind 2013 is er een informatiebijeenkomst geweest over zonneweiden, het grondgebonden opwekken van duurzame energie. Hieruit kunnen met ingang van 2014 mogelijk nieuwe initiatieven ontstaan.

Aan revolverende middelen is voor de bestaande bouw voor particulieren gefaseerd € 650.000 beschikbaar gesteld. In het jaar 2013 zijn er 31 duurzaamheidsleningen verstrekt met een totaal van € 264.140. Tevens zijn er twee budgetten (€ 50.000 in 2014 en € 50.000 in 2015) beschikbaar voor de subsidieregeling "energiebesparende maatregelen aan particuliere woningen".

Samenwerking in afvalwaterketen

In 2013 is de vrijwillige samenwerking in West-Fries verband voortgezet, waarbij kennisdeling voorop staat. In het landelijk bestuursakkoord Water is een aantal doelen aangegeven:

- verlagen van de kosten
- vergroten van de kwaliteit
- verminderen van de kwetsbaarheid
- versterken van de kennis
- meer aandacht voor duurzaamheid en innovatie.

Doelen, die vooral door samenwerking bereikt zouden moeten worden. Met deze opdracht zijn de West-Friese gemeenten aan de slag gegaan. In 2011 is een inventariserend onderzoek gedaan naar de kansen en mogelijke voordelen van samenwerking in de waterketen. In 2013 heeft de VVRE ingestemd met het vervolgtraject. Dit traject houdt in dat de samenwerking wordt verbreed met het

drinkwaterbedrijf en Hoogheemraadschap, dat uiterlijk 2014 gezamenlijke ambities worden vastgelegd en uiterlijk in 2016 daadwerkelijk worden gerealiseerd. Wellicht leidt dit tot een bestuurlijk convenant om de onderlinge afspraken te bekrachtigen.

Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

Het GRP 2014 - 2018 is vastgesteld in de raad van 28 oktober 2013, met als belangrijk onderdeel een verlaging van de rioolheffing van € 194 naar € 157. Het GRP bevat in hoofdlijnen de gemeentelijke zorgtaken op het gebied van stedelijk afvalwater, hemel- en grondwater. Ten opzichte van het vorige GRP wordt de nadruk gelegd op samenwerking in de rioleringszorg met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en de West-Friese gemeenten om tot besparingen te komen in de waterketen.

Door samenwerking in de waterketen, het uitstellen van rioolvervanging, het benutten van goedkopere renovatietechnieken (relining) en een efficiënte(re) organisatie is een deel van de financiële middelen onbenut gebleven. Dit is gestort in de reserve onderhoud riolering. De opgebouwde reserve in het rioleringsfonds bedraagt ruim € 10 miljoen (eind 2013). Op basis van huidige inzichten concluderen wij dat de reserve voldoende omvang heeft om in de komende planperiode onze verantwoordelijkheid op het terrein van het GRP uit te kunnen voeren én om eventuele onvoorziene uitgaven op te kunnen vangen.

Consultatiebureau

Het toegezegde krediet voor het consultatiebureau is ingetrokken. Dat is gebeurd na overleg met de GGD. Het tweede consultatiebureau bleek toch niet echt noodzakelijk en uit kostenoverwegingen is het project afgeblazen.

Begraafplaats De Goorn

In goed overleg met het parochiebestuur en omwonenden is een fraai ontwerp gemaakt en is het bestemmingsplan zonder bezwaarprocedures in de raad van 28 oktober 2013 vastgesteld. De uitvoering is gaande.

Verduurzaming gemeentelijke gebouwen

De uitvoering heeft enige vertraging opgelopen vanwege de vertraging in de bouw van de brede school in Ursem en de renovatieplannen van De Ridder St. Joris in Berkhout. De voorbereiding staat echter niet stil en in 2014 zullen diverse werkzaamheden worden uitgevoerd (o.a. LED-verlichting gymzalen, zonnepanelen, ventilatie, etc).

Duurzame investeringen in het woningbedrijf

Er zijn zonnepanelen geïnstalleerd op Meerzicht (nieuwe deel) en in Ursem en Berkhout zijn zeer energiezuinige woningen opgeleverd.

Voor de toekomst is belangrijk dat in april 2013 in het strategisch voorraadbeleid is vastgelegd welke woningen voor langere tijd worden doorverhuurd en dus niet worden verkocht. Dit maakt gerichte, duurzame renovatie van deze woningen mogelijk.

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma "volksgezondheid en milieu" is onderverdeeld in elf beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Nr. Omschrijving	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2013 na wijz	Rekening 2013
Lasten:				
711 Ambulancevervoer	€ 17.444	€ 11.175	€ 11.175	€ 11.172
714 Openbare gezondheidszorg	€ 419.362	€ 437.229	€ 452.729	€ 428.149
715 Jeugdgezondheidszorg (uniform deel)	€ 465.061	€ 540.690	€ 561.723	€ 535.757
716 Jeugdgezondheidszorg (maatwerk deel)	€ 10.335	€ 39.320	€ 39.320	€ 13.515
721 Afvalverwijdering en -verwerking	€ 2.443.516	€ 2.482.235	€ 2.422.235	€ 2.492.318
722 Riolering (gecombineerd)	€ 1.650.577	€ 1.030.936	€ 1.303.236	€ 1.049.364
723 Milieubeheer	€ 597.453	€ 559.195	€ 559.195	€ 601.460
724 Lijkbezorging	€ 95.149	€ 102.948	€ 444.098	€ 101.563
725 Baten reinigingsrechten & afvalstoffenheffing	€ -	€ -	€ -	€ -
726 Baten rioolheffing (gecombineerd)	€ -	€ -	€ -	€ -
732 Baten begraafplaatsrechten	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ 5.698.896	€ 5.203.728	€ 5.793.711	€ 5.233.298
Baten:				
711 Ambulancevervoer	€ -	€ -	€ -	€ -
714 Openbare gezondheidszorg	€ -	€ -	€ -	€ -
715 Jeugdgezondheidszorg (uniform deel)	€ 3.161	€ -	€ -	€ -
716 Jeugdgezondheidszorg (maatwerk deel)	€ -	€ -	€ -	€ -
721 Afvalverwijdering en -verwerking	€ 226.153	€ 130.000	€ 70.000	€ 96.290
722 Riolering (gecombineerd)	€ 12.481	€ 5.500	€ 5.500	€ 16.940
723 Milieubeheer	€ 35.495	€ -	€ -	€ 80.685
724 Lijkbezorging	€ 19.548	€ 30.000	€ 30.000	€ 21.169
725 Baten reinigingsrechten & afvalstoffenheffing	€ 2.279.683	€ 2.305.000	€ 2.305.000	€ 2.382.312
726 Baten rioolheffing (gecombineerd)	€ 1.930.557	€ 1.961.500	€ 1.911.110	€ 1.950.866
732 Baten begraafplaatsrechten	€ 53.358	€ 68.250	€ 68.250	€ 57.147
	€ 4.560.437	€ 4.500.250	€ 4.389.860	€ 4.605.409
Saldo programma	€ 1.138.459	€ 703.478	€ 1.403.851	€ 627.889

Financiële verantwoording

Er is in dit programma per saldo € 775.962 minder uitgegeven dan begroot, opvallende zaken zijn:

- GGZ minder uitgegeven omdat we kosten verwachten voor de opvang van dak en thuislozen. Hierover vindt momenteel nog overleg plaats met Hoorn.

- Extra contactmoment adolescenten was volledig begroot in 2013, de helft is uitgegeven (ingangsdatum 1-7-2013). Vanaf 2014 wordt het budget wel volledig uitgegeven.
- Budget preventief jeugdbeleid 0-4 jaar niet uitgegeven. In 2013 zijn de plannen ontwikkeld en in volgende jaren komen de kosten.
- Aanvullende aanslag HVC ontvangen over het jaar 2012
- Bij riolering is ca. € 250.000 minder uitgegeven dan begroot. Er is krediet verleend voor het Rioleringsplan en riolering Ursem-Oost, hier is maar een klein deel van betaald. Verder zijn er betalingen gedaan uit de kredieten voor de relining van De Goorn en het meetplan overstort.
- Onder milieubeheer zijn de betaalde subsidies voor de verwijdering van asbest verantwoord. Daarnaast zijn er uitgaven gedaan op de kredieten voor de inventarisatie van asbest in gemeentelijke gebouwen en duurzaamheidsmaatregelen aan deze gebouwen.

Investerings en investeringslasten

In onderstaand overzicht zijn de investeringen opgenomen volgens het meerjaren investeringsoverzicht uit de programmabegroting 2013. Dit is aangevuld met de daadwerkelijke investeringen die dit jaar hebben plaatsgevonden. Het overzicht ziet er als volgt uit:

omschrijving	meerjaren- begroting	raads- besluit	verleend krediet	realisatie 2013	bijzonderheden
Nieuwe openb. begraafplaats De Goorn	p.m.				Geen krediet aangevraagd
Renovatie/uitbreiding begraafplaats De Goorn		3-6-2013	€ 441.150	€ 1.038	In uitvoering
Aanpassing/uitbreiding gezondheidsbeleid	€ 3.000				Geen krediet aangevraagd
Alcohol NEE-contracten	€ 5.000				Geen krediet aangevraagd
Renovatie rioleringen en gemalen	€ 212.000				Geen krediet aangevraagd
Consultatiebureau Avenuorn		3-12-2012	€ 29.400	€ -	Ingetrokken 16-9-2013
Drukriolering kleeedacc. Victoria-O		11-3-2013	€ 20.000	€ -	Nog niet aangesproken
Gemeentelijk rioleringplan 2014-2018		11-3-2013	€ 14.500	€ 13.225	Plan vastgesteld oktober 2013
Riolering herinrichting Ursem Oost		16-9-2013	€ 257.000	€ 28.039	Loopt door in 2014
<i>Uitvoeringsprogramma Duurzaam Klimaatbeleid:</i>					
- Gemeentelijk woningbedrijf	€ 75.000				Geen krediet aangevraagd
- Fonds gemeentelijke gebouwen nieuwbouw	€ 250.000				Geen krediet aangevraagd
- Revolving Fund Starterwoningen (nieuwbouw)	€ 500.000				Geen krediet aangevraagd
- Aanvullende middelen "Ambitieuus"	€ 37.250				Geen krediet aangevraagd
- Gemeentelijk woningbedrijf	€ 50.000				Geen krediet aangevraagd
- Leningen en participaties	p.m.				Geen krediet aangevraagd
	<u>€ 1.132.250</u>		<u>€ 762.050</u>	<u>€ 42.302</u>	

3.9 Ruimtelijke ordening & volkshuisvesting

Inleiding

Met het programma "ruimtelijke ordening en volkshuisvesting" geven we aandacht aan het aangenaam wonen, werken en recreëren in de gemeente Koggenland. Dit gebeurt door voorwaarden te scheppen bij de inrichting van de ruimte, de bedrijvigheid, het milieu en de wijze van de bebouwing, het onderhoud daarvan en de (her)inrichting van wijken en buurten.

Beoogde doelen en verantwoording realisatie

Woningbedrijf

De ontwikkelingen bij het woningbedrijf staan beschreven in de paragraaf woningbedrijf.

Bouwgrondexploitaties

De ontwikkelingen van de bouwgrondexploitaties staan beschreven in de paragraaf grondbeleid.

Verkoop gronden

Het voornemen is om gronden aan de Teding van Berkhoutweg in verkoop te brengen. Dit is aangehouden in verband met de mogelijke aanleg van een zonneweide.

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

Door de RUD NHN worden voor onze gemeente de basistaken uitgevoerd. Het gaat om het toezicht en de controle van ca. 250 bedrijven. Binnen die basistaken vallen ook omgevingsvergunningen voor milieuactiviteiten en toezicht op sloopactiviteiten bij bedrijven.

In onze gemeente hebben nog 10 bedrijven een (milieu)omgevingsvergunning nodig. Door deze taken bij de RUD onder te brengen verwacht de regering dat de kwaliteit van het toezicht en handhaving positief worden beïnvloed, de bestuurlijke "drukke" wordt beperkt en de milieucriminaliteit beter bestreden kan worden. Het vaststellen van beleid op het gebied van milieutaken blijft onderdeel van de taakuitvoering van de gemeenten. Afspraken over taakuitvoering door de RUD in onze gemeente zijn vastgesteld in een mandaatstatuut en een dienstverleningsovereenkomst.

VTH-taken

Inmiddels is ook besloten dat op West-Friese schaal samen te werken op gebied van vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken (VTH-taken). Het doel is om de kwaliteit van de VTH-taken op gebied van bouwen, ruimtelijke ordening, externe veiligheid en natuurbeschermingsregelgeving te bevorderen. Er zal worden gewerkt met een zogenaamd maatlatmodel waarbij lichtere taken op het vereiste kwaliteitsniveau door de gemeenten zelf worden uitgevoerd en de zwaardere taken in samenwerking met een andere West-Friese gemeenten. Om het proces te waarborgen wordt voor 20 uur een kwaliteitsmanager in de regio benoemd. Deze doet verslag aan

een regionale stuurgroep die bestaat uit de verantwoordelijke afdelingshoofden van de deelnemende gemeenten. Doelstelling is dat zoveel mogelijk kostenneutraal gewerkt gaat worden doordat gemeenten onderling elkaar gaan adviseren in dit taakveld. Momenteel is op het gebied van deze VTH-taken ook een wetsvoorstel in procedure gebracht. Uitgangspunt is kwaliteitsverbetering door samenwerking tussen gemeenten. Wellicht zal de RUD hierin ook een rol krijgen. Daarnaast wordt op dit moment nagedacht over het onderbrengen van VTH taken bij marktpartijen.

Bestemmingsplan Landelijk Gebied

Eind 2010 is gestart met het opstellen van een nieuw bestemmingsplan voor het gehele landelijk gebied van en in de gemeente. Daarvoor werd een krediet beschikbaar gesteld van € 100.000. Op 14 januari 2013 een aanvullend krediet van € 60.000 beschikbaar gesteld voor de vervolgwerkzaamheden om tot vaststelling te komen. Hierbij ging het om het beantwoorden van alle inspraak- en overlegreacties in een Reactienota, het maken van het ontwerpbestemmingsplan en het maken van een Nota zienswijzen en een wijzigingenexemplaar voor de uiteindelijke vaststelling van het bestemmingsplan. Daarbij bleek al snel in het planproces dat een verplichte planMER (milieueffectrapportage met uitgebreide stof- en geurberekeningen) opgesteld moest worden. Dit plan heeft dezelfde procedure moeten doorlopen als het bestemmingsplan en heeft ca. € 30.000 gekost. Dit bedrag is betaald uit het beschikbare krediet voor het bestemmingsplan.

Als gevolg van de planMER, maar ook gewijzigde regelgeving op het gebied van de Grexwet en de inspanning om zoveel mogelijk burgers/agrariërs bij het proces te betrekken (inloopavonden, presentatieavonden, ca. 50 bouwblokgesprekken), is het niet helemaal gelukt om binnen het beschikbare krediet te blijven. Er is meerwerk ontstaan voor ca. € 12.000. Dit is niet uit het krediet gedekt maar uit de reguliere exploitatie (budget bestemmingsplannen).

Inmiddels is het project afgesloten. Het bestemmingsplan is in werking getreden, maar nog niet onherroepelijk. Er is beroep ingesteld (drie beroepschriften), die op 16 mei 2014 door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State zijn behandeld.

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

Het programma "ruimtelijke ordening en volkshuisvesting" is onderverdeeld in zes beleidstaken. De baten en lasten van deze beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Nr. Omschrijving	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2013 na wijz	Rekening 2013
Lasten:				
810 Ruimtelijke ordening	€ 930.983	€ 821.444	€ 881.444	€ 981.454
820 Woningbouw / -exploitatie	€ 4.819.460	€ 4.603.507	€ 4.603.507	€ 4.631.330
821 Stads- en dorpsvernieuwing	€ 25.215	€ 55.610	€ 55.610	€ 38.516
822 Overige volkshuisvesting	€ 685.963	€ 772.299	€ 839.644	€ 846.154
823 Bouwvergunningen	€ -	€ -	€ -	€ 75
830 Bouwgrondexploitatie	€ 4.158.225	€ 4.606.228	€ 12.013.228	€ 2.561.144
	€ 10.619.846	€ 10.859.088	€ 18.393.433	€ 9.058.673
Baten:				
810 Ruimtelijke ordening	€ 163.539	€ 41.500	€ 131.500	€ 158.755
820 Woningbouw / -exploitatie	€ 4.899.689	€ 4.785.000	€ 4.785.000	€ 6.697.833
821 Stads- en dorpsvernieuwing	€ -	€ -	€ -	€ -
822 Overige volkshuisvesting	€ 1.179	€ -	€ -	€ 1.219
823 Bouwvergunningen	€ 521.093	€ 425.000	€ 215.000	€ 256.569
830 Bouwgrondexploitatie	€ 1.756.918	€ 4.706.228	€ 12.013.228	€ 2.915.728
	€ 7.342.419	€ 9.957.728	€ 17.144.728	€ 10.030.104
Saldo programma	€ 3.277.427	€ 901.360	€ 1.248.705	€ 971.431-

Financiële verantwoording

Het totaal van dit programma komt uit op een positief saldo van € 971.431. In de begroting was rekening gehouden met in totaal een last van € 1.248.705. Per saldo is er € 2.220.136 minder uitgegeven dan begroot. Opvallende posten zijn:

- Positief resultaat woningbedrijf en grondbedrijf, zie paragraaf woningbedrijf (4.8) en grondbeleid (4.7)
- Negatief resultaat "Polderweijde" in Obdam in verband met faillissement
- De niet bestede uren aan de bouwgrondexploitatie is gebruikt voor werkzaamheden op het terrein van de ruimtelijke ordening. Deze uren zorgen voor een niet begrote belasting van ruim € 120.000
- De raming van de inkomsten uit omgevingsvergunning werd zowel in de voor- als najaarsrapportage naar beneden bijgesteld en uiteindelijk bepaald op € 215.000. De werkelijke ontvangsten vielen achteraf toch mee en overtreffen de raming met ruim € 40.000

Investerings en investeringslasten

In onderstaand overzicht zijn de investeringen opgenomen volgens het meerjaren investeringsoverzicht uit de programmabegroting 2013. Dit is aangevuld met de daadwerkelijke investeringen die dit jaar hebben plaatsgevonden. Het overzicht ziet er als volgt uit:

omschrijving	meerjaren- begroting	raads- besluit	verleend krediet	realisatie 2013	bijzonderheden
Benchmark kosten dekking leges	€ 25.000				
Reg. Uitvoeringsdienst (RUD)	p.m.	3-6-2013	€ 67.345	€ 53.985	Opgenomen in exploitatie 2013
Bestemmingsplan Landelijk Gebied		14-1-2013	€ 60.000	€ 59.899	Afgerond in 2013
Aanvulling startersleningen		11-2-2013	€ 1.000.000	€ 350.000	Mee naar vervolgfase
Aankoop 12 bebo-woningen Buitenplaats		2-12-2013	€ 1.668.000		In uitvoering, realiatie 2014
Aankoop 2 huurwoningen Lijsbeth Tijs		2-12-2013	€ 374.000	€ 355.992	In uitvoering, realiatie 2015
Bouwgrondexploitatie Buitenplaats DeBurgh		16-9-2013	€ 7.300.000	€ 742.529	In (gefaseerde) uitvoering
	<u>€ 25.000</u>		<u>€ 10.469.345</u>	<u>€ 1.562.405</u>	

3.10 Financiering & dekkingsmiddelen

Inleiding

Dekkingsmiddelen zijn die inkomsten, die worden gebruikt om de uitgaven van de gemeente te betalen. Deze inkomsten hebben geen vaste relatie met de uitgaven en behoren daardoor tot de algemene inkomsten van de gemeente. Deze middelen zijn dus vrij te besteden. Tot deze inkomsten behoren in ieder geval:

- algemene uitkering uit het gemeentefonds
- onroerendezaakbelastingen
- hondenbelasting
- forensenbelasting

Hoewel geen inkomsten behoort het budget "onvoorzienne uitgaven" eveneens tot de algemene dekkingsmiddelen. De inzet van dit budget is ook niet gebonden aan een vaste uitgave. Het is een afgezonderd budget om incidentele, niet-begrote lasten op te vangen. Daarnaast is er de "budgettaire ruimte". Deze geeft aan hoeveel middelen er beschikbaar zijn om (nieuwe) lasten met een structureel karakter te dekken.

Algemene uitkering Gemeentefonds

Algemene uitkering gemeentefonds

In de primaire begroting 2013 was de uitkering gebaseerd op de septembercirculaire 2012 van het Gemeentefonds. Op basis daarvan zou de uitkering € 16.322.907 bedragen. In de loop van het jaar kregen we van het Ministerie van Binnenlandse Zaken nog vier circulaire over de ontwikkeling van het Gemeentefonds. Dit leidde tot gewijzigde uitkeringen. Deze zijn als volgt:

Overzicht uitkering Gemeentefonds

circulaire	totaal uitkering	mutatie
septembercirculaire 2012	€ 16.322.900	
decembercirculaire 2012	€ 16.542.000	€ 219.100
meicirculaire 2013	€ 16.385.000	€ -157.000
septembercirculaire 2013	€ 16.422.000	€ 37.000
decembercirculaire 2013	€ 16.525.000	€ 103.000

De uiteindelijke uitkering over 2013 komt iets hoger uit omdat er nog verrekeningen inzitten over voorgaande jaren. Wel blijkt dat er grote schommelingen zijn in het peil van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Het is daarom moeilijk de hoogte te begroten.

Schatkistbankieren

Hoewel de Vereniging van Nederlandse Gemeenten haar ongenoegen heeft geuit over de invoering van het schatkistbankieren, is de Wet HOF (houdbare overheidsfinanciën) in 2013 in werking

getreden. De wet geeft aan dat de decentrale overheden hun overtollige liquide middelen parkeren bij het rijk. Dan heeft het rijk op macroniveau minder moeite om te voldoen aan de Europese regels over het bereiken van evenwicht op de rijksbegroting. Met ingang van december 2013 voldoen we aan deze wet.

BTW Compensatiefonds

Uit onderzoek is gebleken dat bij gemeenten politieke, strategische en beleidsmatige factoren meer impact hebben op de beslissing tot al dan niet uitbesteden van taken dan financiële factoren. Het compensatiefonds moest de financiële drempel juist verlagen, maar dit leidde niet tot meer uitbesteden. Een groot obstakel daarbij is de complexiteit van de wetgeving. Daarom kwam ook de roep om de wetgeving te vereenvoudigen of de compensatieregeling af te schaffen.

In januari 2013 zag het kabinet af van afschaffing. De afschaffing zou een te grote administratieve belasting voor de gemeenten betekenen. Wel handhaafde het kabinet de bezuiniging van € 0,5 miljard.

Het BTW Compensatiefonds krijgt met ingang van 2015 een maximaal bedrag en daar moeten de gemeenten het mee doen. Wordt er meer gevraagd dan in de pot zit, dan krijgen de gemeenten een evenredig deel. Dit betekent geen volledige compensatie meer en dus een financieel nadeel voor de gemeenten.

Belastingen

Onze gemeente werd in 2013 onverwacht geconfronteerd met een sterk toenemend aantal WOZ bezwaren van zogenaamde "no-cure-no-pay" bureaus. In de najaarsrapportage is € 54.000 beschikbaar gesteld om deze bezwaarschriften te kunnen afhandelen. In werkelijkheid hebben we € 21.694 uitgegeven. Dit voordeel is ontstaan doordat:

- een deel van de kosten is opgevangen binnen het budget Wet WOZ
- de kostenvergoeding lager is uitgevallen na onderhandeling
- geen kosten van beroep zijn gekomen, omdat er niet verder geprocedeerd werd

Wat heeft het gekost?

Exploitatieoverzicht

De baten en lasten van de beleidstaken onder het programma zijn als volgt:

Nr. Omschrijving	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2013 na wijz	Rekening 2013
Lasten:				
913 Overige financiële middelen	€ -	€ -	€ -	€ -
914 Geldleningen ca. langer/gelijk aan 1 jaar	€ 72.487	€ 69.501	€ 69.501	€ 69.501
921 Algemene uitkeringen	€ -	€ -	€ -	€ -
922 Algemene baten en lasten	€ 27.923	€ 8.497	€ 180.959	€ 141.972
930 Uitvoering Wet WOZ	€ 261.229	€ 306.387	€ 360.387	€ 314.499
931 Baten OZB gebruikers	€ -	€ -	€ -	€ -
932 Baten OZB eigenaren	€ -	€ -	€ -	€ -
935 Baten forensenbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -
937 Baten hondenbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -
940 Lasten heffing & invordering gem. belastingen	€ 195.105	€ 230.924	€ 230.924	€ 241.878
960 Saldo van de kostenplaatsen	€ 582.579	€ -	€ 113.020	€ 432.527
	€ 1.139.323	€ 615.309	€ 592.873	€ 1.200.377
Baten:				
913 Overige financiële middelen	€ 33.368	€ 33.250	€ 43.235	€ 43.234
914 Geldleningen ca. langer/gelijk aan 1 jaar	€ 72.487	€ 69.501	€ 69.501	€ 69.501
921 Algemene uitkeringen	€ 17.252.238	€ 16.322.907	€ 16.385.225	€ 16.596.161
922 Algemene baten en lasten	€ 88.887	€ 219.958	€ 240.636	€ 91.017
930 Uitvoering Wet WOZ	€ -	€ -	€ -	€ -
931 Baten OZB gebruikers	€ 138.550	€ 142.750	€ 142.750	€ 143.279
932 Baten OZB eigenaren	€ 1.207.340	€ 1.243.300	€ 1.243.300	€ 1.238.290
935 Baten forensenbelasting	€ 28.104	€ 27.500	€ 27.500	€ 27.492
937 Baten hondenbelasting	€ 54.737	€ 55.000	€ 55.000	€ 54.811
940 Lasten heffing & invordering gem. belastingen	€ 16.165	€ 21.750	€ 21.750	€ 17.859
960 Saldo van de kostenplaatsen	€ 2.382.768	€ 1.842.125	€ 1.444.317	€ 2.024.984
	€ 21.274.644	€ 19.978.041	€ 19.673.214	€ 20.306.628
Saldo programma	€ 20.135.321-	€ 19.362.732-	€ 19.080.341-	€ 19.106.251-

Financiële verantwoording

Er is in dit programma per saldo € 25.910 meer ontvangen dan begroot.

De opvallende posten die dit veroorzaken beschrijven we hieronder.

- Algemene uitkering: meer ontvangen dan begroot, o.a. door afrekening andere jaren
- Saldo kostenplaatsen hoger dan begroot voornamelijk door de lagere loonkosten en kapitaallasten. De toelichting hiervan is opgenomen in de paragrafen 4.4 en 4.5.
- Niet door te rekenen uren kapitaalwerken (ca. € 139.000)
- Er is een stelpost opgenomen van € 282.922 op loonkosten, dit zit in het saldo van de algemene baten en lasten. De realisatie hiervan is zichtbaar in het saldo van de kostenplaatsen.

Investerings en investeringslasten

In 2013 zijn er geen investeringen onder dit programma geweest.

4 Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (het BBV) handelt in titel 2.3 over de verplicht voorgeschreven paragrafen. Onder deze titel zijn diverse artikelen opgenomen, die voorschriften geven aan de inhoud van de paragrafen in de programmabegroting en –rekening.

De achterliggende gedachte bij de invoering van de verplichte paragrafen was, dat deze een dwarsdoorsnede moeten geven van de financiële aspecten van de begroting en rekening vanuit een bepaald perspectief. Het gaat dan vooral om de beleidslijnen van de beheersmatige aspecten. Deze kunnen grote financiële gevolgen hebben. De raad krijgt in de paragrafen de informatie om de kaderstellende, controlerende en allocerende rol op de beheersmatige aspecten in te vullen.

Het BBV schrijft de volgende paragrafen verplicht voor:

- lokale heffingen
- weerstandsvermogen
- onderhoud kapitaalgoederen
- financiering
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid

Daarnaast wordt het woningbedrijf door ons als een paragraaf behandeld. Het woningbedrijf is integraal onderdeel van de financiële administratie.

4.1 Lokale heffingen

Algemeen

De gemeente Koggenland is voor de dekking van de uitgaven mede afhankelijk van de inkomsten uit de lokale belastingen en heffingen. De gemeente legt de volgende belastingen en heffingen op:

- onroerende zaakbelastingen
- rioolheffing
- afvalstoffenheffing
- forensenbelasting
- lijkbezorgingrechten
- hondenbelasting

In de onderstaande tabel zijn de inkomsten uit deze belastingen en heffingen over het jaar 2013 samengebracht. Daarbij worden de begrote bedragen, inclusief de begrotingswijzigingen, vergeleken met de werkelijke inkomsten.

Belasting / heffing	Rekening 2012	Begroting 2013	Rekening 2013	Verschil in €	Verschil in %
Abonnement raadstukken	€ 1.021	€ 1.000	€ 143-	€ 1.143	114,3%
Reisdocumenten	€ 122.338	€ 114.500	€ 108.804	€ 5.696	5,0%
Leges bevolkingsregister	€ 25.757	€ 30.000	€ 22.055	€ 7.945	26,5%
Leges rijbewijzen	€ 55.630	€ 72.500	€ 52.597	€ 19.903	27,5%
Leges huwelijken/partnerregistratie	€ 21.332	€ 22.000	€ 17.230	€ 4.770	21,7%
Leges APV	€ 530	€ 1.750	€ 765	€ 985	56,3%
Staangelden markt	€ 2.342	€ 3.000	€ 2.874	€ 126	4,2%
Leges Telecomwet	€ 7.367	€ 7.500	€ 8.687	€ 1.187-	-15,8%
Staangelden kermissen	€ 15.421	€ 15.400	€ 12.157	€ 3.243	21,1%
Begrafenisrechten	€ 37.596	€ 50.000	€ 42.147	€ 7.853	15,7%
Afvalstoffenheffing	€ 2.279.683	€ 2.305.000	€ 2.382.312	€ 77.312-	-3,4%
Rioolheffing	€ 1.930.557	€ 1.911.110	€ 1.950.866	€ 39.756-	-2,1%
Leges bestemmingsplannen	€ 100.570	€ 130.000	€ 141.046	€ 11.046-	-8,5%
Leges Wabo-vergunningen	€ 521.093	€ 215.000	€ 256.569	€ 41.569-	-19,3%
OZB gebruikers	€ 138.550	€ 142.750	€ 143.279	€ 529-	-0,4%
OZB eigenaren	€ 1.207.340	€ 1.243.300	€ 1.238.290	€ 5.010	0,4%
Forensenbelasting	€ 28.104	€ 27.500	€ 27.492	€ 8	0,0%
Hondenbelasting	€ 54.737	€ 55.000	€ 54.811	€ 189	0,3%
	€ 6.549.968	€ 6.347.310	€ 6.461.838	€ 114.528-	-1,8%

Uit het overzicht blijkt dat de werkelijke inkomsten 1,8% hoger zijn dan was begroot. De belangrijkste over- en onderschrijdingen van de begrote inkomsten worden in het vervolg van deze paragraaf bij de afzonderlijke belastingopbrengsten besproken.

Abonnement raadstukken

De abonnement raadstukken zijn dit jaar niet in rekening gebracht, wegens digitalisering.

Leges burgerzaken

De ontvangen leges voor de verstrekking van reisdocumenten, informatie uit het bevolkingsregister en leges voor huwelijken en partnerregistraties nemen verder af. Liepen ze vorig jaar nog redelijk in evenwicht met de begrote inkomsten, nu zijn de inkomsten € 39.000 lager. Er werden vooral minder reisdocumenten en rijbewijzen afgegeven.

Leges APV

Onder de leges van de APV (algemene plaatselijke verordening) verantwoorden we de leges van de speelvergunningen, vergunningen drank- en horecawet, exploitatie- en standplaatsvergunningen. In 2012 en 2013 werden de volgende vergunningen verleend:

Soort vergunning	aantal 2012	leges	aantal 2013	leges
speelvergunning	4	€ 100	2	€ 50
vergunning drank- & horecawet	4	€ 180	5	€ 225
exploitatievergunning	5	€ 250	6	€ 300
standplaatsvergunning	0	€ -	0	€ -
	<u>13</u>	<u>€ 530</u>	<u>13</u>	<u>€ 575</u>

Begraafenisrecht

Van de in 2013 overleden personen in de gemeente werden er 24 begraven op één van de gemeentelijke begraafplaatsen. Na een sterke afname na 2010 blijft het aantal begrafenissen op de gemeentelijke begraafplaatsen redelijk constant. Het onderstaande overzicht geeft dit beeld.

Begraafplaats	2010	2011	2012	2013
Avenhorn	7	1	2	1
Berkhout	4	4	5	4
Oudendijk	2	0	0	2
Ursem	3	1	4	0
Grosthuisen	1	1	0	0
Hensbroek	3	5	2	4
Obdam	21	13	10	13
	<u>41</u>	<u>25</u>	<u>23</u>	<u>24</u>

De daling van het aantal begrafenissen na 2010 blijkt dus geen incident te zijn. De begrote inkomsten zijn de afgelopen jaren niet gehaald. De rechten zijn niet kostendekkend.

Afvalstoffenheffing

De ontvangen afvalstoffenheffing was in de begroting 2013 geraamd op € 2.305.000. De werkelijke ontvangen heffing is € 2.382.312 en is dus € 77.312 meer dan begroot. De verhoging van de inkomsten wordt veroorzaakt door het zorgvuldig toepassen van de wettelijke inzamelingsplicht krachtens artikel 10.21 en 10.22 Wet Milieubeheer.

Rioolheffing

De werkelijk ontvangen rioolheffing komt uit op € 1.950.866. Dit is € 39.756 meer dan begroot en geeft een afwijking van 2,0%.

Leges bestemmingsplannen en procedures

Op grond van nieuwe wetgeving (Wabo en omgevingsvergunning) moeten we procedures voeren en bestemmingsplannen aanpassen. Voor de realisatie van bouwplannen maken we kleine bestemmingsplannen. De kosten daarvan rekenen we door aan de aanvragers. In de primaire begroting 2013 hebben we geen rekening gehouden met de ontvangst van bijdragen in bestemmingsplannen.

In de voorjaarsrapportage 2013 werden de inkomsten geraamd op € 130.000. In 2013 hebben we voor diverse bouwplannen bestemmingsplannen ontwikkeld. De opbrengst komt uit op € 141.046 en zijn dus € 11.046 hoger dan begroot (afwijking 8,5%).

Leges omgevingsvergunning

Bij de samenstelling van de begroting 2013 (medio juni 2012) was het moeilijk in te schatten wat de kredietcrisis voor gevolgen zou hebben op de economische ontwikkeling en het vertrouwen van de consument. De ontwikkeling van de woningmarkt en de aanpassing van woningen zijn daar sterk van afhankelijk. Ook de toename van vergunningsvrij bouwen gaf minder mogelijkheden om leges te heffen. Mede gelet op de ontwikkelingen in de eerste helft van het jaar 2012 werd in de primaire begroting 2013 uitgegaan van € 425.000. Dit was € 250.000 lager dan de begroting van 2012.

In de eerste maanden van 2013 zag het er naar uit dat we het begrote bedrag aan inkomsten lang niet zouden halen. In de voor- en najaarsrapportage werd de ontvangst verlaagd met € 210.000 naar € 215.000. Uiteindelijk sluit het jaar met een inkomst van € 256.569.

4.2 Weerstandsvermogen

Inleiding

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe solide de financiële huishouding van de gemeente is. Het is het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de (financiële) mogelijkheden van de gemeente om de risico's van niet begrote en niet voorziene kosten te dekken. Risico's beperken we tot het gevaar voor niet begrote kosten, die niet anderszins zijn op te vangen en die niet in die mate waren voorzien.

Doelstelling

Het in stand houden van een voldoende groot weerstandsvermogen is van belang om de continuïteit van de organisatie in de uitvoering van beleid en beheer te waarborgen. Het kan en mag niet zo zijn dat bij tegenvallers deze continuïteit in gevaar komt. Het is echter ook niet mogelijk om bij de uitvoering van het beleid en beheer geen risico's te lopen. Dit ligt per definitie in de uitvoering opgesloten.

Risicomanagement

Onder risicomanagement verstaan we het herkennen en kwantificeren van risico's en het vastleggen van maatregelen om ze te beheersen. Daarmee beïnvloeden we de kans van optreden en/of de gevolgen van risico's.

De mate van risico's wordt dus bepaald door de kans dat ze kunnen voorkomen en het gevolg ervan. Is de kans van optreden klein en de gevolgen groot, dan kan dit leiden tot een grote impact. Omdat de kans echter minimaal is, beschouwen we dit toch als niet belangrijk. Is de kans dat ze optreden groot, maar zijn de gevolgen van het optreden laag, dan is de impact eveneens laag. Ook deze zijn niet belangrijk. We moeten dus vooral kijken naar risico's waarvan het reëel is dat deze met regelmaat voorkomen en die ook de nodige gevolgen hebben.

Afhankelijk van de mate van de factoren "kans" en "gevolgen" kan een risico op vier manieren worden aangepakt:

- voorkomen: één of beide van de factoren wegnemen;
- verminderen: één of beide van de factoren afzwakken;
- uitbesteden: risico's onderbrengen bij verzekeraars;
- accepteren: wanneer het risico een acceptabel verlies betekent

Risico's lopen we door de uitvoering te geven aan onze beheerstaken en het nieuwe beleid. Deze zijn niet alleen financieel te kwantificeren. Risico's lopen we ook op o.a. de volgende terreinen, zoals juridisch, in de bedrijfsvoering, bij de grondexploitatie, handhaving, in het beleid, financieel, bij verbonden partijen, e.d.

De continuïteit in de uitvoering van de gemeentelijke taken staat voorop. Het kan en mag niet zo zijn dat bij tegenvallers deze continuïteit in gevaar komt. Het is immers niet mogelijk dat onze inwoners bij een andere gemeente gaan "shoppen" voor een paspoort of omgevingsvergunning.

Het is echter onmogelijk om bij de uitvoering van de gemeentelijke activiteiten geen risico's te lopen. Dit ligt per definitie in de uitvoering opgesloten.

Natuurlijk nemen we maatregelen om de risico's die de gemeente loopt, in te dammen. We moeten bewust en gecalculeerd met risico's omgaan en die maatregelen nemen om de risico's te beperken of weg te nemen.

Notitie risicomanagement

In juli 2012 is de "notitie risicomanagement Koggenland" behandeld. In deze notitie formaliseren we het risicomanagement. De raad stemde in met de notitie en zag graag dat de effecten en de gevolgen in kaart gebracht werden. In het najaar van 2012 heeft het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) een rapportage over het weerstandsvermogen opgesteld. Uit de inventarisatie zijn 54 risico's in beeld gebracht. Risico's doen zich niet allemaal tegelijk voor en nemen veelal niet de maximale omvang aan. De conclusie is dat 90% van alle risico's konden worden afgedekt met een benodigd weerstandscapaciteit van ca. € 2,6 miljoen. De NAR heeft onze weerstandscapaciteit in 2012 berekend op ruim € 11 miljoen. Dit betekent dat de gemeente een ratio weerstandsvermogen heeft van 4,39. Dit is een uitstekende score. Financieel gezien is er niet veel veranderd. We hebben nog steeds een score die wellicht iets lager uitvalt, maar nog altijd als uitstekend kan worden betiteld.

Risico top negen

De top negen van de meest in het oogspringende risico's op dit moment zijn de volgende:

- de realisatie van Polderweijde en Tuindersweijde in Obdam
- de bezuinigingen op de uitkering uit het Gemeentefonds
- de uitvoering van de opneindregelingen van het rijk
- de bouwgrondexploitatie in het algemeen
- de huurtoeslagheffing bij bouwverenigingen en corporaties
- de financieringsbehoefte van de gemeente en de rentekosten
- de transities binnen het sociaal domein
- het vaststellen van een maximum budget voor het BTW Compensatiefonds
- de vennootschapsbelasting bij economische activiteiten

Voor alle corporaties betekent de verhuurdersheffing veel, waardoor de investeringen (bijvoorbeeld van De Woonschakel in Koggenland) aanmerkelijk zullen afnemen en corporaties zelfs dreigen om te vallen.

Weerstandscapaciteit

Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) geeft als definitie de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om de niet-begrote lasten te dekken. Daarbij maakt het een onderscheid in de structurele en de incidentele weerstandscapaciteit.

De *structurele* weerstandscapaciteit is het vermogen om onverwachte tegenvallers op te vangen zonder dat dit problemen geeft in de uitvoering van de reguliere taken. Bepalend voor deze

capaciteit zijn de onbenutte ruimte in de gemeentelijke belastingen, het budget van de "onvoorziene uitgaven", de "budgettaire ruimte" en de verkregen ruimte door bezuinigingen en kostenreductie.

De *incidentele* capaciteit is de ruimte om incidentele tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van de gemeentelijke taken. Tot deze capaciteit behoren in ieder geval de algemene en de vrije reserves, de reserves waarvan de raad de bestemming kan wijzigen, de stille reserves, het budget voor incidentele onvoorziene uitgaven en eventuele incidentele ombuigingen en meevallers.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

Om de weerstandscapaciteit te bepalen kijken we naar de volgende onderdelen:

- onvoorziene uitgaven
- structurele ruimte
- algemene reserve
- onbenutte belastingcapaciteit
- bestemmingsreserves

Algemene reserve

De algemene reserve bedraagt € 1.423.250. De hoogte van deze reserve is vastgesteld in de notitie "reserves en voorzieningen" van 2007. In deze notitie is aangegeven, dat, gelet op de financiële mogelijkheden binnen de begroting en de ontwikkeling van de overige reserves en voorzieningen, dit bedrag voldoende is om eventuele tegenvallers op te vangen.

Onbenutte belastingcapaciteit

Naast de algemene uitkering vormen de onroerende zaakbelastingen de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. Voor het bepalen van de onbenutte belastingcapaciteit kijken we naar de norm bij de herverdeling van het gemeentefonds.

Voor de berekening van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds gaat de rijksoverheid er van uit dat de gemeente ca. € 2.508.000 aan OZB heft. Men gaat uit van de gemiddelde tarieven in het land en de door de gemeente aangeleverde WOZ-waarden van alle objecten in de gemeente.

De werkelijke opbrengst van de OZB in 2013 was € 1.386.000. Dit betekent dat er in de OZB nog een ruimte zit van ca. € 1.122.000. We dekken dit bedrag dus uit onze eigen middelen. De uitname uit het gemeentefonds dekken we voor 55% met de werkelijke belastingopbrengst. De conclusie is dat de gemeente nog een zeer ruime belastingcapaciteit heeft.

Weerstandscapaciteit

De huidige weerstandscapaciteit is als volgt berekend:

Onvoorzien uitgaven	€	115.468
budgettaire ruimte	€	13.505-
algemene reserve	€	1.423.250
saldo bestemmingsreserve riolering	€	10.158.854
ruimte ozb - norm gemeentefonds	€	1.122.000
saldo overige bestemmingsreserves	€	24.528.008
	€	<u>37.334.074</u>

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf wordt het onderhoud van kapitaalgoederen, zoals wegen, openbare verlichting, riolering, water, (openbaar) groen en gebouwen weergegeven. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een belangrijk deel van de begroting gemeoid.

Kwaliteitsniveau

Het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen vergt ruimte in de begroting en zorgt voor een grote(re) druk op de budgettaire ruimte. De kwaliteit en het niveau van onderhoud heeft financiële gevolgen. Meer kwaliteit betekent een groter beslag op de beschikbare middelen.

Het onderhoudsniveau van de wegen in de gemeente is verlaagd. Daardoor besparen we in de komende vier jaar ruim € 1 miljoen. Daarbij houden we rekening met de stijging van de kosten van klein onderhoud. Daarna stijgen de kosten van (groot) onderhoud weer naar het gebruikelijke niveau.

Onderhoudsplannen

In de vergadering van de raad van januari 2011 werd de notitie "reserves en voorzieningen 2010" vastgesteld en werden reserves omgezet naar voorzieningen. Op grond van de notitie zijn er nu de volgende voorzieningen ingesteld voor het onderhoud van:

- scholen basisonderwijs
- sporthal "Koggenhal"
- zwembaden "Koggenbad" en "Buitenmeere"
- gemeentehuizen
- gymnastieklokalen
- verenigingsgebouwen en dorpshuizen
- openbare verlichting
- brandweergarages en –kazernes
- monumenten
- recreatievoorzieningen
- gebouwen buitendienst

Afgesproken is dat er in het najaar van 2013 een evaluatie zou plaatsvinden. Daarbij kijken we naar de in de onderhoudsplannen geraamde kosten en de werkelijke uitgaven. Ook komt de administratieve kant aan bod. Werkt alles wel zoals we dit bij de invoering hebben voorgesteld, wat werk er niet en op welke manier kunnen we dat veranderen.

Deze notitie is uitgesteld om ook het jaar 2013 in deze notitie te betrekken. Dit geeft een beeld over drie jaar in plaats van twee en vergroot daarmee de actualiteit en verhoogt de waarde van deze notitie. De notitie zal voor het reces van 2014 worden aangeboden.

Onderhoud wegen

Beleidskader

De gemeente heeft in 2013 ongeveer 100 kilometer verharde wegen in haar bezit. De gemeente is als wegbeheerder verantwoordelijk voor deze wegen. Naast het dagelijks onderhoud is groot onderhoud nodig. De planning gebeurt mede op basis van het raadsbesluit d.d.6 februari 2012, waarmee het streefniveau voor de kwaliteit van de wegen is vastgesteld. Bij het onderhoud worden voorts de maatregelen vanuit het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP) meegenomen.

Beheersplan

De uitvoering van het onderhoud gebeurt volgens een jaarlijks vast te stellen uitvoeringsplan dat op basis van de CROW-methodiek voor het wegbeheer tot stand komt. De onderhoudstoestand van de wegen blijkt niet alleen uit de jaarlijkse inspecties, maar kan ook afgeleid worden uit het hogere aantal aansprakelijkheidsstellingen. Na de inspectie in het voorjaar 2013 zijn de kwaliteitsgegevens vergeleken met het vastgestelde streefniveau als volgt:

Totaal areaal	Boven de norm	Norm	Achterstallig
Resultaat 2012	82	10	8
Resultaat 2013	84	12	4
Streefniveau	80	15	5

Reserves

Voor de dekking van de kosten van het onderhoud van de wegen maken we gebruik van een drietal reserves, namelijk:

- reserve onderhoud asfaltwegen
- reserve onderhoud elementverhardingen
- reserve nieuwe investeringen

In 2013 werd een krediet beschikbaar gesteld voor de herinrichting van Ursem – Oost van € 518.000. Daarnaast werd ook het klein onderhoud uitgevoerd. Het uitgevoerde onderhoud is binnen het beschikbare budget uitgevoerd.

De onderschrijding van de onderhoudsbudgetten zijn, zoals gebruikelijk, toegevoerd aan de reserves asfaltwegen en elementverhardingen. Totaal gaat het om ruim € 330.000.

Voorziening onderhoud openbare verlichting

In 2012 is in het plan Lijsbeth Tijs is voor het eerst op grotere schaal LED-verlichting toegepast. Deze techniek is ook uitgangspunt in het nieuwe Beleidsplan Openbare Verlichting uit 2012.

Op grond van het meerjaren onderhoudsplan is er in 2013 onderhoud gepleegd voor € 86.712.

Het energieverbruik van de openbare verlichting is binnen het beschikbare budget gebleven.

Onderhoud verkeersmaatregelen

Voor het onderhoud was € 18.000 begroot. Daarvan is € 12.664 uitgegeven. Het betreft onderhoud aan abri's, verkeersborden, e.d.

Daarnaast is er in 2012 een budget verleend van € 22.000 voor de samenstelling van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP). Het plan is inmiddels afgerond en vastgesteld en binnen het beschikbare budget gebleven. Uitvoering volgt in 2014 en volgende jaren.

Onderhoud water

Het overzicht voor het onderhoud van de waterwegen (baggeren e.d.) ziet er als volgt uit:

omschrijving	begroting 2013	rekening 2013	saldo
Onderhoudsbudget 2013	€ 74.000	€ 48.670	€ 25.330-
<u>investeringen:</u>			
onderhoud beschoeiingen	€ -	€ 8.157	€ 8.157
onderhoud waterwegen	€ -	€ -	€ -
	<u>€ 74.000</u>	<u>€ 56.827</u>	<u>€ 17.173-</u>

Omdat er geen voorziening is ingesteld, wordt onderhoud uitgevoerd daar waar het noodzakelijk is.

Openbaar groen

De onkruidbestrijding is ook in 2013 goed verlopen, mede met toepassing van de DOB-methode waarbij zeer selectief bestrijdingsmiddel wordt gebruikt. De kosten van het in 2013 gepleegde onderhoud is binnen het beschikbare budget gebleven.

Riolering

Binnen de regio West-Friesland is in 2012 intensief overleg gevoerd in het kader van 'Samenwerking in de afvalwaterketen'. Deze samenwerking vloeit voort uit het Bestuursakkoord water en verplicht gemeenten en waterschappen om de mogelijkheden van samenwerking te onderzoeken en om mogelijk tot besparingen te komen. In West-Friesland is dit onderzoek in 2012 opgestart en het loopt tot in 2014 door.

In de exploitatie zijn de werkelijke lasten ruim binnen het beschikbare budget gebleven. Dit betekent niet dat dit saldo bijdraagt aan het rekeningresultaat. De baten en lasten van de riolering in de exploitatie nemen we budgettair neutraal op. Het saldo voegen we via "mutaties reserves" toe aan de reserve onderhoud riolering. In 2013 is er ruim € 1,1 miljoen in de reserve gestort.

Gemeentelijke gebouwen

Door de vaststelling van de notitie "reserves en voorzieningen 2010" in de raadsvergadering van januari 2011 zijn voor het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen onderhoudsvoorzieningen ingesteld. Daardoor zijn de budgetten voor het onderhoud vervallen en omgezet naar een dotatie aan de onderhoudsvoorziening.

Het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen gebeurt aan de hand van de meerjaren onderhoudsplannen. Is onderhoud nog niet nodig, dan wordt het uitgesteld. Is er eerder onderhoud nodig, dan wordt dit naar voren gehaald.

In de notitie "reserves & voorzieningen", die we medio 2014 zullen behandelen, gaan we nader in op de onderhoudsplannen, de dotaties aan de diverse voorzieningen, de realisatie van het onderhoud en de kosten daarvan.

In aanvulling op het regulier onderhoud is in 2013 krediet beschikbaar gesteld voor:

- huisvestingsprogramma onderwijs: Jozefschool (schoolplein & riolering)
leveling (dakisolatie wintertuin)
- realisatie brandweerkazerne Avenhorn
- opwaardering Koggenbad & Koggenhal
- kleedaccommodatie Victoria-O
- bijdrage restauratiekosten Berkhouster Kerk
- subsidie dakrenovatie De Stap

We hebben de op basis van de onderhoudsplannen in 2013 € 437.378 begroot. Hiervan is € 363.555 werkelijk uitgegeven.

Bruggen

In 2011 is het meerjaren onderhoudsplan gereed gekomen en kon niet meer worden meegenomen in de notitie reserves en voorzieningen 2010. Op grond van de bestaande (oude) onderhoudsplan is in 2013 € 4.581 aan de voorziening onderhoud bruggen onttrokken. Dit saldo bestaat uit:

Jaarlijkse storting	€ 30.000
Onderhoud bruggen 2013	<u>€ 34.581</u>
Ten laste van de voorziening	<u>€ 4.581</u>

Het saldo van de voorziening bedraagt per 31 december 2013 € 42.781.

4.4 Financiering

Zowel de Wet Fido (financiering decentrale overheden) als het BBV (besluit begroting en verantwoording) schrijven deze paragraaf voor in de begroting en de rekening. In de paragraaf geven we informatie over het financieringsbeleid (treasury) en de daaraan verbonden risico's.

Externe ontwikkelingen

Bij het uitvoeren van het treasurybeleid speelt het verwachte verloop van de renteontwikkeling op de geld- en kapitaalmarkt een belangrijke rol. Met de ontwikkeling op de geldmarkt wordt bedoeld de rente op korte termijn (looptijd korter dan één jaar). Met de ontwikkeling op de kapitaalmarkt is de renteontwikkeling op de lange termijn (looptijd langer dan één jaar).

De korte rente had in 2013 een regelmatig verloop. De ontwikkeling van het percentage is afhankelijk van de economische ontwikkelingen. De geluiden die nu doorklinken geven een optimistisch beeld over de ontwikkeling van de economie. Een dergelijk beeld betekent ook dat er meer vraag naar financiering zal ontstaan en dus de rente aan zal trekken. Of en in hoeverre de rente zal stijgen hang van meerdere factoren af.

De rente op de kapitaalmarkt is redelijk stabiel. Het rentepercentage voor een langlopende geldlening over 25 jaar bedraagt ongeveer 2,5%. We verwachten dat ook deze rente niet veel verandering zal ondergaan, hoewel de economische vooruitzichten zijn verbeterd. We verwachten dat dit nog weinig invloed heeft op de ontwikkeling van de rente op de kapitaalmarkt.

Gemeentefinanciering

De ontwikkeling van de liquiditeit had het afgelopen jaar wederom een wisselend karakter. Aan het begin van 2013 hadden we € 5 miljoen opgenomen aan kasgeld. In het 3^e kwartaal van 2013 overschreden we de kasgeldlimiet. We waren genoodzaakt een vaste geldlening af te sluiten. In september 2013 hebben we vaste geldlening opgenomen van € 6 miljoen met een looptijd van 5 jaar tegen een rente van 1,15%. Door de opname van deze lening hadden we gedurende de rest van het jaar voldoende liquide middelen.

Renteresultaat

De netto rentelast in 2013 afgezet tegen de raming betekent dit een voordeel van € 96.627. Dit is met name het gevolg van:

- een lagere rente over de langlopende geldlening dan begroot
- een lager saldo van de reserve grondbedrijf door het afwaarderen van de grondwaarde in 2012

Het totale overzicht ziet er als volgt uit:

	begroting 2013		rekening 2013		saldo	
rente deposito's	€	-	€	-	€	-
rente kortlopende geldleningen	€	5.000	€	3.789	€	1.211-
rente langlopende geldleningen	€	353.553	€	327.225	€	26.328-
rente eigen financieringsmiddelen	€	337.500	€	268.412	€	69.088-
	€	<u>696.053</u>	€	<u>599.426</u>	€	<u>96.627-</u>

Langlopende geldleningen

In 2013 hebben we een langlopende geldlening opgenomen van € 6 miljoen. Deze lening is afgesloten tegen een rentepercentage van 1,15%. De lening wordt over vijf jaar afgelost. Voor het overige hebben zich geen mutaties in de lening portefeuille voorgedaan, behoudens de reguliere aflossingen. Het saldo van de langlopende geldleningen op 31 december 2013 is € 15.054.790.

Beleggingen

Beleggingen in de vorm van aandelen heeft de gemeente bij:

- de GKNH (Gasbedrijf Kop Noord-Holland) in Alkmaar met aandelen Liander (NUON)
- het Centraal Afvalverwerkingsbedrijf West-Friesland (CAW) met aandelen in de HVC
- de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) in Den Haag

Van deze instellingen werd in 2013 € 250.051 aan dividend ontvangen, namelijk:

• GKNH	€	132.959
• CAW	€	73.858
• BNG	€	<u>43.234</u>
	€	<u>250.051</u>

Op grond van het treasury statuut is het uitgesloten dat de gemeente zich begeeft op risicovolle beleggingen, zoals aandelen in private bedrijven en derivaten.

Koersrisicobeheer

De koersrisico's van de gemeente zijn zeer beperkt, omdat uitsluitend middelen worden uitgezet in vastrentende waarden. Vastrentende waarden garanderen dat op de einddatum de nominale waarde wordt uitgekeerd. Op deze einddatum is dus geen sprake van koersrisico's.

Het uitzetten van overtollige middelen geschiedt conform het treasury statuut waarbij uitsluitend uitzettingen plaatsvinden bij instellingen met een AAA-rating. Eind 2013 is de wet HOF (Houdbare overheidsfinanciën) in werking getreden. Overtollige liquide middelen worden nu gestald bij de rijksoverheid. Daarover vergoedt het rijk een marktconforme rente.

Renterisiconorm

De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een maximumgrens gesteld aan het renterisico op de langlopende lening portefeuille. De norm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal bij de aanvang van het jaar. Wij blijven in 2013 onder de renterisico norm.

Deze zekerheid is ingebouwd in de Wet FIDO om te voorkomen dat de gemeente met te grote negatieve renteschommelingen geconfronteerd wordt en de nadelige gevolgen daarvan moet kunnen opvangen binnen de begroting. Het risico van nadelige rente-effecten doet zich in de bestaande leningenportefeuille niet voor.

Financieringspositie

Deze positie hangt af van de te verwachten uitgaven (normale lasten en investeringen) en de inkomsten. De lasten worden globaal gezien betaald uit de algemene uitkering uit het Gemeentefonds, de belastingen, heffingen, rijksbijdragen en retributies.

In de afgelopen jaren zijn een aantal grote investeringen gerealiseerd of nog in uitvoering, zoals het investeringen voor de brandweer, onderhoud van wegen, ontwikkeling centrum Ursem, etc. Dit zijn forse investeringen.

In 2013 lag onze financieringsbehoeften gedurende meer dan drie kwartalen hoger dan de kasgeldlimiet. We waren op grond van de bepalingen in de wet Fido (financiering decentrale overheden) verplicht een vaste geldlening op te nemen. In september 2013 is een lening opgenomen van € 6 miljoen.

Kapitaallasten

Het saldo op de kostenplaats kapitaallasten is ca. € 41.000 voordelig, dit bestaat uit:

- een voordeel op de kapitaallasten van ca. € 137.000. Dit verschil is het gevolg van de raming van kapitaallasten in de begroting. We moeten deze lasten opnemen om te laten blijken dat we deze lasten kunnen dragen. In de praktijk nemen we in 2013 geen kapitaallasten op als er op 1 januari 2013 geen boekwaarde op het actief zit. Dit is het geval bij de investeringen in de sportgebouwen in De Goorn, de brandkazerne en – materieel.
- lagere renteontvangst woningbedrijf van ca. € 193.000. In de begroting was uitgegaan van een hoger lening saldo op 1-1-2013 dan in werkelijkheid het geval was.
- lagere rente kosten voor financiering voordeel ca. € 96.000.

Relatiebeheer

De NV Bank Nederlandse Gemeenten is de huisbankier van de gemeente. Deze band is versterkt door het aangaan van de overeenkomst voor het liquiditeitenbeheer. De overige financiële instellingen spelen in dit verband een secundaire rol. In deze situatie komt voorlopig geen wijziging.

Informatievoorziening

Gelet de omvang van de gemeente bestaat de informatie voor de treasuryfunctie hoofdzakelijk uit informatiestromen met de huisbankier. Informatie over de ontwikkeling van de financiële positie wordt verkregen door middel van de treasuryfunctie van de NV Bank Nederlandse Gemeenten. Op basis daarvan ontstaat er inzicht in de liquiditeit op korte termijn. Ook informeert het systeem over de rentetarieven van de geld- en kapitaalmarkt.

4.5 Bedrijfsvoering

Inleiding

Begrippen die bij de bedrijfsvoering een rol spelen zijn:

- rechtmatigheid: een gemeente handelt rechtmatig als zij handelt volgens de geldende wet- en regelgeving
- betrouwbaarheid: de gemeente heeft haar zaken voor elkaar, voert de (wettelijke) regels voorspelbaar uit en handhaaft deze regels
- transparantie: een transparante overheid biedt inzicht in de uitvoering van de programma's en de ondersteunende processen
- doelmatigheid: het met zo weinig mogelijk input voortbrengen van een bepaalde output of met een bepaalde input een kwalitatief en/of kwantitatief zo goed mogelijke output realiseren;
- doeltreffendheid: de effecten bereiken die beoogd waren

De ontwikkeling van de bedrijfsvoering

Wanneer er naar dit aspect gekeken wordt, dan zien we dit proces steeds zwaarder wordt en dat de verantwoording veel van de organisatie vraagt. Heel veel onderwerpen hebben een relatie met planning en control: kwaliteitshandvesten, benchmarking, administratieve organisatie, evaluatieonderzoeken, budgetbeheer, audits, lokale rekenkamer, de verordeningen ex art. 212, 213 en 213a Gemeentewet en de kaderstelling. Dit alles in het kader van "wat willen we", "wat gaan we daarvoor doen" en "wat mag het kosten?"

Naast het optimaal inrichten van onze processen, sturen we resultaatgericht. We maken afspraken en stellen doelen. Door resultaatgerichte sturing en tussentijdse evaluatiemomenten houden we de focus op onze doelen en de resultaten die we willen bereiken.

Rechtmatigheid

In 2008 is een start gemaakt met de vastlegging van de rechtmatigheid op de diverse onderdelen. De vastlegging van het rechtmatig handelen maakt gemeentebreed onderdeel uit van het dagelijkse werkzaamheden. Daardoor komt een zwaardere druk te liggen op het secundaire administratieve proces.

Bij de rechtmatigheid toetsen we aan de interne (eigen verordeningen en beleidsnota's, e.d.) en externe wet- en regelgeving (zowel vanuit het rijk en als vanuit Europa). Voorwaarde is wel dat er financiële aspecten aan zitten. In een normenkader verklaren we welke regels van toepassing zijn. Uit het normenkader moet de vanuit de toepassing zijnde wet- en regelgeving aangegeven worden welke specifiek relevant zijn voor een rechtmatige uitvoering en waarop expliciete toetsing moet plaatsvinden. De analyse van de specifieke voorwaarden is het toetsingskader.

De voorwaarden zijn globaal in zeven klassen in te delen:

- het recht
- de hoogte
- de duur
- de bevoegdheid
- de administratie
- de bewijsstukken
- de termijnen

De eerste drie bepalen in grote mate het financiële belang, de andere vier hebben meer betrekking op het proces. De rechtmatige uitvoering waarborgen we in eerste instantie door de opzet en inrichting van de administratieve organisatie (processtappen en functiescheiding). De controle in de uitvoering loopt in het uitvoeringsproces mee. Er bestaat bij de inrichting en uitvoering aandacht voor de controle op de voorwaarden. Wordt de uitvoering en de controle juist en tijdig gedaan dan kan en zal er in principe geen sprake van onrechtmatigheid kunnen zijn. Voor de toetsing door de accountant is het van belang dat de stappen in de uitvoering en van de controle vastgelegd zijn.

Verbijzonderde interne controle

In 2013 zijn er wederom diverse verbijzonderde interne controles uitgevoerd. Deze controles zijn opgenomen in het interne controleplan 2013 en betreft de volgende controles:

- Inkoop- en aanbestedingsbeleid
- Salarissen
- Subsidies
- WWB, IAOW, IAOZ en BBZ
- Wmo
- Belastingen
- Grondbedrijf
- Woningbedrijf
- BTW administratie

Bij elk van deze processen zijn de bevindingen opgenomen, adviezen opgesteld om de (controles op de) processen te verbeteren en wordt er met een advies afgesloten. De meeste opmerkingen en adviezen vloeien voort uit het ontbreken van het vastleggen van de uitgevoerde controles. Daarom is geadviseerd deze nadrukkelijk vast te leggen. In de meeste gevallen kan dit op een eenvoudige wijze ingevoerd worden door het plaatsen van paraaf op de betreffende stukken na de controle.

In het kader van de rechtmatigheid verdient het aanbeveling om functiescheidingen door te voeren (het zogenoemde "vier-ogen-principe"). Gelet op de bezetting van afdelingen, de aanstelling (parttime of fulltime) van de medewerk(st)ers en de werktijden van de betreffende medewerk(st)ers is het soms problematisch een dergelijke functiescheiding goed door te voeren. Wel wordt zoveel mogelijk met een dergelijke functiescheiding gewerkt.

In het algemeen kan worden gesteld dat uit de verbijzonderde controles geen bijzondere zaken aan het licht zijn gekomen. Wel zijn er op onderdelen diverse aanbevelingen gedaan. Deze worden

opgepakt en in het proces ingebed. Bij de verbijzonderde interne controle bij de jaarrekening 2014 beoordelen we of en zo ja, in hoeverre, de gedane aanbevelingen in het werkproces zijn opgenomen.

Visie

De gemeente Koggenland wil een flexibele, resultaatgerichte en professionele organisatie zijn. We werken op een proactieve manier, waarbij we tijdig inspelen op ontwikkelingen.

In onze visie staan drie pijlers centraal, namelijk de klant, de politiek en de medewerker.

De **klant** centraal is gekoppeld aan onze rol als dienstverlener. Wij zijn ons ervan bewust dat onze klant afhankelijk is van onze dienstverlening. Dit vraagt om een zorgvuldige en klantgerichte houding naar onze klant. Wij willen een betrouwbare partner zijn, die met onze inwoners en ondernemers meedenkt.

De ambtelijke organisatie zorgt voor een proactieve en zorgvuldige informatievoorziening aan de **politiek**. Het is van essentieel belang dat college en raad tijdig over de juiste informatie beschikken, zodat zij de juiste afwegingen en besluiten kunnen nemen. We zorgen voor kwalitatief goede voorstellen en hebben gevoel bij de politiek-bestuurlijke verhoudingen.

Vanuit onze werkgeversrol staan onze **medewerker** centraal. We willen een goede werkgever zijn, die zijn medewerkers kansen biedt om zich te ontwikkelen. Wij geven de medewerkers het vertrouwen en de verantwoordelijkheid om resultaten te kunnen behalen.

MD-traject

In 2012 hebben we de structuur binnen de organisatie gewijzigd. Dit heeft consequenties gehad voor de manier waarop we werken, maar ook in de samenstelling van het management team. In 2013 hebben we een management developmenttraject doorlopen. Kern in dit traject was leiderschap. Het effect van dit traject is dat we als één team weten welke koers we willen varen de komende jaren, wat elkaars talenten zijn en hoe ieders (persoonlijk) leiderschap eruit ziet. Het MT is bijzonder enthousiast over het ontwikkeltraject dat doorlopen is.

Samen werken aan resultaat

In 2013 zijn we gestart met de verdere uitwerking van Het Koggenlandse Werken. Het Koggenlandse Werken wordt voornamelijk geassocieerd met thuiswerken en flexibele werkplekken, terwijl het daar in onze organisatie niet om gaat. De titel 'Het Koggenlandse Werken' zet ons op het verkeerde been en daarom hebben we het project "samen werken aan resultaat" genoemd. Dat is namelijk de kern waarom het draait.

Het samenwerken aan resultaat moet in samenhang gezien worden met de stappen die we al gezet hebben via het leanen van de planning & control cyclus. Hierdoor wordt het resultaatgericht werken van raad tot medewerker ingevoerd (verkiezingsprogramma, coalitieprogramma, collegeprogramma, programmabegroting, afdelingsplan en medewerkersplan). Het past bij de koers

voor de komende jaren die we als MT hebben bepaald, waarbij resultaatgerichtheid, pro-activiteit en vertrouwen centraal staan.

Het samen werken aan resultaat heeft een tweeledige uitwerking, namelijk resultaatgericht sturen met een passende gesprekscyclus en de manier waarop we om willen gaan met plaats- en tijdonafhankelijk werken.

Normering topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens, de Wopt, vervangen door de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De wet regelt onder meer dat overheidsinstellingen de bezoldigingsgegevens en vergoedingen van hun functionarissen moeten publiceren. Voor de (gewezen) topfunctionarissen vindt deze publicatie altijd plaats ongeacht de hoogte van de bezoldiging. Voor de overige functionarissen geldt dat de bezoldigingsgegevens worden gepubliceerd als deze de bezoldigingsmaximum van de WNT te boven gaan. Voor het jaar 2013 is het maximum van de bezoldigingsnorm vastgesteld op € 228.599.

De wet WNT geldt onder andere voor bestuurders van publieke instellingen en semipublieke organisaties, zoals ziekenhuizen, scholen en publieke omroepen. Ook stelt de wet een maximum aan de beloning van bestuurders van woningcorporaties. Deze regels houden onder andere in dat::

- topfunctionarissen mogen niet meer verdienen dan het wettelijke maximum
- zorgverzekeraars geldt niet de WNT-norm, maar een sectorale norm
- topfunctionarissen moeten altijd openbaar maken wat zij verdienen, of dit nu meer of minder is dan de norm
- een ontslagvergoeding bedraagt maximaal € 75.000
- bonussen, winstdelingen en andere vormen van variabele beloning zijn niet toegestaan

Bij de gemeente is het college van burgemeester en wethouders verantwoordelijk. De wet geeft aan dat bij de gemeenten in ieder geval de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris wordt aangemerkt. Het is dus verplicht om de gegevens van deze functionarissen in de jaarrekening van de gemeente op te nemen. In de wet is ook voorgeschreven welke gegevens opgenomen moeten worden. In ons geval zijn er geen medewerkers met een inkomen dat boven de gestelde grens uitkwam.

functionaris		raadsgriffier		gemeentesecretaris
beloning	€	59.335	€	87.609
sociale verzekeringspremies	€	16.745	€	21.394
belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	€	642	€	1.863
voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn		n.v.t.		n.v.t.
functie(s)		raadsgriffier		gemeentesecretaris
duur van het dienstverband in het boekjaar		gehele jaar 2013		gehele jaar 2013
omvang van het dienstverband in het boekjaar		vast		vast
verrichte uitkering wegens beëindiging dienstverband		n.v.t.		n.v.t.
naam en functies bekleed tijdens dienstverband		n.v.t.		n.v.t.
jaar waarin dienstverband is geëindigd		n.v.t.		n.v.t.

Het kabinet is van plan de WNT-normen verder aan te scherpen en wel zodanig dat topinkomens in de (semi)publieke sector maximaal 100% van het ministersalaris zijn. Die strengere normen moeten gaan gelden voor alle medewerkers van (semi)publieke organisaties, niet alleen voor bestuurders. Dit betekent dat niemand in de (semi)publieke sector meer kan verdienen dan een minister. Een nieuw wetsvoorstel wordt voorbereid.

Loonkosten

De netto loonsom in 2013 komt per saldo ca. € 300.000 voordelig uit. Hiertegenover staat de taakstelling, die wij gerealiseerd hebben.

4.6 **Verbonden partijen**

Algemeen

Op grond van het bepaalde in artikel 9, lid 2f, van het BBV zijn we verplicht deze paragraaf in de begroting en rekening op te nemen. Ook is aangegeven, dat deze paragraaf minimaal het volgende moet bevatten:

- een visie op de verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die in de begroting zijn opgenomen
- de beleidsvoornemens over de verbonden partijen

Een verbonden partij is een rechtspersoon, die een bestuurlijk of een financieel belang met de gemeente heeft. Dat kan zijn een deelneming (vennootschap), gemeenschappelijke regeling, stichting of vereniging. Daarbij moet wel een publiek belang gediend zijn. Op grond van de bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen besteden we de nodige aandacht aan de financiële stukken.

De gemeente Koggenland heeft bestuurlijke en financiële belangen in een aantal verbonden partijen. Deze verbonden partijen voeren het beleid voor de gemeente uit. Uiteraard blijft de gemeente Koggenland beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheden houden ten aanzien van deze partijen.

Regelingen

SOW in liquidatie

In 2004 zijn een aantal onder het SOW ressorterende regelingen, zoals het RSW, RBW en GGD, zelfstandig gegaan of in andere organisaties opgenomen. Dit leidde tot de opheffing van het SOW. Sinds 2005 betalen we een bijdrage aan de regeling in liquidatie. Deze regelt de rechten en verplichtingen van de gewezen werknemers van het SOW.

In 2013 betaalden we een bijdrage van € 4.985. Begroot werd een bijdrage van € 5.000.

Bestuurlijke samenwerking Hoorn

De gemeente Hoorn voert voor een aantal regelingen (secretariële) werkzaamheden uit. Deze werkzaamheden zijn voor de urgentiecommissie, klachtencommissie woningtoewijzing en algemene regiozaken. Doel is de samenwerking tussen de West-Friese gemeenten op het gebied van bestuurlijk overleg te ondersteunen.

Daarvoor vragen zij een bijdrage aan de deelnemende gemeenten. Deze bijdrage in de kosten is in 2013 begroot op € 61.500 (€ 2,75 per inwoner). In 2013 is er totaal € 47.811 betaald.

Recreatieschap West-Friesland (RSW)

De gemeente neemt deel in het Recreatieschap West-Friesland. Het recreatieschap behartigt voor de West-Friese gemeenten de belangen van de openlucht recreatie en het landschap. Het RSW zet zich in voor een rijkere, gevarieerdere natuur met meer recreatiemogelijkheden. Het RSW ontwikkelt hiervoor recreatief beleid en voert dit uit. Naast een aantal overnachtinggelegenheden beheert het RSW tien recreatieterreinen in West-Friesland.

Deze regeling wordt uitgevoerd door de gemeente Stede Broec. De bijdrage voor het jaar 2013 is gebaseerd op een bedrag van € 5,18 per inwoner en bedraagt € 115.775. De werkelijke bijdrage over het jaar 2013 is € 115.768.

Veiligheidsregio

Een veiligheidsregio is een gebied waarbinnen gemeenten en hulpverleningsdiensten samenwerken op het gebied van rampen- en incidentbestrijding. De samenwerking moet zorgen voor verkleining van de risico's op crises, een betere voorbereiding op incidenten en een vlotte en adequate aansturing van de hulpverlening bij een ramp. De inspanningen worden gecoördineerd vanuit een centrale organisatie.

In het jaar 2013 is de bijdrage aan de Veiligheidsregio begroot op € 244.500 (€ 10,94 per inwoner). De werkelijk betaalde bijdrage is € 240.161. De begrote bijdrage is met € 4.339 onderschreden.

Met ingang van 2014 zijn alle brandweertaken overgedragen aan de Veiligheidsregio (VR). De VR laat deze regionalisering van de taken ingaan per 1 januari 2015. De voorbereiding van de overdracht van taken van de gemeenten naar de VR en de financiering neemt veel tijd in beslag. Men heeft 2014 gezien als een overgangsjaar.

Met ingang van 2014 valt de brandweer niet meer onder de gemeente en is de btw niet meer compensabel. Wel zijn eind 2013 zowel de roerende (brandweermaterieel) als de onroerende goederen (kazernes), die een boekwaarde hadden, aan de VR in eigendom overgedragen. Hierdoor was het niet nodig de btw over de zogenaamde herzieningsperiode aan de belastingdienst teug te betalen.

Op/Maat

Dit is een gemeenschappelijke regeling op grond van de wet Sociale Werkvoorziening van/voor de West-Friese Gemeenten. Zij stelt zich ten doel passend werk te bieden aan mensen met een arbeidshandicap en met behulp van werk de kennis en vaardigheden van de persoon te verbeteren om daarmee de doorstroom naar de regulier arbeidsmarkt te bevorderen..

Door een efficiënte bedrijfsvoering heeft deze regeling overschotten en een eigen reserve kunnen creëren. Sinds jaren is geen financiële bijdrage aan dit samenwerkingsverband verleend. Ook in 2012 betaalde de gemeente geen bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling, los van het doorbetalen van de WSW budgetten.

Het rijk betaalt voor de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) een bijdrage aan de gemeente. We hadden in de begroting zowel voor de lasten € 1.000.000 en voor de baten € 998.000 geraamd. In 2013 heeft de gemeente € 1.155.613 van het rijk ontvangen.

Aan Op/Maat hebben we € 1.155.613 betaald. Verder is er € 1.251 betaald aan het Werkvoorzieningsschap Noord-Kennemerland. Bij dit schap zijn drie inwoners uit onze gemeente geplaatst.

Archiefdienst West-Friese gemeenten

Deze regeling heeft de zorg op zich genomen van de bewaring en het beheer van archiefbescheiden van de deelnemende gemeenten en het bevorderen van lokale en regionale geschiedbeoefening. Hoorn is daarbij de centrumgemeente.

De bijdrage in 2013 is vastgesteld op € 6,31 per inwoner. De bijdrage aan de Archiefdienst is begroot op € 141.250. De werkelijke uitgaven bedragen € 141.856.

Samenwerking HALT-bureau West-Friesland

Deze regeling is aangegaan om de gegroeide samenwerking op het gebied van alternatieve straffen vorm te geven. De gemeente Hoorn is daarbij centrumgemeente. In 2013 is uitgegaan van een bijdrage van € 9.000. Aan de gemeente Hoorn hebben we € 9.845 betaald.

Regionale Ambulancedienst

Doel van de ambulancedienst is het voorzien in een ambulancehulpverlening voor de bevolking in het samenwerkingsgebied (Kop van Noord-Holland) door het instellen en in stand houden van een ambulancedienst.

In de begroting is voor de regionale ambulancedienst een bedrag aan uitgaven opgenomen van € 11.175. Deze bijdrage is berekend naar € 0,50 per inwoner. De werkelijke uitgaven bedragen zijn € 3 lager en komen uit op € 11.172.

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord N.V. richt zich op de versterking van de economische structuur in Noord-Holland Noord en op de stimulering van de werkgelegenheid in dit gebied door het faciliteren en acquireren (aanschaffen, verkrijgen) van bedrijven. Het publieke belang is de stimulering van de economische structuur en daarmee de werkgelegenheid in Noord Holland Noord.

De gemeente heeft in deze vennootschap 990 aandelen met een nominale waarde van € 990. Jaarlijks betalen de aandeelhouders een bijdrage in de vorm van een subsidie. De bijdrage voor 2013 bedroeg € 40.095.

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden

De Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD) bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van alle inwoners in Noord-Holland Noord door:

- bewaking van gezondheidsrisico's, signaleren onveiligheid en de inzichten hierover actief te verspreiden
- bescherming tegen natuurlijke of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid door preventie, bestrijding en voorlichting
- bevordering individueel en collectief gezond gedrag en preventief beleid van gemeenten en andere spelers in de gezondheidszorg

De bijdrage aan de GGD voor de algemene gezondheidszorg is begroot op € 374.792. Dit bedrag bestaat uit een bijdrage per inwoner van € 16,77. Uiteindelijk bleek de totale bijdrage € 42 hoger.

Programmabureau Integrale Veiligheid

Het Programmabureau Integrale Veiligheid Noord-Holland Noord heeft als doel om de samenwerking tussen de gemeente in de regio Noord-Holland op het gebied van de veiligheid te ondersteunen en te stimuleren. Behalve gemeenten zijn er ook talloze organisaties, instellingen en individuen die zich op gemeentelijk, regionaal en interregionaal niveau inzetten voor een veiliger samenleving.

De bijdrage was begroot op € 6.250 (€ 0,28 per inwoner). De werkelijke bijdrage komt uit op € 6.205.

Advies- en steunpunt huiselijk geweld

We hebben in 2013 een bijdrage betaald voor de uitvoering van de Wet Tijdelijk Huisverbod. Deze bijdrage was € 5.172. In de begroting 2013 hadden we een raming opgenomen van € 3.500. Er is dus een overschrijding van € 1.672.

Resumé

In het onderstaande overzicht zijn de beschikbare budgetten en de werkelijke lasten samengebracht. Het overzicht ziet er als volgt uit:

	begroting 2013	rekening 2013	saldo	%
SOW in liquidatie	€ 5.000	€ 4.985	€ -15	-0,3%
Bestuurlijke samenwerking Hoorn	€ 61.500	€ 47.811	€ -13.689	-22,3%
Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	€ 44.207	€ 40.095	€ -4.112	-9,3%
Recreatieschap West-Friesland	€ 115.775	€ 115.768	€ -7	0,0%
Veiligheidsregio	€ 244.500	€ 240.161	€ -4.339	-1,8%
Op Maat	€ 1.155.613	€ 1.155.613	€ -	0,0%
Archiefdienst West-Friese gemeenten	€ 141.250	€ 141.856	€ 606	0,4%
HALT-bureau West-Friesland	€ 9.000	€ 9.845	€ 845	9,4%
Regionale Ambulancedienst	€ 11.175	€ 11.172	€ -3	0,0%
GGD Hollands Noorden	€ 374.750	€ 374.792	€ 42	0,0%
Porgrammabureau Integrale Veiligheid	€ 6.250	€ 6.205	€ -45	-0,7%
Advies- en Steunpunt huiselijk geweld	€ 3.500	€ 5.172	€ 1.672	47,8%
	€ 2.172.520	€ 2.153.475	€ -19.045	-0,9%

Conclusie

De bijdragen aan de regionale instellingen zijn in 2013 € 19.045 (0,9%) lager uitgevallen dan we in de begroting hadden opgenomen. Een dergelijk verschil geeft geen aanleiding en de verschillen per verbonden partij geeft geen aanleiding nader op- en/of aanmerkingen op te nemen.

4.7 Grondbeleid

Algemeen

Vanwege de economische crisis en stagnerende woningmarkt vertraagt de ontwikkeling van de grondexploitaties.

Verder zijn in 2013 de grondprijzen iets neerwaarts aangepast om aansluiting bij de regionale markt te houden. En ten slotte zijn door de aanhoudende vertraging er in 2013 minder personele uren aan de exploitaties besteed dan begroot.

In 2013 is de grondexploitatie Burghtlanden I met een positief exploitatieresultaat van ca. € 171.000 afgesloten. Per saldo blijft het verwachte resultaat van de diverse grondexploitaties, individueel en gezamenlijk, positief.

Op dit moment zijn er zes lopende eigen grondexploitaties, zijn er twee exploitaties door derden en zijn er twee exploitaties in voorbereiding.

Afwaardering grondposities

Vorig jaar zijn de grondposities gedeeltelijk afgewaardeerd. Op basis van een "A" (afwaarderen) en "B" (geen afwaardering) categorisering van de aanwezige gronden heeft een afwaardering plaatsgevonden tot een bedrag van € 2,75 miljoen. Voor de gronden in de categorie "B" bestonden concrete plannen. Voor de projecten "Buitenplaats De Burgh" en "De Tuinen" is dit terecht gebleken.

Voor het project "Tuindersweijde" ligt dit wat genuanceerder. De provincie ziet geen belemmering in de toekomstige realisatie en stemt in met de realisatie van, in eerste instantie, 250 woningen. We constateren een vertraging in het project "Polderweijde", vooral nu de ontwikkelaar failliet is. Het is onzeker wanneer gestart kan worden met de ontwikkeling van de laatste twee nog te realiseren bouwfases. Op dit moment is er nog geen enkele activiteit. We verwachten dat het project pas over enige jaren kan worden afgerond. Pas daarna komt "Tuindersweijde" aan de beurt.

We gaan niet over tot afwaardering van de grondposities. Zoals eerder is aangegeven ziet de provincie geen belemmering in de toekomstige ontwikkeling van "Tuindersweijde". We handhaven daarom het uitgangspunt dat, indien er concrete plannen liggen voor de realisatie, geen afwaardering van de grondpositie nodig is.

Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting voor de gemeenten gaat per 1 januari 2016 in. De achterliggende reden is om niet meer belastinginkomsten te krijgen, maar meer gelijk te lopen met de andere landen binnen de EU. Hoe gaat men dat regelen? Over de invoering en welke onderdelen onder deze belasting gaan vallen is nog onzekerheid. Geldt dit voor alle (economische) onderdelen van de gemeente of alleen voor de gemeentelijke bedrijven? Hoe zit het met de administratieve lasten(verzwarening)?

Bij de grondbedrijven van gemeenten zijn de kosten laag door de afboekingen en verliesvoorzieningen (mede als gevolg van druk van de accountants). Wanneer in de toekomst de economie en de vraag naar gronden toeneemt, er toenemende grondverkopen zijn, ontstaan hogere winsten. Daar moet vervolgens belasting over moet worden afgedragen. Dit is mogelijk een groot nadeel voor de meeste gemeenten. Ook dit is nog niet uitgewerkt.

Het is dus op dit moment onzeker hoe de invoering voor de gemeente zal verlopen en wat de gevolgen voor de gemeente zijn. Voorgesteld wordt de ontwikkelingen in deze af te wachten tot er meer zekerheid over is en alsdan gepaste maatregelen te nemen.

Gemeentelijke grondexploitaties

- **Zuidermeer:**
betreft: kleinschalig woningbouwproject in Zuidermeer, gestart in 2001
stand van zaken 2013: de planologische procedure voor de laatste drie vrije kavels is afgerond en de verkoop is opgestart
- **Burghtlanden I+II:**
Betreft: uitbreidingslocatie woningbouw De Goorn, gestart in 2004
Stand van zaken 2013: laatste fase woonrijp gemaakt, dit project is afgerond
Burghtlanden I is met een positief exploitatieresultaat van ca. € 171.000 afgesloten. Bij Burghtlanden II moet alleen nog de financiële afronding plaats vinden.
- **Lijsbeth Tijs:**
Betreft: uitbreidingslocatie woningbouw Berkhout, gestart in 2012
Stand van zaken 2013: de verkoop van fase 1 is zeer voorspoedig verlopen en het woonrijp maken van deze fase is in 2013 afgerond. De tussenfase 1a (10 woningen) is in verkoop gebracht en 4 woningen zijn verkocht. Daarnaast zijn nog eens 2 woningen voor het gemeentelijk woningbedrijf opgeleverd. Er zijn nog 7 vrije kavels te koop.
- **Hofland II:**
Betreft: kleinschalige locatie woningbouw en bedrijventerrein in Obdam, gestart in 2005
Stand van zaken 2013: van de circa 18 woonkavels zijn er 7 verkocht en de verdere verkoop verloopt moeizaam. Voor de bedrijfskavels is in het geheel nog geen interesse. Desalniettemin is het saldo van de exploitatie positief. In 2013 is het eerste deel woonrijp gemaakt en is trottoir aangelegd.
- **Buitenplaats De Burgh:**
Betreft: uitbreidingslocatie woningbouw De Goorn, gestart in 2013

Stand van zaken 2013: Na jaren onderhandeling met de provincie is eindelijk overeenstemming met de provincie bereikt en kon in 2013 het bestemmingsplan worden vastgesteld. Alle inspanningen om bezwaar en beroep te voorkomen hebben erin geresulteerd dat rechtszaken na de vaststelling zijn uitgebleven, zodat de werkzaamheden voortvarend van start konden. Inmiddels is de verkoopprocedure opgestart en zijn 5 kavels en 14 woningen in de voorfase verkocht.

Exploitaties door derden

- **Vredemaker-Oost:**
Betreft: uitbreidingslocatie bedrijventerrein De Goorn
Exploitatie: ontwikkelaar De Peyler
Stand van zaken 2013: de kavelverkoop stagneerde na een goede start, maar de afgelopen periode is toch weer een aantal kavels verkocht. In 2013 is het terrein voorzien van een glasvezelnetwerk.
- **Polderweijde:**
Betreft: uitbreidingslocatie woningbouw Obdam
Exploitatie: Mulder Ontwikkeling in faillissement
Stand van zaken 2013: Fase 3 is afgerond, met uitzondering van 2 appartementengebouwen waarvan de bouw is uitgesteld. Fase 4a en 5 waren in aanbouw ten tijde van het faillissement van de ontwikkelaar, maar zijn – deels in opdracht van corporatie De Woonschakel – gelukkig goed afgerond inclusief inrichting van de openbare ruimte. Fase 4 b werd nog niet in ontwikkeling genomen omdat het stedenbouwkundig plan nog aan de plannen voor de Westfrisiaweg moest worden aangepast. Fase 6 (22 woningen) tenslotte is in verkoop gebracht maar stil komen te liggen vanwege het faillissement. Tot op heden zien wij geen activiteit vanuit de curator om tot herstart te komen.

Gemeentelijke grondexploitaties in voorbereiding

- **De Tuinen:**
Betreft: uitbreidingslocatie woningbouw Ursem
Exploitatie: gemeente, wellicht in samenwerking met gedeeltelijk grondeigenaar, ontwikkelaar Timpaan
Start: voornemen 2015
Stand van zaken 2013: er is archeologisch onderzoek gedaan, een stedenbouwkundige schets opgesteld, het plan is meegenomen in de regionale woonvisie en het vooroverleg met de provincie is opgestart.

- **Tuindersweijde:**
 - Betreft: uitbreidingslocatie woningbouw Obdam
 - Exploitatie: gemeente, wellicht in samenwerking met naastgelegen grondeigenaar, ontwikkelaar VOS
 - Start: voornemen 2017
 - Stand van zaken 2013: vanwege de vertraging in het project Polderweijde loopt ook de uitwerking en voorbereiding van het plan Tuindersweijde vertraging op. In 2013 is er vooral gewerkt aan opname van het plan in de regionale en provinciale besluitvorming.

4.8 Woningbedrijf

Het gemeentelijk Woningbedrijf heeft met twee belangrijke ontwikkelingen te maken. Ten eerste de veroudering van het woningbezit en ten tweede de in 2013 ingestelde verhuurdersheffing. De verhuurdersheffing houdt in dat jaarlijks een fors bedrag aan het rijk moet worden afgedragen.

Verhuurdersheffing

Doelstelling is om de verhuurdersheffing op te vangen binnen de begroting van het woningbedrijf. In 2013 is € 20.000 afgedragen, daarna loopt het bedrag op van ca. € 400.000 in 2014 naar € 800.000 in 2017. In de meerjarenbegroting is hier mee rekening gehouden. Deels compenseren we deze heffing via huurverhoging. In 2013 zijn de huren gemiddeld met 4% verhoogd.

Verkopen en investeren

In de raad van 8 april 2013 is een gewijzigd en meer strategisch verkoopbeleid vastgesteld. Het nieuwe verkoopbeleid heeft geleid tot meer woningverkopen: in 2013 zijn 14 woningen verkocht (in plaats van 2 á 3 in de jaren daarvoor).

Dit effect is deels tijdelijk: huurders die soms al jaren de wens hadden hun woning te kopen, krijgen nu die gelegenheid en dat leidt tijdelijk tot een groter aantal verzoeken om aankoop van de huurwoning. Deels is het effect ook structureel omdat we woningen die niet worden doorverhuurd, zelf te koop aanbieden. Dit levert inkomsten op die hard nodig zijn om de verhuurdersheffing op te vangen en om te investeren in de verouderde woningvoorraad: door nieuwbouw en renovatie.

In 2013 is, naast het regulier en planmatig onderhoud, geïnvesteerd in:

- 6 woningen in Ursem: zijn gerealiseerd en verhuurd.
- 2 woningen Lijsbeth Tijs: aangekocht en verhuurd.
- eerste fase Buitenplaats: de realisatie van 12 beneden-bovenwoningen is in voorbereiding

Een voorbeeld van verouderd woningbezit vormt het oude gedeelte (voormalig verzorgingshuis) van appartementencomplex "Meerzicht" in Scharwoude. Het voornemen is om het oude deel van "Meerzicht" de komende 2 tot 3 jaar vrij van verhuur te krijgen. Dat geeft ruimte om tegen die tijd over de toekomst van het verouderde pand te beslissen: herbestemming, herontwikkeling of sloop. In 2013 is besloten om leeg komende woningen niet meer in verhuur te brengen en om de huidige huurders voorrang te geven bij vertrek naar een andere huurwoning. Zo hebben vijf bewoners een geschikte woning elders gevonden.

Woningtoewijzing

De woningtoewijzing gebeurt via het regionaal digitaal aanbodsysteem WoonMatch. Inwoners van de regio kunnen zich via dit systeem zelf inschrijven, kunnen zelf een woning zoeken en krijgen – op basis van de inschrijftijd – de woning toegewezen. Een erg duidelijk, eerlijk en transparant systeem.

Binnen dit systeem kan iemand nog voorrang krijgen als dat door de onafhankelijke urgentiecommissie is bepaald.

Vanwege de flexibele en regionale opzet van WoonMatch is geen algemene indicatie te geven van de wachttijd of wachtlijst voor een huurwoning. De inschrijving is immers regionaal en het aantal geïnteresseerden in een woning verschilt per woning.

De woningtoewijzing ziet er voor 2013 als volgt uit:

- Totaal aantal mutaties: 52 (2012: 111)
- Toewijzing met urgentie: 19 (2012: 12)
- Toewijzing statushouders: (2012: 9)

Exploitatieresultaat en voorstel bestemming

Op basis van de begroting 2013 verwachtten we een positief bedrijfsresultaat van € 185.873. Het werkelijke bedrijfsresultaat komt uit op € 314.063. Dit positieve verschil van € 128.190 ten opzichte van de begroting is tot stand gekomen door dat in de begroting geen rekening is gehouden met o.a.:

- huurverhoging van 4% i.p.v. de 1,5 % op begrotingsbasis (€ 57.000 voordelig)
- nieuw in exploitatie genomen complexen (€ 114.000 voordelig)
- overschrijding kosten derden i.v.m. verhuurdersheffing en stijging belastingen (€ 30.500 nadelig)

Exploitatieresultaat 2013

(x 1.000)

	begroting 2013	rekening 2013	rekening 2012
bedrijfsresultaat	€ 186	€ 314	€ 196
bijzondere lasten en baten	€ -	€ 1.757	€ 198
totaal exploitatieresultaat	<u>€ 186</u>	<u>€ 2.071</u>	<u>€ 394</u>

Door de verkoop van 14 woningen (€ 1.756.818 voordelig) komt het totale werkelijke resultaat uit op € 2.070.880 positief.

Bestaand beleid is om € 5 miljoen in de Bedrijfsreserve Woningbedrijf aan te houden om calamiteiten op te vangen en het eventuele meerdere te storten in de Reserve Volkshuisvesting. Vanuit deze Reserve Volkshuisvesting wordt dan onder andere bijgedragen aan investeringen in nieuwbouw van huurwoningen.

BATEN EN LASTEN

(x € 1000)

Omschrijving	Begroting 2013	Verslagjaar 2013	Verslagjaar 2012
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
- Huren	€ 4.565	€ 4.711	€ 4.514
- Vergoedingen	€ 21	€ 21	€ 17
- Overheidsbijdragen	€ 24	€ 45	€ 16
- Verkoop woningen	€ -	€ 1.757	€ 198
- Incidentele baten		€ 11	€ 2
- Overige baten	€ 25	€ 1	€ 2
SOM DER BEDRIJFSOPBRENGSTEN	€ 4.635	€ 6.546	€ 4.749
BEDRIJFSLASTEN			
- Afschrijvingen op materiële activa	€ 754	€ 753	€ 714
- Overige waardeveranderingen materiële vaste activa			
- Sociale lasten			
- Onderhoudslasten	€ 1.361	€ 1.265	€ 1.283
- Overige bedrijfslasten:			
Kosten derden	€ 151	€ 303	€ 203
Doorberekende uren	€ 438	€ 439	€ 473
SOM DER BEDRIJFSLASTEN	€ 2.704	€ 2.760	€ 2.673
Bedrijfsresultaat voor toegerekende rente	€ 1.931	€ 3.786	€ 2.076
- Rentebaten	€ 150	€ 152	€ 151
- Rentelasten	€ 1.895-	€ 1.867-	€ 1.833-
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	€ 186	€ 2.071	€ 394
- Buitengewone baten	€ -	€ -	€ -
- Buitengewone lasten	€ -	€ -	€ -
JAARRESULTAAT	€ 186	€ 2.071	€ 394

WONINGBEDRIJF: BALANS PER 31 DECEMBER 2013**ACTIVA**

(x € 1000)

Omschrijving	2013	2012
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	2013	2012
Onroerende en roerende zaken in exploitatie:		
- Activa in exploitatie	€ 27.813	€ 28.211
- Gronden in exploitatie	€ 5.252	€ 4.320
Onroerende en roerende zaken in ontwikkeling:		
- Activa in ontwikkeling	€ -	€ 64
- Gronden in ontwikkeling	€ -	€ 60
	<u>€ 33.065</u>	<u>€ 32.655</u>
Financiële vaste activa		
- Te vorderen BWS-subsidies	€ 10	€ 20
Overige:		
- Belegde reserves en voorzieningen	€ 5.233	€ 5.230
	<u>€ 5.243</u>	<u>€ 5.250</u>
TOTAAL VASTE ACTIVA	<u>€ 38.308</u>	<u>€ 37.905</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
- Huurdebiteuren	€ 104	€ 97
- Gemeenten	€ 1.497	€ 1.261
- Overige vorderingen	€ 55	€ 36
- Overlopende activa		
	<u>€ 1.656</u>	<u>€ 1.394</u>
Liquide middelen		
- Rekening-courant BNG	€ 1.904	€ 2.912
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	<u>€ 3.560</u>	<u>€ 4.306</u>
TOTAAL ACTIVA	<u>€ 41.868</u>	<u>€ 42.211</u>

PASSIVA

Omschrijving	2013	2012
EIGEN VERMOGEN		
Overige reserves:		
- Algemene bedrijfsreserve	€ 5.000	€ 5.000
- Jaarresultaat boekjaar	€ 2.071	€ 394
	<u>€ 7.071</u>	<u>€ 5.394</u>
EGALISATIEREKENING		
- BWS-subsidies	€ 10	€ 20
TOTAAL EGALISATIEREKENINGEN	<u>€ 10</u>	<u>€ 20</u>
VOORZIENINGEN		
- Overige voorzieningen	€ 36	€ 36
TOTAAL VOORZIENINGEN	<u>€ 36</u>	<u>€ 36</u>
LANGLOPENDE SCHULDEN		
- Leningen overheid en kredietinstellingen	€ 33.065	€ 32.655
- Waarborgsommen	€ 197	€ 194
TOTAAL LANGLOPENDE SCHULDEN	<u>€ 33.262</u>	<u>€ 32.849</u>
KORTLOPENDE SCHULDEN		
- Rekening-courant BNG		
- Schulden aan gemeenten	€ 848	€ 3.592
- Schulden aan leveranciers	€ 563	€ 197
- Overige schulden	€ 2	€ -
- Overlopende passiva	€ -	€ 20
Vooruitontvangen BWS-subsidie/ huren	€ 76	€ 103
TOTAAL KORTLOPENDE SCHULDEN	<u>€ 1.489</u>	<u>€ 3.912</u>
TOTAAL PASSIVA	<u>€ 41.868</u>	<u>€ 42.211</u>

Toelichting op de balans

Waarderingsgrondslagen

Activa

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Per 31 december 2013 waren er geen dergelijke verplichtingen aangegaan.

Materiële vaste activa

De gronden zijn gewaardeerd tegen historische aanschafprijs. Op de gronden vinden geen afschrijvingen plaats.

De woningen met de bijbehorende installaties en aanpassingen zijn gewaardeerd tegen de historische kostprijs, verminderd met de toegepaste afschrijvingen. De afschrijvingen zijn bepaald op de verwachte economische levensduur en berekent volgens het annuïtaire systeem.

omschrijving		2013	2012
	x 1.000		
Materiële vaste activa			
Onroerende & roerende goederen in exploitatie:			
- activa in exploitatie	€	27.813	€ 28.211
- gronden in exploitatie	€	5.252	€ 4.320
Onroerende & roerende zaken in ontwikkeling:			
- activa in ontwikkeling	€	-	€ 64
- gronden in ontwikkeling	€	-	€ 60
	€	<u>33.065</u>	<u>€ 32.655</u>

In 2012 zijn twee complexen in aanbouw genomen: zes woningen aan de Middengouw in Ursem en twee woningen aan de Slimtocht in Berkhout. Deze complexen zijn in 2013 afgerond en in exploitatie genomen. In 2013 zijn twee woningen in Berkhout aan de slimtocht aangekocht en in exploitatie genomen. In ontwikkeling zijn 12 woningen beneden/bovenwoningen in plan Buitenplaats 'De Burgh'. Eind 2013 was de stand van zaken als volgt:

kern	adres	besluit dd.	Krediet	onrendabele top	uitgaven 2013
Ursem	Middengouw	9-7-2012	€ 990.000	€ 150.000	€ 789.874
Berkhout	Slimtocht	29-10-2012	€ 360.000	€ -	€ 172.935
De Goorn	Buitenplaats De Burgh	2-12-2013	€ 1.668.000	€ -	€ -
Berkhout	Slimtocht 55 & 57	2-12-2013	€ 374.000	€ -	€ 355.992
			<u>€ 3.392.000</u>	<u>€ 150.000</u>	<u>€ 1.318.801</u>

Financiële vaste activa

Te vorderen BWS-subsidies

De te vorderen BWS-subsidies worden gewaardeerd tegen de contante waarde. Zie voor de tegenhanger van de post aan de passivakant de egalisatierekening "BWS-subsidie".

Overig

De overige vorderingen (beleggingen) worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vlottende activa

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde zonder aftrek voor mogelijke oninbaarheid.

Liquiditeit

De liquide middelen staan vrij ter beschikking.

Passiva

Egalisatierekening

De waardering van de te vorderen BWS-subsidies vindt plaats tegen de contante waarde.

Algemene bedrijfsreserve

In de notitie "reserves en voorzieningen 2010", vastgesteld in de raadsvergadering van 31 januari 2011, is het maximale saldo van deze reserve vastgesteld op € 5 miljoen.

Het saldo van de reserve bedraagt op 31 december 2013 € 5 miljoen. In 2013 maakt het woningbedrijf een winst van € 2.070.880. Dit komt terecht in de reserve volkshuisvesting.

Voor de financiering en dekking van de lasten maken we gebruik van de bedrijfsreserve. Daarvoor krijgt deze reserve een vergoeding van 3% van het saldo op 1 januari van het jaar. In de verlies- en winstrekening is daarvoor een bedrag van € 150.000 als baat opgenomen in de totale winst opgenomen.

Vorzieningen

De (overige) voorzieningen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Het zijn voorzieningen die betrekking hebben op bepaalde diensten die verleend, of kosten die betaald worden door het woningbedrijf. De huurder betaalt hiervoor via de huur, de eventuele kosten worden betaald door het woningbedrijf en een overschot of tekort wordt op het einde van het jaar verrekend met de betrokken voorziening. In principe wordt met de betrokken huurder niet afgerekend en dus betreft het langlopende voorzieningen.

Langlopende schulden

De geldleningen zijn opgenomen tegen de nominale waarde. De lening worden op basis van het annuïteitsstelsel afgelost. De gemiddelde rentevoet van de leningen bedraagt 5,72%.

De waarborgsommen zijn opgenomen tegen de nominale waarden, vermeerderd met de bijgeschreven rente.

Kortlopende schulden

De posten zijn gewaardeerd de nominale waarde.

5 Financiële positie en overzichten

5.1 Inleiding

In de programmarekeningen van de afgelopen jaren was er een separaat hoofdstuk opgenomen met de financiële verantwoording. Dit hoofdstuk treft u nu niet meer aan. Deze verantwoording is nu in de programmaverantwoording opgenomen.

Evenwel vinden wij het belangrijk om op een paar posten een aparte toelichting op te nemen. Deze vormen namelijk een groot deel van de jaarlijkse lasten. Wij wijzen hier op de loonkosten en de kapitaallasten. Daarnaast treft u in dit hoofdstuk een aantal bijlagen aan. Dit zijn de navolgende:

- een totaaloverzicht van de baten en lasten en het rekeningresultaat
- een analyse van het rekeningresultaat
- een overzicht van de reserves en voorzieningen
- een overzicht met de algemene dekkingsmiddelen
- een overzicht van de incidentele baten en lasten

5.2 Rekeningresultaat

In de diverse programma's hebben wij u een overzicht gegeven van de begrote en werkelijke cijfers per programma en onderverdeeld in beleidstaken. Onderstaand geven wij u een overzicht van de resultaten per programma, onderverdeeld in lasten en baten. Dit leidt tot het rekeningresultaat. Het overzicht ziet er als volgt uit:

Nr.	Omschrijving	Rekening 2012	Begroting 2013	Begroting 2013 na wijz	Rekening 2013
Lasten:					
0	Algemeen bestuur	€ 3.317.813	€ 3.245.008	€ 3.399.008	€ 3.197.324
1	Openbare orde en veiligheid	€ 1.895.119	€ 1.998.708	€ 2.060.986	€ 1.892.745
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 2.947.759	€ 2.233.536	€ 2.841.536	€ 4.003.463
3	Economische zaken	€ 70.489	€ 76.456	€ 76.456	€ 71.747
4	Onderwijs	€ 1.711.551	€ 2.005.141	€ 1.839.144	€ 1.870.987
5	Cultuur en recreatie	€ 4.604.233	€ 4.362.655	€ 4.773.881	€ 4.878.804
6	Sociale voorz. & maatsch. dienstverlening	€ 9.694.689	€ 9.020.786	€ 9.395.841	€ 9.055.439
7	Volksgezondheid en milieu	€ 5.698.897	€ 5.203.728	€ 5.793.711	€ 5.233.298
8	Ruimtelijke ordening & volkshuisvesting	€ 10.619.846	€ 10.859.088	€ 18.393.433	€ 9.058.673
9	Financiering & alg. dekkingsmiddelen	€ 1.139.323	€ 615.309	€ 592.873	€ 1.200.377
		€ 41.699.719	€ 39.620.415	€ 49.166.869	€ 40.462.857
Baten:					
0	Algemeen bestuur	€ 384.000	€ 408.500	€ 408.500	€ 463.426
1	Openbare orde en veiligheid	€ 102.778	€ 87.850	€ 87.850	€ 139.163
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 48.878	€ 30.000	€ 105.000	€ 351.011
3	Economische zaken	€ 272.509	€ 1.591.250	€ 1.574.209	€ 1.505.351
4	Onderwijs	€ 28.903	€ 7.500	€ 7.500	€ 7.866
5	Cultuur en recreatie	€ 867.739	€ 890.250	€ 917.050	€ 973.486
6	Sociale voorz. & maatsch. dienstverlening	€ 3.699.509	€ 3.362.120	€ 3.854.620	€ 3.877.186
7	Volksgezondheid en milieu	€ 4.560.437	€ 4.500.250	€ 4.389.860	€ 4.605.409
8	Ruimtelijke ordening & volkshuisvesting	€ 7.342.419	€ 9.957.728	€ 17.144.728	€ 10.030.104
9	Financiering & alg. dekkingsmiddelen	€ 21.274.644	€ 19.978.041	€ 19.673.214	€ 20.306.628
		€ 38.581.816	€ 40.813.489	€ 48.162.531	€ 42.259.630
Saldo baten en lasten voor bestemming		€ 3.117.903	€ 1.193.074-	€ 1.004.338	€ 1.796.773-
	- uitgaven/bijdrage aan reserves	€ 1.871.426	€ 2.725.013	€ 2.673.823	€ 3.233.285
	- inkomsten/bijdrage van reserves	€ 6.910.888	€ 1.531.939	€ 3.678.161	€ 4.412.313
	Saldo mutaties reserves op product 980.01	€ 5.039.462-	€ 1.193.074	€ 1.004.338-	€ 1.179.028-
Saldo baten en lasten na bestemming		€ 1.921.559-	€ -	€ -	€ 2.975.801-

Uit het overzicht blijkt dat het saldo voor bestemming positief is en uit komt op € 1.796.773. Dit positieve resultaat wordt verhoogd door het saldo van de bijdragen en onttrekkingen uit de reserves. Er is meer onttrokken dan bijgedragen en dit heeft een positief effect van € 1.179.028. Uiteindelijk komt de rekening uit op een positief saldo van € 2.975.801.

5.3 Resultatenanalyse

Het positieve resultaat na bestemming van € 2.975.801 is als volgt opgebouwd:

	Exploitatie	Grondbedrijf	Woningbedrijf	Totaal
Lasten	€ 33.289.881	€ 2.546.026	€ 4.626.950	€ 40.462.857
Baten	€ 32.566.784	€ 2.995.013	€ 6.697.833	€ 42.259.630
Res.voor best.	€ -723.097	€ 448.987	€ 2.070.883	€ 1.796.773
Mutaties reserves	€ 1.323.562	€ -144.534	€ -	€ 1.179.028
	€ 600.465	€ 304.453	€ 2.070.883	€ 2.975.801

Hieronder geven we per onderdeel aan op welke wijze het resultaat is samengesteld.

Resultaat woningbedrijf

In de begroting van het woningbedrijf voor 2013 is rekening gehouden met een positief resultaat van € 185.873 voordelig. In werkelijkheid was het resultaat € 1.885.010 hoger dan begroot. Dit positieve verschil is tot stand gekomen door dat in de begroting geen rekening is gehouden met o.a.:

- de verkoop van 14 woningen (€ 1.756.818 voordeel)
- huurverhoging van 4% i.p.v. 1,5% op begrotingsbasis (€ 57.000 voordeel)
- nieuw in exploitatie genomen complexen (€ 114.000 voordeel)
- overschrijding kosten derden i.v.m. verhuurdersheffing en stijging belastingen (€ 30.500 nadelig)

Resultaat bouwgrondexploitatie

Het resultaat na bestemming van de bouwgrondexploitatie is € 304.453 positief. Dit bestaat uit het exploitatiesaldo van de Burghtlanden van € 171.185. Het overige wordt voornamelijk veroorzaakt door de bespaarde rente op ons eigen vermogen.

Resultaat exploitatie

Het resultaat van de exploitatie is vooral het gevolg van:

- incidentele baten en lasten variërend van € 10.000 tot € 50.000. Dit komt neer op een totaal voordeel van ca. € 300.000
- voordelig verschil in subsidies van € 105.000
- hogere algemene uitkering Gemeentefonds € 211.000

5.4 Subsidieplafond

In november 2012 werd het subsidieplafond voor 2013 vastgesteld op € 1.314.511. Dit is inclusief de vermindering van de subsidie voor de bibliotheken met € 25.000 op de aangenomen motie. Dit is later teruggedraaid in verband met juridische redenen. In de begroting was echter een bedrag opgenomen van € 1.408.040 (incl.€ 25.000 bibliotheek). De werkelijke uitgaven subsidieplafond komen op € 1.302.555. Hierdoor is er een overschot in 2013 van € 105.485.

5.5 Reserves en voorzieningen

In de notitie "reserves & voorzieningen", die we medio 2014 zullen behandelen, gaan we nader in op de onderhoudsplannen, de dotaties aan de diverse voorzieningen, de realisatie van het onderhoud en de kosten daarvan. Daarnaast nemen we alle ontwikkelingen en nieuwe in zichten op over de bestaande algemene en bestemmingsreserves.

In 2013 is per saldo € 1.179.028 onttrokken vanuit de reserves aan de exploitatie. Dit bestaat uit verschillende onderdelen:

- Budget opgenomen in de begroting. De storting of onttrekking uit de reserves is ook in de begroting opgenomen. Vanuit dit kader is er € 2.665.012 toegevoegd aan de reserves
- Afschrijvingen ten laste van reserves € 451.470.
- Investerings ten laste van reserves € 2.738.763. Het overzicht hiervan is hieronder weergegeven.
- Begrote dotaties vanuit reserves om exploitatie sluitend te krijgen € 653.807.

Overzicht investeringen ten laste van reserves

Hieronder volgt een overzicht waarin de investeringen ten laste van reserves per programma worden weergegeven.

Programma	Product	Investering	Wijziging in 2013	afgegeven krediet 2013	Totaal 2013
Algemeen bestuur	Gemeentebestuur Hkp Huisvesting	Sturen met begroting	2013 - 028	€ 22.500	€ 7.709
		Onderhoud gemeentehuis	2012 - 037		€ 896-
	Hkp Automatisering KP Brede School Ursem	Verbouw organisatiewijziging	2012 - 038		€ 14.097
		Deelname Shared Service Center	2013 - 030	€ 35.000	€ 3.437
		Tijdelijke huisvesting BSU	2012 - 023		€ 1.525
				<u>€ 57.500</u>	<u>€ 25.872</u>
Verkeer, vervoer & waterstaat	Onderhoud wegen	Herinrichting Ursem - Oost	2013 - 032	€ 518.000	€ 125.401
		Fietspad Grosthuisen-Oudendijk	2008 - 007		€ 208.227-
		Onderh. asfaltwegen Spierdijk	2012 - 028		€ 31.704
		Onderh. parkeerterrein Kwiek	2012 - 041		€ 78.827
		Onderh. wandelpaden Obdam	2012 - 042		€ 39.240
		Verkeersplateau Ln v Meerweijde			€ 17.523-
	Verkeersregelingen Afwatering	Bijdrage Westfrisiaweg	2011 - 002		€ 1.744.101
		Verkeers- & veiligheidsplan	2012 - 022		€ 6.067
		Onderhoud beschoeiingen	2011 - 031		€ 8.157
					<u>€ 518.000</u>
Onderwijs	Openb. onderwijs gebouwen	Huisv. Progr. Onderwijs 2013	2013 - 003	€ 25.000	€ -
		Voorbereiding Brede School	2011 - 010		€ 2.590-
	Bijz. onderwijs gebouwen	Huisv. Progr. Onderwijs 2013	2013 - 003	€ 20.700	€ 1.300
		Onderh. schoolplein ca. De Ark	2010 - 003		€ 38.473
		Voorber. Brede School Avenhorn	2012 - 005		€ 7.324
		Zonnecollectoren ca. scholen	2011 - 015		€ 828
			<u>€ 45.700</u>	<u>€ 45.335</u>	
Cultuur, sport & recreatie	Subsidiebeschikkingen	Dakrenovatie De Stap	2013 - 037	€ 38.000	€ -
		Zwemvoorzieningen	2013 - 011	€ 47.000	€ 32.645
		Vorb. Renovatie Koggenbad	2012 - 016	€ -	€ 9.446
		Vorb. Renovatie Koggenhal	2012 - 016	€ -	€ 9.445
		Kleedaccommodatie Victoria-O	2013 - 015	€ 218.250	€ 218.634
		Civ. Werkzaamheden SC Dynamo	2011 - 021	€ -	€ 36.503
		Subsidie restauratie Berkh. Kerk	2013 - 029	€ 24.300	€ 27.945
		Aankoop grond Staatsbosbeheer	2013 - 023	€ 10.000	€ -
		Wandelroutenetwerk	2012 - 008	€ -	€ 260
		Bouwwoonrijp maken Centrum Ursem	2012 - 024		€ 248.420
					<u>€ 337.550</u>
Sociale voorzieningen ca.	Maatsch. Ondersteuning	Decentralisatie Sociaal Domein	2013 - 021	€ 115.000	€ 24.987
		Verbouw Oude School Hensbroek	2012 - 007		€ 13.120
		Kerkebuurtje in Oudendijk	2012 - 019/036		€ 10.542
		Plan aanpak jongeren Obdam	2012 - 011		€ 11.336
					<u>€ 115.000</u>
Volksgezondheid & milieu	Riolering	Gemeentelijk rioleringsplan	2013 - 016	€ 14.500	€ 13.225
		Herinrichting Ursem - Oost	2013 - 032	€ 257.000	€ 28.039
		Meetplan rioloverstort	2012 - 009		€ 2.033
		Relining De Goorn	2012 - 032		€ 23.420
	Milieubeleid & coordinatie	Subsidie asbestverwijdering	2008 - 034		€ 32.815
		Inventarisatie asbest gebouwen	2012 - 014		€ 3.932
		Subsidie asbestverwijdering 2012	2012 - 017		€ 43.663
		Duurz.heidsmaatreg. gebouwen	2012 - 026		€ 3.011
	Begraafplaatsen	Begraafplaats De Goorn	2013 - 024	€ 341.150	€ 1.038
				<u>€ 612.650</u>	<u>€ 151.176</u>
Ruimtelijke ordening ca.	Bestemmingsplannen Bouwgrondexploitatie	Best.plan Landelijk Gebied	2013 - 006	€ 60.000	€ 65.350
		Grondruil begraafplaats De Goorn	2013 - 024	€ 100.000	€ -
		Buitenplaats De Burgh	2013 - 031	€ 893.000	€ -
				<u>€ 1.053.000</u>	<u>€ 65.350</u>
					<u>€ 2.739.400</u>
		Totaal		<u>€ 2.739.400</u>	<u>€ 2.738.763</u>

5.6 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Dit overzicht ziet er als volgt uit:

	Primaire Begroting	Begroting na wijziging	realisatie	saldo
OZB gebruikers	€ 142.750	€ 142.750	€ 143.279	€ -529
OZB eigenaren	€ 1.243.300	€ 1.243.300	€ 1.238.290	€ 5.010
Dividend	€ 1.692.335	€ 1.675.294	€ 1.608.416	€ 66.878
Forensenbelasting	€ 27.500	€ 27.500	€ 27.492	€ 8
Gemeentefonds	€ 16.322.907	€ 16.385.225	€ 16.596.161	€ -210.936
	<u>€ 19.428.792</u>	<u>€ 19.474.069</u>	<u>€ 19.613.638</u>	<u>€ -139.569</u>

Vooraf door de ontwikkeling van de algemene uitkering zijn de algemene dekkingsmiddelen in de loop van het jaar toegenomen.

5.7 Overzicht incidentele baten en lasten

omschrijving	exploitatie		investeringen	
	lasten	baten	lasten	baten
Algemeen bestuur				
investeringen met maatschappelijk nut		€ 27.754	€ 25.872	€ -
afrekening textiel 2012				
(onderzoeks)kosten rekenkamer	€ -24.078			
	<u>€ -24.078</u>	<u>€ 27.754</u>	<u>€ 25.872</u>	<u>€ -</u>
Wegen, straten & pleinen				
investeringen met maatschappelijk nut		€ 5.000	€ 2.102.760	€ 295.013
verkoop grond				
	€ -	€ 5.000	<u>€ 2.102.760</u>	<u>€ 295.013</u>
Economische zaken				
NUON gelden		€ 1.358.365		
	€ -	€ 1.358.365		
Onderwijs				
investeringen met maatschappelijk nut			€ 45.335	
	€ -	€ -	<u>€ 45.335</u>	<u>€ -</u>
Sport, cultuur & recreatie				
investeringen met maatschappelijk nut		€ 14.834	€ 583.298	
verkoop openbaar groen		€ 22.081		
bijdrage schoonmaken Vijverhof				
	€ -	€ 36.915	<u>€ 583.298</u>	<u>€ -</u>
Sociale voorzieningen & maatschappelijke dienstverlening				
investeringen met maatschappelijk nut		€ 160.168	€ 212.863	€ 152.878
WWB extra compensatie (IAU)				
	€ -	€ 160.168	<u>€ 212.863</u>	<u>€ 152.878</u>
Volksgezondheid & milieu				
afrekening Nedvang		€ 22.400		
investeringen met maatschappelijk nut			€ 151.176	€ -
schadevergoedingen ca. riolering		€ 5.064		
aansluitvergoedingen riolering		€ 6.370		
bijdrage provincie energiemaatregelen		€ 31.083		
overige bijdragen milieu		€ 4.972		
	€ -	€ 69.889	<u>€ 151.176</u>	<u>€ -</u>
Ruimtelijke ordening & volkshuisvesting				
investeringen met maatschappelijk nut			€ 65.350	
opbrengst dwangsommen handhaving		€ 15.130		
Exploitatie saldo Polderweijde 2013		€ -94.403		
afsluiting exploitatie Burghtlanden		€ 171.185		
Leges omgevingsvergunning		€ 31.835		
Bijdrage bestemmingsplannen		€ 141.046		
	€ -	€ 264.793	<u>€ 65.350</u>	<u>€ -</u>
Financiering & dekkingsmiddelen				
rente voordeel		€ 96.627		
algemene uitkering gemeentefonds		€ 210.936		
overige baten & lasten	€ 141.972	€ 91.017		
bijdrage voorziening dub. debiteuren	€ 13.153			
	<u>€ 155.125</u>	<u>€ 301.953</u>	<u>€ -</u>	<u>€ -</u>
Saldo mutaties voor bestemming	€ 131.047	€ 2.224.837	€ 3.186.654	€ 447.891

stortingen in reserves Reserve nieuwe investeringen
NUON gelden
Reserve energiefonds€ 1.358.365
€ 36.055

€ 1.394.420 € -

€ - € -**onttrekking uit reserves***Investerings met maatschappelijk nut:*Reserve nieuwe investeringen
reserve asfaltwegen
reserve riolering
reserve dorpsuitleg
reserve volkshuisvesting
reserve grondbedrijf€ 767.851
€ 115.943
€ 66.717
€ 555.437
€ 32.815
€ 1.200.000

€ - € -

€ - € 2.738.763**Saldo mutaties na bestemming**

€ -1.263.373 € 2.224.837

€ 3.186.654 € 3.186.654

6 Balans

6.1 Balans per 31 december 2013

(bedragen x €1.000)

Activa	Ultimo 2013	Ultimo 2012
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
- Kosten sluiten van geldeningen en het saldo van agio en disagio		
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling		
Materiële vaste activa	63.606	60.403
- Gronden & terreinen	3.393	1.190
- Investerings met een economisch nut	60.213	59.213
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut		
Financiële vaste activa	2.973	2.526
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- gemeenschappelijke regelingen	117	117
- Overige langlopende geldeningen u/g	2.847	2.390
- Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	10	20
- Bijdragen aan activa van derden		
Totaal vaste activa	66.579	62.929
Vlottende activa		
Vorraden	4.177	5.033
- Grond en hulpstoffen:		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	3.959	5.547
- Onderhanden werk, gronden in exploitatie	218	-513
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	3.176	3.371
- Vorderingen op openbare lichamen	2.093	1.965
- Overige vorderingen	1.083	1.406
- Overige uitzettingen		
Liquide middelen	1.918	2.966
- Kassaldi	4	2
- Bank- en girosaldi	1.914	2.963
- Deposito's		
Overlopende activa	2.705	878
Totaal vlottende activa	11.976	12.248
Totaal - generaal	78.555	75.178

(bedragen x €1.000)

PASSIVA	Ultimo 2013	Ultimo 2012
Vaste passiva		
Eigen vermogen	47.647	45.850
- Algemene reserve	9.984	11.160
- Tariefseglisatiereserve	10.159	9.127
- Overige bestemmingsreserves	24.528	23.644
Resultaat algemene dienst na bestemm	905	1.524
Resultaat woningbedrijf	2.071	394
Voorzieningen	8.267	8.251
- Onderhoudsvoorzieningen	8.201	8.182
- Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	66	69
Vaste schulden met een looptijd > 1 jaar	15.292	9.481
- Onderhandse geldleningen van:		
- binnenlandse banken	15.055	9.247
- Waarborgsommen	237	234
Totaal vaste passiva	71.206	63.582
Vlottende passiva		
Netto vlottende schuld looptijd < 1 jaar	5.919	9.984
- Kasgeldleningen		5.000
- Bank- en giroaldi	2.992	2.536
- Overige schulden	2.927	2.448
Overlopende passiva	1.430	1.613
Totaal vlottende passiva	7.349	11.597
Totaal - generaal	78.555	75.178
<i>Gewaarborgde geldleningen</i>	<i>991</i>	<i>1.124</i>
<i>Garantstellingen</i>	<i>19.940</i>	<i>21.311</i>

6.2 Toelichting op de balans

Activa

(bedragen * € 1.000)

VASTE ACTIVA

De vaste activa bestaan uit immateriële vaste activa, materiële vaste activa en financiële vaste activa.
Per onderdeel lichtten we de opvallende wijzigingen toe.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa bestaat uit de kosten voor onderzoek en ontwikkeling.
Onder bepaalde voorwaarden mogen deze geactiveerd worden.
Er zijn in 2013 geen immateriële vaste activa die onder deze categorie vallen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

<u>Boekwaarde ultimo</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Gronden & terreinen	3.393	1.190
Investerings met een economisch nut	60.213	59.213
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut		
	<u>63.606</u>	<u>60.403</u>

Gronden en terreinen bestaan uit:

	boekwaarde 1-1-2013	inves- teringen	desinves- teringen	afschrij- vingen	bijdr.van derden	boekwaarde 31-12-2013
overige gronden	1.190	373	155			1.409
Gronden algemeen		1.228				1.228
Gronden Koelmeij		756				756
	<u>1.190</u>	<u>2.357</u>	<u>155</u>			<u>3.393</u>

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

<u>Boekwaarde ultimo</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Woonruimten	33.065	32.655
Bedrijfsgebouwen	20.655	19.161
Vervoersmiddelen	154	380
Machines, apparaten & installaties	4.067	4.465
Overige materiele vaste activa	2.271	2.552
	<u>60.213</u>	<u>59.213</u>

Het onderstaand overzicht geeft een specificatie van het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut:

	boekwaarde 1-1-2013	inves- teringen	desinves- teringen	afschrij- vingen	bijdr.van derden	boekwaarde 31-12-2013
Woonruimten	32.655	1.472	309	753		33.065
Bedrijfsgebouwen	19.161	3.247	763	948	42	20.655
Vervoersmiddelen	380	355	488	94		154
Machines, apparaten & installaties	4.465	812	331	878		4.067
Overige materiele vaste activa	2.552	148	166	262		2.271
	<u>59.213</u>	<u>6.034</u>	<u>1.892</u>	<u>2.672</u>	<u>42</u>	<u>60.213</u>

Deze mutaties bestaan uit:

Woonruimten	boekwaarde 1-1-2013	inves- teringen	desinves- teringen	afschrij- vingen	bijdr.van derden	boekwaarde 31-12-2013
Activa woningbedrijf	28.331	527	293	753		27.812
Grondwaarde	4.324	945	16			5.253
	<u>32.655</u>	<u>1.472</u>	<u>309</u>	<u>753</u>		<u>33.065</u>

Bedrijfsgebouwen

	boekwaarde 1-1-2013	inves- teringen	desinves- teringen	afschrij- vingen	bijdr.van derden	boekwaarde 31-12-2013
Openbaar onderwijs	3.549			265		3.284
Bijzonder onderwijs	5.341			306		5.035
Peuterspeelzalen	167			7		160
Jeugd- en Jongerenwerk	20			3		18
Zwembaden	14	169		5		178
Sporthal	175	365		25		515
Sportlokalen	280			29		251
Kleedaccomodaties	728			19		709
Gemeentehuis (bestaand De Goorn)	245			25		221
Gemeentehuis (nieuwbouw)	8.274			263		8.012
Buitendienst	74			2		72
Brede school Ursem	293	1.542			42	1.794
Pand Buitenroede		1.171	763			407
	19.161	3.247	763	948	42	20.655

Investerings bestaan uit:

Brede school Ursem	1.542	(de bankgarantie is hierin verrekend)
Uitbreiding Koggehal	365	
Verbouwing Koggebad	169	
Aankoop pand Buitenroede	1.171	
	3.247	

Vervoersmiddelen

	boekwaarde 1-1-2013	inves- teringen	desinves- teringen	afschrij- vingen	bijdr.van derden	boekwaarde 31-12-2013
Vervoersmiddelen	175	355	488	43		0
Tractie	205			51		154
	380	355	488	94		154

De vervoersmiddelen van de brandweer zijn overgenomen door de Veiligheidsregio. We krijgen de boekwaarde vergoed van de Veiligheidsregio, dit is terug te zien op de post nog te ontvangen posten.

Machines, apparaten & installaties

	boekwaarde 1-1-2013	inves- teringen	desinves- teringen	afschrij- vingen	bijdr.van derden	boekwaarde 31-12-2013
Materialen verkiezingen	14			2		12
Brandweermaterialen	301	90	331	60		0
Machines buitendienst	152	127		20		259
Speelvoorzieningen	3			1		2
Koggebad installaties		139				139
Zwembad Buitenmeere		49				49
Koggehal installaties		78				78
Rioleringen	3.042			305		2737
Diverse apparatuur	45			13		32
Automatisering	893	115	1	477		530
Installaties en inventaris BSU	15	213				229
	4.465	812	331	878		4.067

Investeringen bestaan uit:	
brandweermaterialen	90
Machines buitendienst	127
Electrolyse installatie en CO2 maatregelen Koggebad	139
Waterglijbaan Buitenmeere	49
CO2 maatregelen Koggehal	78
Automatiseringsplan	115
Inventaris BSU	213
Totaal	<u>812</u>

De brandweermaterialen zijn overgenomen door de Veiligheidsregio. We krijgen de boekwaarde vergoed van de Veiligheidsregio. Dit is terug te zien op de post nog te ontvangen posten.

<i>Overige materiele vaste activa</i>	boekwaarde 1-1-2013	inves- teringen	desinves- teringen	afschrij- vingen	bijdr.van derden	boekwaarde 31-12-2013
Aanleg kunstgrasvelden top laag	743			101		642
Aanleg kunstgrasvelden ondergrond	680			40		640
Fundering en inrichting kunstgrasveld	388	7		20		375
Aanleg tennisbanen	125	0		10		116
Brandweer materiaal	210	10	166	53		0
Aanschaf AED's + kasten	7			3		3
Inrichting BSU		12				12
Aanschaf MOHIS	9			9		
Urntuin Berkhout	18			1		17
Hondenoverlast	30			4		26
Aanschaf bureaustoelen	53			7		47
Vervanging handbalveld zuidermeer	29			4		25
Vorbereidingskrediet begraafplaats	36	11				47
Aanleg handbalveld Obdam	134	10		4		139
Aanleg natuuratletiekbaan	91	4		6		89
Automatisering		92				92
	<u>2.552</u>	<u>148</u>	<u>166</u>	<u>262</u>		<u>2.271</u>

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa in 2013 is in onderstaand overzicht weergegeven:

	boekwaarde 1-1-2013	inves- teringen	desinves- teringen	afschrijving aflossing	afwaar- dering	boekwaarde 31-12-2013
Kapitaalverstr.aan deelnemingen	117					117
Overige langlopende geldleningen	2.390			64		2.847
Uitzettingen (overige)	20			10		10
Totaal	2.526			74		2.973

Deze zijn als volgt te specificeren:

<i>Kapitaalverstr.aan deelnemingen</i>	boekwaarde 1-1-2013	inves- teringen	desinves- teringen	afschrijving aflossing	afwaar- dering	boekwaarde 31-12-2013
Aandelen GKNH	45					45
Aandelen ontw.bedrijf N.H.N.	1					1
Aandelen BNG	70					70
	<u>117</u>					<u>117</u>

<i>Overige langlopende geldleningen</i>	boekwaarde 1-1-2013	inves- teringen	desinves- teringen	afschrijving aflossing	afwaar- dering	boekwaarde 31-12-2013
Lening stoomtram Hoorn - Medemblik	2		2			
Hypothecaire geldleningen	22		2			20
Geldlening W.S.O.						
Doorlening S.N.S.bank	127			64		64
Stim.fonds koopwoningen	1.763	350				2.113
Duurzaamheidsmaatregelen	475	175				650
	<u>2.390</u>	<u>525</u>	<u>5</u>	<u>64</u>		<u>2.847</u>

Aan de SNS bank is in 1999 een lening verstrekt die in 15 jaar wordt terugbetaald met een rentepercentage van 4,7%.

<i>Uitzettingen (overige)</i>	boekwaarde 1-1-2013	inves- teringen	desinves- teringen	afschrijving aflossing	afwaar- dering	boekwaarde 31-12-2013
Vordering BWS subsidie (won.bedrijf)	20			10		10
	<u>20</u>			<u>10</u>		<u>10</u>

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden bestaan uit niet in exploitatie genomen gronden en bouwgronden in exploitatie (onderhanden werk). Het totaal overzicht van de voorraden ziet er als volgt uit:

	2013	2012
niet in exploitatie genomen bouwgronden	3.959	5.547
onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie	<u>218</u>	<u>-514</u>
	<u>4.177</u>	<u>5.032</u>

De niet in exploitatie genomen gronden bestaan uit:

	boekwaarde 1-1-2013	kosten	opbreng- sten	fwaardering gronden	Ovb naar MVA	boekwaarde 31-12-2013	verwervings prijs per m²
Gronden algemeen	1.228				1.228		4,44
Tuindersweijde	3.563		-396			3.959	27,09
Ursem centrum-west	756				756		4,00
Totaal	<u>5.547</u>		<u>-396</u>		<u>1.984</u>	<u>3.959</u>	

De verwervingsprijs van Tuindersweijde is gebaseerd op de gemiddelde waarde per m2.

Gronden algemeen en gronden Ursem centrum west zijn afgewaardeerd naar agrarische waarde in 2012. Ze vallen nu onder de materiele vaste activa, aangezien hier geen concrete plannen voor zijn in de nabije toekomst.

Het verloop van de bouwgronden in exploitatie ziet er in 2013 als volgt uit:

	boekwaarde 1-1-2013	lasten	baten	winst- uitname	boekwaarde 31-12-2013
Zuidermeer	-188	-2			-191
De Burgtlanden I	-166	4	9	-171	0
De Burgtlanden II	96	32	311		-183
Ursem Oost III	-1.223	-8			-1.231
Lijsbeth Tijs	-161	103	164		-222
Hofland II	-702	165	0		-537
Warm thuis	176	10			186
Buitenplaats de Burgh	1.683	1.458	716		2.425
Kwakelweg Obdam	2				2
13 appartementen Hensbroek	-23				-23
parkeerplaatsen De Goorn	-7				-7
Totaal	-514	1.762	1.200	-171	218

Nog te maken kosten	3.854
Afdracht fonds dorpsuitleg	411
Nog te verwachten opbrengsten	-11.764
Verwacht exploitatieresultaat	-7.280

Voor de specificatie van de gronden in exploitatie wordt verwezen naar de in de jaarrekening opgenomen paragraaf grondbeleid.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder bestaan uit:

	boekwaarde 31-12-2013	boekwaarde 1-1-2013
Overheidsdebiteuren		
Debiteuren (overheid)	2.093	1.965
Overige debiteuren		
Debiteuren algemeen	252	306
Debiteuren belastingen	197	188
Debiteuren Sociale dienst	475	779
Debiteuren en overige vorderingen woningbedrijf	159	133
	3.176	3.371

De post debiteuren overheid bestaat uit:

Belastingdienst Voorschot BCF	5 ontvangen in 2014
Belastingdienst BCF 2013	1.860 ontvangen we in juli 2014
Belastingdienst aangifte 4e kwartaal 2013	52 ontvangen in 2014
Ministerie van Sociale zaken aanvullende uitkering 2012 (IAU)	176 ontvangen in 2014
	<u>2.093</u>

De post debiteuren algemeen bestaat uit diverse vorderingen. De gemeente hanteert een betaaltermijn van 30 dagen. Indien de vordering niet binnen de betaaltermijn ontvangen is start het invorderingstraject. Als blijkt dat de vordering oninbaar is, boeken we deze af door middel van de voorziening dubieuze debiteuren. In dit kader is er een bedrag van € 103.025 dubieus verklaard.

Van de belasting debiteuren zijn:	
bij de deurwaarder:	58
nog naar deurwaarder insturen:	30
Nog niet vervallen per 31.12.2013	<u>110</u>
Totaal:	198

Liquide middelen

- a. Kassaldo
b. Banksaldi
c. Deposito's

saldo	saldo
31-12-2013	1-1-2013
4	2
1.914	2.963
1.918	2.966

Toelichting:

Kas	4	2
Rabobank	10	51
B.N.G.		
B.N.G. woningbedrijf	1.904	2.912

Overlopende activa

De overlopende activa onderscheiden we in nog te ontvangen bedragen en overige overlopende activa. Het totaaloverzicht van de overlopende activa ziet er als volgt uit:

	saldo	saldo
	31-12-2013	1-1-2013
Nog te ontvangen bedragen	2.209	578
Overlopende activa	497	300
	2.706	878

Nog te ontvangen bedragen*De nog te ontvangen bedragen bestaan uit :*

IAU 2013 Sociale zaken	160
HVC kwijtschelding 2013	47
Facturen met factuurdatum 2014, betr. op 2013	1.989
BTW en BCF suppletie aangifte	3
Min Sociale zaken, vergoeding onderzoekskst BBZ	10
	2.209

De overlopende activa bestaan uit:

	saldo	saldo
	31-12-2013	1-1-2013
Vooruitbet.kosten	483	280
Buitenrekening		11
Soza budgetrekening		0
Soza voorschotten	13	6
Soza afdracht belastingen		
Secretarieleges / Pin betalingen	0	0
Salaristussenrekening	1	
Tussenrekening civision innen	0	2
Neutrale posten	0	
	497	300

Op vooruitbetaalde kosten zijn facturen geboekt met factuurdatum in 2013, waarvan de kosten betrekking hebben op 2014.

Passiva

VASTE PASSIVA

De vaste passiva bestaan uit het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een looptijd korter dan 1 jaar.

Eigen vermogen:

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	2013	2012
Algemene reserve	9.984	11.160
Tariefseglisatiereserve	10.159	9.127
Overige bestemmingsreserves	24.528	23.644
	44.671	43.931
Resultaat na bestemming	2.976	1.918
	47.647	45.850

Het verloopoverzicht van de reserves ziet er als volgt uit:

	saldo 1-1-2013	toevoeging via 980	onttrekking via 980	best. resultaat vorig boekjaar	Overige toevoeging	overige onttrekking	saldo 31-12-2013
Algemene reserve	11.160		1.200	419		394	9.984
Tariefseglisatiereserve	9.127	1.118	87				10.159
Overige bestemmingsreserves	23.644	2.115	3.126	3.025	394	1.524	24.528
	43.931	3.233	4.412	3.443	394	1.919	44.671

Algemene reserve

De algemene reserves zijn ingesteld als buffer voor uitgaven met een incidenteel karakter, waaronder tekorten op de jaarrekening en tijdelijke begrotingstekorten. De reserves van het woningbedrijf en het grondbedrijf vallen ook onder de algemene reserves. Deze zijn ook ingesteld om tekorten op de woningexploitaties en grondexploitaties op te vangen.

Het overzicht van de mutaties gedurende 2013 ziet er als volgt uit:

	saldo 1-1-2013	toevoeging via 980	onttrekking via 980	best. resultaat vorig boekjaar	Overige toevoeging	overige onttrekking	saldo 31-12-2013
Algemene reserve	1.423						1.423
Reserve woningbedrijf	5.000			394		394	5.000
Reserve grondbedrijf	4.736		1.200	24			3.561
	11.160		1.200	419		394	9.984

Tariefseglisatiereserve

De tariefseglisatiereserve rioleringen heeft als doel om vervangingsinvesteringen uit het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) te dekken. De mutatie in 2013 bestaat uit:

Opbrengst rioolrecht	1.951
Overige opbrengsten riolering	17
Verfijningsuitkering riolering	133
	<u>2.101</u>
onderhoudskosten riolering	983 -
Storting reserve riolering	<u>1.118</u>
Bijdrage reserve in afschrijvingen	20
Investeringen ten laste van reserve riolering	67
Totaal ten laste van reserve riolering	<u>87</u>

Overige bestemmingsreserves:

Het overzicht van de mutaties in de reserves 2013 volgt hieronder:

	saldo 1-1-2013	toevoeging via 980	onttrekking via 980	resultaat bestemming	overige toevoeging	overige onttrekking	saldo 31-12-2013
Reserve dorpsuitleg	3.689	159	833				3.015
Reserve nieuwe investeringen	8.683	1.358	1.310	1.500			10.231
Reserve W.M.O.	759	93	190				661
Reserve automatisering	196	120	256				60
Reserve stads- en dorpsvernieuwing	200		18				182
Reserve volkshuisvesting	5.633		33		394		5.995
Reserve energiefonds	147	54					201
Vereveningsfonds OZB	674		184				490
Reserve sociaal minimum	25						25
Reserve asfalteren wegen	1.053	199	116				1.135
Reserve herstraten wegen	781	132					913
Reserve stim.fonds huisvesting	350						350
Reserve afschrijving telemetrie	597		30				567
Reserve frictiekosten	218						218
Reserve leefbaarheidsfonds	141		6				135
Reserve afbouw dividend NUON	500		150				350
	<u>23.644</u>	<u>2.115</u>	<u>3.126</u>	<u>1.500</u>	<u>394</u>		<u>24.528</u>

Resultaat na bestemming

Het saldo bestaat uit:

Algemene dienst (incl. Grondbedrijf)
Resultaat Woningbedrijf

	Saldo 2013	Saldo 2012
	905	1.524
	<u>2071</u>	<u>394</u>
	<u>2.976</u>	<u>1.918</u>

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	saldo			saldo	
	1-1-2013	toevoeging	vrijval	aanwending	31-12-2013
<i>Voorzieningen:</i>					
Voorziening onderhoud begr.pl.	161	29		15	176
Voorziening bodemzorg Oosteinde	142				142
Voorziening uitv.vrijwilligersbeleid	45				45
Voorziening bibliotheken	179	9		15	173
Voorziening onderh. peutersp.zalen	32	10		6	36
Voorzieningen woningbedrijf	36				36
Voorziening OH verenigingsgebouwen	459	6		1	463
Voorziening OH Gemeentehuis	594	93		70	617
Voorziening OH Gebouwen Buitendienst	253	20		7	266
Voorziening OH Gymnastieklokalen	952	39		20	971
Voorziening OH Sporthal	231	20		123	128
Voorziening OH Scholen basisonderwijs	3.805	20		59	3.766
Voorziening onderhoud bruggen	47	30		35	43
Voorziening OH Openbare verlichting	670	175		87	758
Voorziening onderhoud recreatievoorz.	3	2		3	1
Voorziening wijksteunpunt spierdijk	69			2	66
Voorziening OH Zwembad	125	29		4	150
Voorziening OH monumenten	215	7		20	202
Voorziening OH brandweergarages	233	15		20	228
	8.251	503		487	8.267

De voorziening woningbedrijf bestaat voornamelijk uit het glasfonds voor de huurders.

De voorzieningen worden onderbouwd door onderhoudsplannen.

De onderhoudsvoorzieningen worden gevoed door een jaarlijkse storting ten laste van de exploitatie.

De voorziening wijksteunpunt Spierdijk is een beklemde voorziening. Hier zit een bestedingsverplichting aan verbonden.

De aard en reden van elke reserve en voorziening is toegelicht in de notitie reserves en voorzieningen.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen schulden is als volgt:

	2013	2012
<i>Onderhandse geldleningen:</i>		
Binnenlandse banken	15.055	9.247
<i>Door derden belegde gelden:</i>		
Waarborgsommen	237	234
	15.292	9.481

Het verloop van de in de balans opgenomen schulden is als volgt:

	saldo	vermeer-		saldo
	1-1-2013	deringen	aflossing	31-12-2013
Leningen van binnenlandse banken	9.247	6.000	192	15.055
Waarborgsommen	234	3		237
	9.481	6.003	192	15.292

Van de lopende geldleningen is er één doorgeleend aan de SNS bank. Tegenover de jaarlijkse aflossing en rentelast staat de rente & aflossing van de SNS bank, dit wordt verantwoord op functie 914.10. Het saldo van de doorlening was op 1-1-2013 € 127.058.

Netto-vlottende schulden**Vlottende passiva**

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	2013	2012
Schulden < 1 jaar	2.927	7.448
Liquide middelen	2.992	2.536
Overlopende passiva	1.429	1.613
	7.348	11.597

Schulden < 1 jaar

	2013	2012
Crediteuren	2.286	2.129
Crediteuren woningbedrijf	565	216
Vooruitontvangen BWS subsidie / huren	76	103
Kasgeldleningen		5.000
	2.927	7.448

De afwikkeling van de kortlopende schulden verloopt normaal. In 2014 zijn de crediteuren afgewikkeld.

Liquide middelen

	2013	2012
Banksaldi	2.992	2.536

Overlopende passiva

	2013	2012
Nog te betalen bedragen	471	1.086
Overlopende passiva	958	527
	1.429	1.613

De overlopende passiva bestaan uit:

nog te betalen afgesloten complexen	7	7
Netto uitbetaald salaris		1
Soza betaling onderweg	6	
afdracht belasting salarissen	388	
Buitenrekening	109	
overlooppost civision innen	0	1
Soza afdracht belastingen	47	32
vooruitontvangen bedragen		14
Soza diverse ontvangsten	11	
Rentetransitoria	126	101
Div.kleine posten		
Provincie Noord Holland	54	152
Voorschot ministerie VROM inzake Distriport	200	200
Egalisatierekening BWS woningbedrijf	10	20
	958	527

De nog te betalen bedragen bestaan uit:

Terugbetalingsverplichting aan ministerie Sociale zaken	12
Facturen met factuurdatum 2014, betrekking op 2013	434
Te betalen BTW Compensatiefonds 2013 aan Burghtlanden I	18
Terug te betalen aan provincie inventarisatie prim.voorz.	7
Totaal:	471

De post rentetransitoria komt voort uit de specificatie van de langlopende geldleningen.

<u>Specificatie verloop specifieke uitkeringen</u>	saldo 1-1-2013	toevoeging	besteed in 2013	saldo 31-12-2013
Provincie Noord Holland/inventarisatie primaire voorziening Westfriesland	56		56	
Provincie Noord Holland/ investeringsbudget BSU	96		42	54
Ministerie VROM inzake Distriport	200			200
	<u>352</u>		<u>98</u>	<u>254</u>

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente heeft aan diverse instellingen, maatschappelijke objecten en hypotheekverstrekkers garantstellingen afgegeven, deze worden buiten de balanstellingen gehouden.

	restbedrag 1-1-2013	toename	aflossing	restbedrag 31-12-2013	waarvan door de gemeente gewaarborgd
Instellingen	323	-	22	301	297
HVO ambtenaren (hypotheek personeel)	703	-	9	694	694
Garantstelling hypotheek eigen woning	4.230	-	344	3.886	3.083
Waarborg soc.woningbouw	25.714	-	282	25.432	16.857
	<u>30.970</u>	<u>-</u>	<u>657</u>	<u>30.313</u>	<u>20.931</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De financiële borgstellingen voor particuliere woningen zijn voor een deel overgedragen aan de Stichting Waarborgfonds Eigen woningen. De afgegeven garanties aan verenigingen/stichtingen geven geen reden tot ongerustheid.

In 2004 is door de voormalige gemeente Wester-Koggenland met de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw een achtervangovereenkomst afgesloten tot een maximum van € 8.000.000,00 ten behoeve van Intermaris.

De voormalige gemeente Obdam heeft ten behoeve van de Woningstichting Obdam diverse achtervangovereenkomsten afgesloten waarbij de gemeente voor maximaal 50% garant staat.

In 2011 is ingestemd met de betalingsregeling gemeentelijke bijdrage voor de N23 (West-Frisiaweg). Deze is vastgesteld op € 1.951.565 met prijspeil 2008. De bijdrage wordt geïndexeerd met het prijsindexcijfer voor grond-, weg- en waterbouw (prijsindex GGW).

In 2013 hebben wij besloten om een 1e termijn van 80% te voldoen (€ 1.744.101) en medio 2017 de slottermijn van 20%.

De verplichting zal door de indexering medio 2017 uitkomen op een bedrag van ca. € 500.000.

De commissie Middelen is begin januari 2013 geïnformeerd.

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente heeft zich voor aan aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen. De belangrijkste is het contract voor telefonie.

6.3 Grondslagen van de waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt volgens de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. In dit hoofdstuk gaan we in op de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is de zelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van schok effecten wordt wel een verplichting gevormd.

Balans

De balans geeft een getrouw beeld van de omvang en samenstelling van het vermogen op de balansdatum en geeft daarmee inzicht in de bezittingen, de schulden en het eigen vermogen van de gemeente. Uiteraard is het eindsaldo van de balans 2012 het startpunt voor de balans 2013.

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen:

- investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en
- investeringen met een (beperkt) economisch nut.

Investerings die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling kunnen onder bepaalde voorwaarden in 4 jaar worden afgeschreven.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan op 1 januari van het jaar volgende op die van ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht (verordening ex artikel 212).

Materiële vaste activa met economisch nut.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. De investeringen worden volgens de zogenaamde netto-methode verantwoord.

Slijtende investeringen worden vanaf 1 januari van het jaar volgende op het jaar van ingebruikneming lineair afgeschreven gedurende een periode die is vastgesteld in de verordening ex artikel 212, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven. Uitzondering hierop zijn de afschrijvingen bij de rioleringen, hierop wordt deels annuïtair afgeschreven, de reden hiervan is dat de kapitaallasten dan gelijk zijn aan de verrijninguitkering via het gemeentefonds.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

- 40 jaar voor nieuwbouw woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- 25 jaar voor drukrioleringen;
- 25 jaar voor renovatie, restauratie woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- 15 jaar voor technische installaties in bedrijfsgebouwen en rioolgemalen;
- 10 jaar voor veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties; kantoormeubilair; aanleg tijdelijke terreinwerken; nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen; groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen;

- 10 jaar materialen, voertuigen en apparatuur brandweer
- 8 jaar voor tractoren en bedrijfswagens buitendienst
- 5 jaar voor zware transportmiddelen; aanhangwagens; schuiten; personenauto's; lichte motorvoertuigen;
- 5 jaar droogpakken brandweer
- 4 jaar automatiseringsapparatuur
- activa met een verkrijgingprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen.

Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd, er wordt echter niet op afgeschreven.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

In overeenstemming met de nota van toelichting BBV zullen infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken, bij voorkeur zo snel mogelijk worden afgeschreven waar bij de afschrijvingsperiode niet langer zal zijn dan maximaal de economische levensduur van het actief. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Voor zover mogelijk zal in voorkomende gevallen op dergelijke activa extra (resultaatafhankelijk) worden afgeschreven.

Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder de aftrek van bijdragen van derden ten laste van de exploitatie gebracht. Indien hiervan bij raadsbesluit wordt afgeweken, wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere door de raad aan te geven tijdsduur.

De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g worden opgenomen tegen nominale waarde. Indien nodig is vanuit een voorziening voor verwachte oninbaarheid een afboeking in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, dan zal afwaardering plaatsvinden.

Bijdragen aan activa van derden kunnen (in overeenstemming met artikel 61 BBV) worden geactiveerd, maar zullen zoveel als mogelijk ineens worden gedekt ten laste van de reservepositie. Indien de bijdragen worden geactiveerd zullen deze worden gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen zullen dan worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

Vorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, dan wel lagere marktwaarde. De rente die wordt bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden is gelijk aan de rente toegerekend aan de reserves.

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien er sprake is van grote projecten welke zijn onderverdeeld in duidelijk herkenbare delen en pas op het moment dat alle verkopen hebben plaatsgevonden en de nog te maken kosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste Passiva

Conform artikel 41 van het BBV wordt onder de vaste passiva verstaan het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de jaarrekening.

Reserves

In de Raadsvergadering van 31 januari 2011 heeft de Raad de Notitie Reserves & Voorzieningen vastgesteld, deze notitie volgt het BBV wat betreft het onderscheid in algemene reserves, bestemmingsreserves en overige bestemmingsreserves. Ook het begrip voorzieningen wordt hierin nader toegelicht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

De onderhoudsvoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Aan de voorzieningen wordt geen rente toegerekend, alleen aan de "voorziening onderhoud begraafplaatsen", welke tegen contante waarde is opgenomen kan rente worden toegerekend. De voorzieningen gevormd door middelen van derden met een specifiek bestedingsdoel mogen niet langer als voorziening worden gezien, maar moeten in de balans worden opgenomen onder de overlopende passiva.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva wordt verstaan de netto-vlottende schuld met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva. De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de telling van de balans het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Indien nodig is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Niet uit de balans blijvende (financiële) verplichtingen

In de toelichting op de balans wordt een zo getrouw mogelijk beeld geschetst van verplichtingen die de gemeente is aangegaan maar die niet uit de balans blijken.

Grondslagen resultaat

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geschieden op basis van raadsbesluiten, het jaarresultaat wordt na vaststelling van de rekening verdeeld conform het door de raad genomen besluit.

7 Single information single audit (SISA)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties		SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa				
Departement	Nummer	specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	INDICATOREN	
BZK	C9	Excellente gebieden innovatieve energiebesparing in de nieuwbouw Degroting WWI Brief van de Minister voor WWI van 22-12-2009, kenmerk SB2009066621 Gemeenten	Hieronder per regel één beschikingsnummer (EG09...) van het betreffende project invullen en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	In (jaar T) gestart met project Ja/Nee?	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C9 / 01	Aard controle D1 Indicatornummer: C9 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C9 / 03	
			1 EG 09010558	Nee	in gesprek over verlenging	
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04
			1 75927/182530	€ 68.033	€ 103.653	
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden
			1 75927/182530	€ 68.033	€ 103.653	Nee
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_gemeente 2013 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle inwoners werkzaam waren bij een Openbaar lichaam o.v.v. de Wgr.	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T)	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee	
			Aard controle R Indicatornummer: G1 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1 / 03	
			1,25	0,00	Nee	
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_totaal 2012 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1) na controle door de gemeente.	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1); inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 04
			1 1598 (Koggenland)	48,50	2,19	38,93
			Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			1.1 Wet werk en bijstand (WWB)	1.1 Wet werk en bijstand (WWB)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04
			€ 1.785.482	€ 18.872	€ 60.555	€ 1.106
						3,53
						Besteding (jaar T) IOAZ
						Gemeente
						1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
						Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05
						€ 20.264
						Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
						Gemeente
						1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
						Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06
						€ 0

			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de inulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze. Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 10		
			€ 21.443	€ 4.195	€ 0	Ja		
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2013 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 7.936	€ 30.000	€ 0	€ 18.249	€ 11.100	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de inulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze. Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2013 Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoord af te leggen over deze taakuitvoering Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/02 Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 01					
			368					
			Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/03 tot en met G5/07 Zie de toelichting in de inulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5 / 02	Besteding (jaar T) participatiebudget Aard controle R Indicatornummer: G5 / 03	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's Aard controle R Indicatornummer: G5 / 04	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget Aard controle R Indicatornummer: G5 / 05	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's Aard controle R Indicatornummer: G5 / 06	Besteding (jaar T) Regelluw Dit onderdeel is uitsluitend van toepassing op gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk Aard controle R Indicatornummer: G5 / 07
			Ja	€ 524.138	€ 58.885	€ 7.395	€ 0	

8 Burgerjaarverslag

De Gemeentewet schrijft voor dat de burgemeester jaarlijks een burgerjaarverslag presenteert waarin zij/hij rapporteert over de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening en van de procedures op het gebied van de burgerparticipatie. Het is de bedoeling dat het bewuste voorschrift uit de Gemeentewet verdwijnt en dat het verslag dus niet meer een verplichting is. Daarmee vervalt dan ook de verplichte publicatie. Echter, de Gemeentewet is op dit punt nog steeds niet aangepast. Het is daarom nog steeds een verplichting het verslag samen te stellen.

In het vervolg van deze paragraaf komen we terug op de volgende onderwerpen:

- bezwaarschriften
- klachten
- openbare orde & veiligheid
- gemeentelijke brandweer
- kerngegevens van de gemeente Koggenland
- kerngegevens van sociale zaken
- omgevingsvergunningen

	2010	2011	2012	2013
Bezwaarschriften				
Hoeveel keer is de bezwaarschriftencommissie bij elkaar gekomen?	12	15	9	10
Hoeveel hoorzittingen zijn er uitgeschreven?	23	41	21	18
Hoeveel bezwaarschriften werden er in 2010 ontvangen?	46	55	55	46
Welk percentage c.q. aantal is via premediation (of anders) afgehandeld?	21	16	28	9
Hoeveel adviezen heeft de commissie uitgebracht?	25	45	27	37
Omschrijving besluit op bezwaarschrift:				
ontvankelijk, besluit niet herroepen	12	17	12	17
ontvankelijk, besluit niet herroepen, dwangsom niet invorderen	-	-	-	-
ontvankelijk, besluit niet herroepen, motivering verbeteren	1	8	11	2
ontvankelijk, besluit niet herroepen, vergoeding art 7:15 Awb afwijzen	4	-	-	-
kennelijk niet-ontvankelijk c.q. ongegrond	3	8	-	-
ontvankelijk, besluit herroepen in verband met motivering	1	-	-	-
ontvankelijk, besluit herroepen i.v.m. motivering, vergoeding art. 7:15 Awb toekennen	1	-	-	6
ontvankelijk, besluit deels herroepen	-	-	-	1
onderzoek naar legalisatie, beg.termijn opschorten en vergoeding art. 7:15 Awb toekennen	-	-	-	-
ontvankelijk, besluit (deels) herroepen	1	12	1	-
niet-ontvankelijk	1	-	2	6
deels niet-ontvankelijk, voor zover wel ontvankelijk niet herroepen	1	-	-	4
nadere stukken	-	-	1	1
	25	45	27	37

De meeste bezwaren die in de commissie zijn behandeld hadden betrekking op Wet op de Ruimtelijke ordening

	2010	2011	2012	2013
Niet in alle gevallen volgde het college van burgemeester het advies van de commissie. De besluitvorming van het college was als volgt:				
ongegrond, niet herroepen, in voorkomende gevallen motivering verbeterd	18	27	22	21
besluit deels herroepen	-	5	-	5
besluit herroepen	1	3	1	-
niet-ontvankelijk	4	8	2	6
deels niet-ontvankelijk, deels ongegrond c.a. deels niet herroepen	1	-	-	4
anders	1	2	2	1
	<u>25</u>	<u>45</u>	<u>27</u>	<u>37</u>

Bezwaarschriften WOZ

Aantal ingediende bezwaarschriften tegen de vaststelling van de WOZ-waarde	<u>237</u>	<u>270</u>	<u>265</u>	<u>353</u>
aantal bijstellingen van WOZ-waarde naar beneden	120	201	154	196
geen bijstelling c.a. handhaving van de WOZ-waarde	<u>117</u>	<u>69</u>	<u>111</u>	<u>157</u>
	<u>237</u>	<u>270</u>	<u>265</u>	<u>353</u>
Aantal ingestelde beroepszaken bij de rechtbank	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>9</u>	<u>1</u>
Aantal afgehandelde beroepszaken	-	-	2	-
Aantal nog lopende beroepszaken (op 31-12)	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>7</u>	<u>1</u>
	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>9</u>	<u>1</u>

Klachten

Deze worden ingediend naar aanleiding van een (be)handeling of een nalatigheid van een ambtenaar of een bestuurder van de gemeente. Als een klacht binnenkomt wordt over het algemeen eerst contact opgenomen met de klager. We willen eerst precies weten wat er speelt. Vaak worden in dit gesprek als misverstanden weggeruimd. Verdere procedures kunnen dan achterwege blijven. Een klacht is welkom, omdat het voor ons de mogelijkheid biedt de dienstverlening en daarmee de klantvriendelijkheid te verbeteren.

Aantal ontvangen klachten	<u>23</u>	<u>24</u>	<u>22</u>	<u>13</u>
opgelost via premediation of anders	18	24	18	11
afhandeling via de interne klachtenregeling	<u>5</u>	<u>-</u>	<u>4</u>	<u>2</u>
	<u>23</u>	<u>24</u>	<u>22</u>	<u>13</u>

Openbare orde en veiligheid

Aantal meldingen via het Meldpunt Overlast	<u>213</u>	<u>324</u>	<u>150</u>	<u>130</u>
--	------------	------------	------------	------------

Gemeentelijke brandweer

	2010	2011	2012	2013
aantal beroepsmedewerkers	3	3	4	4
aantal vrijwilligers	85	80	85	86
aantal blusgroepen	4	4	4	4
Aantal alarmeringen	<u>177</u>	<u>186</u>	<u>176</u>	<u>186</u>

Kerngegevens gemeente Koggenland

	2010	2011	2012	2013
aanvragen burgerzaken				
aantal huwelijke / geregistreerd partnerschap	76	88	97	84
afgegeven paspoorten	1.970	1.773	2.525	2.236
afgegeven rijbewijzen	2.741	2.267	1.652	1.598
afgegeven ID-kaarten	2.657	3.201	1.928	1.667
bijschrijvingen in reisdocument (vervalt met ingang van juli 2011)	61	24	-	-

Inwoners

Aantal inwoners op 31-12	22.082	22.341	22.376	22.506
waarvan mannen	11.112	11.111	11.231	11.301
waarvan vrouwen	10.970	11.230	11.145	11.205
	22.082	22.341	22.376	22.506
inwoners per dorpskern:				
Avenhorn	3.658	3.622	3.594	3.564
Berkhout	2.441	2.415	2.473	2.534
De Goorn	2.854	2.994	3.051	3.059
Hensbroek	1.667	1.665	1.631	1.635
Obdam	5.696	5.840	5.838	5.951
Oudendijk	460	457	459	451
Scharwoude	459	455	445	436
Spierdijk	1.453	1.458	1.464	1.456
Ursem	2.877	2.906	2.891	2.899
Zuidermeer	517	529	530	521
	22.082	22.341	22.376	22.506

Aanvragen levensonderhoud

	2010	2011	2012	2013
aantal aanvragen Wet werk en bijstand	25	45	83	74
beëindiging uitkering levensonderhoud	18	30	66	61
aantal aanvragen om bijzondere bijstand	309	342	351	360
aantal aanvragen om langdurigheidtoeslag	62	65	62	45
Re-integratieverzoeken	180	178	150	162
aanvragen Koggenfonds	129	135	140	183
	723	795	852	885

Aanvragen Wmo

rolstoelvoorzieningen	128	140	148	104
vervoersvoorzieningen	201	214	168	139
woonvoorzieningen	128	193	172	151
huishoudelijke hulp	228	314	278	284
heronderzoek / mutaties Wmo	320	289	279	330
	1.005	1.150	1.045	1.008

Kerngegevens Bouwen

aantal lichte bouwvergunningen	82	-	-	-
reguliere bouwvergunningen	145	-	-	-
1e fase bouwvergunningen	4	-	-	-
2e fase bouwvergunningen	6	-	-	-
sloopvergunningen	62	-	-	-
omgevingsergunningen	23	318	212	256
geaccepteerde sloopmeldingen	-	-	34	83
	322	318	246	339

Burgerparticipatie

In de gemeente kennen we verschillende vormen van burgerparticipatie:

- inspraak op grond van de Inspraakverordening
- het organiseren van hoorzittingen
- inspreken bij raadscommissie
- e-participatie op projectniveau

Elke vorm heeft ten doel burgers te betrekken bij voorgenomen beleid en het gevoel te geven dat besluiten niet over, maar met hen genomen worden.

Inspraak wordt georganiseerd voor de vaststelling van algemeen beleid of wijzigingen van beleid. Hoorzittingen worden gehouden als burgers zienswijzen hebben ingediend over een bepaalde voorgenomen (ruimtelijke) ontwikkeling.

Ter voorbereiding van de raadsvergadering behandelen de raadscommissies allerlei onderwerpen, waarop direct door burgers ingesproken kan worden. Bij deze commissies is het ook mogelijk onderwerpen aan de orde te stellen die niet geagendeerd zijn.

Tenslotte wordt e-participatie steeds meer toegepast bij met name reconstructies van wegen en andere ingrepen in de openbare ruimte. Per project wordt een forum op de website geopend, waarop burgers een reactie kunnen achterlaten en ook met elkaar en de gemeente in discussie kunnen gaan over voorgenomen maatregelen. Het blijkt dat op deze wijze directe betrokkenheid sterk groeit en leidt tot afgewogen beslissingen, die op een groot draagvlak kunnen rekenen.

9 Verklaring van de accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Koggenland

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de (in de programmarekening 2013 op pagina 84 tot en met 114 opgenomen) jaarrekening 2013 van de gemeente Koggenland gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en het financieel resumé programma's over 2013 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Koggenland is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder de gemeentelijke verordeningen. Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en met inachtneming van het controleprotocol jaarrekening 2010 e.v. d.d. 26 april 2011, met het daarbij behorende normenkader 2012-2014. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controleinformatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risicoinschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten T/o en voor onzekerheden 3Vo van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 BADO is deze goedkeuringstolerantie door de gemeenteraad bij raadsbesluit van 26 april 2011 vastgesteld. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Koggenland een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2013 als van de activa en passiva per 31 december 2013 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 onder de Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Haarlem, 30 april 2014
Reg.nr.: 103020/215/343/926
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was getekend: mr. drs. J.C. Olij RA